

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
EL DOKUMALARI VE ÖRGÜLERİ BİLİM DALI

NEVŞEHİR İLİ VE BAZI İLÇELERİNDE
SATIŞA SUNULAN, KORUNAN VE SERGİLENEN
DOKUMALARIN TESPİTİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Meral AKAN

Hazırlayan
Nefise KORKUTMAZ

KONYA-2011

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Nefise KORKUTMAZ		
	Numarası	084239021003		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	El Sanatları Eğitimi \ El Dokumaları ve Örgüleri Eğitimi		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	☒	Doktora ☐
	Tezin Adı	Nevşehir İli ve Bazı İlçelerinde Satışa Sunulan, Korunan ve Sergilenen Dokumaların Tespiti		

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Öğrencinin imzası
(İmza)

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Nefise KORKUTMAZ		
	Numarası	084239021003		
	Ana Bilim / Bilim Dalı			
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒	Doktora	☐
	Tez Danışmanı	El Sanatları Eğitimi \ El Dokumaları ve Örgüleri Eğitimi		
Tezin Adı	Nevşehir İli ve Bazı İlçelerinde Satışa Sunulan, Korunan ve Sergilenen Dokumaların Tespiti			

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan Nevşehir İli ve Bazı İlçelerinde Satışa Sunulan, Korunan ve Sergilenen Dokumaların Tespiti başlıklı bu çalışma .05../.09../2011. tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Ünvanı, Adı Soyadı
Yrd.Doç.Dr. Meral AKAN

Yrd.Doç.Dr. Emine KARPUZ

Yrd.Doç.Dr. H.Melek HİDAYETOĞLU

Danışman ve Üyeler

İmza

ÖNSÖZ

İlk çağlardan başlayan ve gelişerek kuşaktan kuşağa aktarılan dokuma sanatı geleneksel el sanatları içerisinde önemli bir yer teşkil etmektedir.

İnsanların ilk önce ihtiyaçlarını karşılamak için ürettikleri dokumalar, günümüze kadar ihtiyaçlara bağlı olarak sürdürülmüştür. Anadolu insanının üzüntüsünü, sevincini, inancını düşüncelerini dokudukları eşyaların renklerinden, motif ve malzemelerinden anlamak mümkündür.

Turizm açısından öneme sahip olan Nevşehir ilinde birçok yöreden toplanan dokumalar iç ve dış pazarda satışa sunulmaktadır. Dokuma satışı yapılan bu işyerlerinde önemli sayılan bazı örnekler sergilenmekte veya koruma altına alınmaktadır. Bu dokuma ürünlerin pazarlamasında bilinçli bir sergileme ve koruma faaliyeti sürdürülmesi gerekmektedir. Bu çalışma bu süreçte yer alan dokuma örneklerin belgelenmesi, elden çıkarılacak örneklerin arşivlenmesi ve sergileme, koruma faaliyetlerinin tespit edilmesi ile yapılmıştır.

Nevşehir ili ve bazı ilçelerinde dokuma örneklerini bana sunan ve konu hakkında bilgilerini esirgemeyen işyeri sahiplerine, il ve ilçelerde bulunan Turizm Müdürlükleri ve Belediyelere, araştırma konusunda desteğini esirgemeyen danışmanım Yrd. Doç. Dr. Meral AKAN'a, araştırma sırasında görüşlerinden yararlandığım Yrd. Doç. Dr. Emine KAPUZ ve Yrd. Doç. Dr. H.Melek HİDAYETOĞLU'na, yazım ve imla kurallarında yardımcı olan ve manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen Türkçe Öğretmeni Sayın Harun ERGİN'e, bana her zaman maddi ve manevi destek sağlayan aileme saygılarımı ve şükranlarımı sunarım.

Eylül, 2011

Nefise KORKUTMAZ

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Nefise KORKUTMAZ	Numarası: 084239021003
	Ana Bilim / Bilim Dalı	El Sanatları Eğitimi Ana Bilim Dalı El Dokumaları ve Örgüleri Eğitimi Bilim Dalı	
	Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Meral AKAN	
Tezin Adı		Nevşehir İli ve Bazı İlçelerinde Satışa Sunulan, Korunan ve Sergilenen Dokumaların Tespiti	

ÖZET

Dokumanın insan hayatında önemli bir yer teşkil ettiği bilinmektedir. Zaman içerisinde ekonomik nedenlerin de etkisi ile yapılan bu dokumaların satışına ve pazarlanmasına başlanmıştır.

Turizm açısından önemli bir bölge olarak bilinen Nevşehir ili ve ilçeleri dokuma ticareti için uygun bir yapıya sahiptir. Aynı zamanda bu yörede dokumacılık faaliyetlerinin uzun bir geçmişe sahip olduğu bilinmektedir. Bu nedenle dokuma eşya üretimi ve satışı daha yaygın olarak yapılabilmektedir. Dokuma satışı yapılan iş yerlerinde turistlerin eski tarihli dokumalara daha fazla önem verdikleri fark edilmiş ve buna yönelik çalışmalarda bulunulmuştur. Ülke genelinden ve yurt dışından ulaşılabilen eski örnekler toplanarak yurt içinde ve yurt dışında pazarlanmıştır. Bu süreçte bazı örnekler de koruma altına alınmıştır.

Ayrıca bu yörenin seramik ve turizm bakımından tanınmış olması yöredeki dokumalar üzerinde yapılan araştırmaların sınırlı sayıda kalmasına neden olmuştur.

Aynı zamanda bu çalışma, bölgede yapılan dokuma ticaretinin yapısını yansıtan ve önemli örnekleri içinde barındıran bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Araştırmanın giriş bölümünde, araştırmanın tanımı, amacı ve önemi, sınırları, literatür özetleri, Nevşehir ili ve ilçeleri hakkında genel bilgiler ve dokumacılık hakkında genel bilgilere yer verilmiştir.

İkinci bölümde izlenen yöntem üzerinde durulmuştur.

Üçüncü bölümde Nevşehir ili ve bazı ilçelerinde satışa sunulan, korunan ve sergilenen dokumaların özelliklerinin incelendiği katalog yer almıştır.

Dördüncü bölümde araştırma ile ilgili verilere ve bu verilerden elde edilen bulgulara göre oluşturulmuş tablolara, tablo yorumlarına yer verilmiştir.

Araştırmanın sonunda tablolardan çıkarılan sonuçlar ve yazılı, canlı kaynaklardan elde edilen bilgiler ışığında Nevşehir ili ve bazı ilçelerinde satışa sunulan, korunan ve sergilenen dokumaların günümüzde bulunduğu durum tespit edilmiş, konuyla ilgili önerilerde bulunulmuştur.

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Nefise KORKUTMAZ	Numarası: 084239021003
	Ana Bilim / Bilim Dalı	El Sanatları Eğitimi El Dokumaları ve Örgüleri Eğitimi Bilim Dalı	
	Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Meral AKAN	
Tezin İngilizce Adı		Sold in the province of Nevsehir and in some Districts, protected and displayed fabrics Detection	

SUMMARY

It's known that weaving has an important place in human life.

In time, with the effect of economical reasons, the sale and marketing of these weavings was started.

Known as an important area for tourism, the counties and the province of Nevsehir has a suitable structure for weaving trade. At the same time, weaving activities are known to have a long history in this region. Therefore, the production and sale of woven goods can be made more widely. It's recognized that the tourists gave more importance to the old-dated weavings at the shops and works were made according to it. Old examples from around the country and abroad, which can be collected, were marketed in the country and abroad. Some examples have been preserved in this process.

Being a part of the local culture, these weavings should be detected and recorded.

At the same time, this study is a source which reflects the structure of the weaving trade in the region and contains important examples in itself.

In the introduction part; description, purpose and importance and boundaries of the study, literature summaries, general information about Nevşehir province and districts and weaving are given.

The second part focuses on the method adopted.

In the third part, a catalog takes part in which the features of the weavings which are protected and exhibited and offered for sale in the province and the districts of Nevşehir are investigated.

In the fourth chapter, the data about the research and the tables generated according to the findings from these data and comments about the tables are included.

in the light of information obtained from written and live sources and the findings concluded from the tables at the end of the study, the situation of the weavings which are offered for sale, protected and displayed in some districts and the province of Nevsehir today has been identified, suggestions are made on the subject.

İÇİNDEKİLER

Bilimsel Etik Sayfası	i
Tez Kabul Formu	ii
Önsöz.....	iii
Özet	iv
Summary	v
1. GİRİŞ	
1.1 Konunun Tanımı, Amacı ve Önemi	1
1.2 Araştırmanın Sınırlandırılması	3
1.3 Literatür Özetleri	4
1.4 Nevşehir İli ve İlçeleri Hakkında Genel Bilgi.....	7
1.5 Dokumacılık Hakkında Genel Bilgiler.....	16
2. MATERYAL VE METOD	
2.1 Materyal	19
2.2 Metod	19
3. KATALOG	
4. ARAŞTIRMA BULGULARI	
4.1 Satışa Sunulan, Korunan ve Sergilenen Dokumaların Bulundukları Yerlerin Mevcut Durumları	125
4.2 Dokumaların Genel Özellikleri	130
4.2.1 Dokumaların Cinsleri	130
4.2.2 Dokumalarda Kullanılan Hammaddeler.....	132
4.2.3 Dokumalarda Kullanılan Teknik	134
4.2.4 Dokumaların Boyutu	137
4.2.5Dokumalarda Seçilen Motif ve Kompozisyonlar.....	140
4.2.6 Dokumalarda Kullanılan Renkler.....	141
5. SONUÇ	144

6. ÖNERİLER.....	147
KAYNAKÇA	149

Ek 1 Kaynak Kişi Künyesi

Ek 2 Şekil Listesi

Ek 3 Tablo Listesi

Ek 4 Fotoğraf Listesi

Ek 5 Fotoğraflar

1.GİRİŞ

1.1 Konunun Tanımı, Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın konusunu Nevşehir ili ve bazı ilçelerinde satışa sunulan, korunan ve sergilenen dokumaların tespiti ve bu dokumaların günümüzdeki durumu oluşturmaktadır.

Günümüze kadar ulaşmış olan bazı dokuma örneklerinden, dokumanın insanlık tarihinde ihtiyaçtan dolayı ortaya çıktığı bilinmektedir. İnsanların ağaç kabuklarından, sazlıklardan elde ettikleri liflerle dokumalar yaptıkları, daha sonra etinden ve sütünden yararlandıkları hayvanların yünlerini de birtakım işlemlerden geçirdikten sonra iplik haline getirdikleri ve bunları zamanla renklendirerek ihtiyaçları doğrultusunda dokumalar yaptıkları anlaşılmaktadır.

Turizm açısından önemli bir bölge olarak kabul edilen Nevşehir ili ve ilçeleri dokuma ticareti için uygun bir yapıya sahiptir. Aynı zamanda bu yörede dokumacılık faaliyetlerinin uzun bir geçmişe sahip olduğu bilinmektedir. Bu nedenle dokuma eşya üretimi ve satışı daha yaygın olarak yapılabilmektedir. Bu yörede yaşayanların kullanım fazlası olarak gördükleri dokuma eşyalarını da turistik bir değer beklentisi ile satışa sunmaları önemli örneklerin elden çıkmasına sebep olmaktadır. Bununda zaman içinde dokuma tarihi ve kültürü açısından önemli bir sorun haline geldiği ulaşılan bilgiler arasındadır.

Nevşehir ili, ilçeleri ve birçok yöreden toplanan dokuma ürünler dış pazarda veya iç pazarda satışa sunulmaktadır. Bu alış ve satışlar esnasında dokuma ticaretiyle uğraşan bir kısım insanın da ellerine geçen farklı örnekleri koruma altına aldıkları bilinmektedir. Satılan veya korunan bu ürünlerin bir benzerinin daha bulunmadığı ve bu ürünleri yapan kişilerin çoğunlukla hayatta olmadığı da ulaşılan bilgiler arasındadır.

Yöresel kültürün bir parçası olan bu dokumaların tespiti ve kayıt altına alınması araştırmanın kapsamı içerisinde yer almaktadır.

Bu çalışmada elde edilen veriler, bölgenin dokuma yapan kaynak kişilerine yönelik olmadığından, dokumaların yöresel özelliklerine ait veriler çalışmada yer almamaktadır.

Bu yöredeki dokumaların genellikle ticari amaçlı üretildiğini düşünülmesi, bazı insanların kendi çabaları sonucu oluşturdukları koleksiyonları paylaşmak istememesi, ayrıca bu yörenin seramik ve turizm bakımından tanınmış olması yöredeki dokumalar üzerine yapılan araştırmaların sınırlı sayıda kalmasına neden olmuştur.

Bölgede turizmin etkisi ile insanların ticari kaygılarından dolayı yöreden toplayarak satışa sundukları bu dokuma ürünlerin kaynak kişilerin vermiş olduğu bilgiler doğrultusunda kayıt altına alınması ve gelecek nesillere aktarılması bu araştırmadaki en önemli amaçlar arasında yer almaktadır.

Aynı zamanda bu çalışma, bölgede ticareti yapılan dokuma kültürünün genel özelliklerini yansıtan bir kaynak niteliğinde olacaktır.

1.2 Araştırmanın Sınırlandırılması

Araştırma Nevşehir İl merkezi, Ürgüp, Avanos ilçeleri ve Uçhisar, Göreme beldelerindeki dokuma satışı yapan ticarethaneleri kapsamaktadır.

Bu ilçelerin seçilme nedeni daha çok bu bölgelerin turistik olarak gelişmiş olduğunun bilinmesi ve bu sebeple dokuma satışının daha yoğun yapıldığının düşünülmesidir. Araştırma kapsamına bu ticarethanelerin alınma sebebi ise dokuma satışının yoğun yapılması ve koleksiyonlarında koruma altına alınan ve sergilenen dokumaları da bulundurmalarıdır.

- Nevşehir il merkezinde bulunan Gönül Kilim ve Halıcılık.
- Uçhisar beldesinde bulunan Galerie Faruk, Ala Turca Old Collection, Kilim Evi ve Yedek tribal textile.
- Ürgüp ilçesinde bulunan Devran oriental Carpets and Kılıms Export, Berliner Expert, Aksa Halıcılık, Le Bazaar D'orient, Abraş Galeri.
- Avanos ilçesinde bulunan Kirit Halı, Galeri Yörük, Hitaş Tokmak Halı.
- Göreme beldesinde bulunan Sultan Carpets, Zili Kilim, Orient Bazar carpet, İsimli ticarethanelerdir.

Araştırmada toplam 16 ticarethane incelenmiştir. Araştırma, bu ticarethanelerde satışı yapılan, korunan ve sergilenen dokuma örnekleri hakkında alınan veriler doğrultusunda sınırlandırılmıştır.

Araştırma sırasında 184 adet farklı dokumaya ulaşılmıştır. Bu seçimde örneklerin etnografik niteliği ve teknik özelliklerinden yola çıkılarak benzer parçalar elenmiş ve araştırma kapsamında 50 adet örnek incelenmiştir. Bu örneklerden 25 adedi halı, 2 adedi tül, 12 adedi kilim, 3 adedi cicim, 3 adedi zili, 5 adedi de sumak tekniği ile yapılmış dokumalardan oluşmaktadır.

Bu dokumaların tarihleri ve kullanım alanları, kaynağı; yörede ulaşılan kaynak kişilerden alınan bilgiler doğrultusunda belirlenmeye çalışılmıştır. Dokuma teknikleri ve motifleri hakkında bilgiler verilmiştir.

1.3 Literatür Özetleri

YETKİN, Şerare, **Türk Halı Sanatı**, Ankara, 1972.

Bu eserde Türk halılarının halı sanatı içerisindeki yeri, halı dokuma sanatının başlaması, yayılması ve dokumanın Türkler için öneminden bahsedilmektedir. Bulunan en eski dokumalar ve bu dokumaların üzerindeki teknik ve motif gibi özellikleri hakkında bilgiler yer almaktadır. Ayrıca Selçuklu dokumaları içerisinde bulunan Konya, Beyşehir, Fustat(Eski Kahire) hayvan figürlü halılar hakkında bilgiler verilmektedir. Çalışmamızda bu eserden Türk halılarının özellikleri motif, renk ve kompozisyonları, tarihi gelişimi gibi bilgilerinden yararlanılmıştır.

ASLANAPA, Oktay, **Türk Halı Sanatının Bin Yılı**, İstanbul, 1987.

Yazar bu eserde halıları Osmanlı Devir Halıları, Selçuklu Halıları olmak üzere bir kaç ana başlık altında ele almaktadır. Eserde dokumalar üzerindeki ilk araştırmalar, Pazırık Kurganında bulunan Pazırık halısı, Doğu Türkistan'da bulunan halılar ve Fustat'da bulunan 9.yy Abbasi devri halıları hakkında bilgilere yer vermektedir. Çalışmamızda bu eserden halıların tarihi gelişimi konusunda yararlanılmıştır.

BARİŞTA, H. Örcün, **Türk El Sanatları**, Ankara, 1988.

El sanatları seramik, cam, el yazmaları, deri, örgü, halı gibi kategorilere ayrılmış ve bunlar hakkında bilgiler verilmiştir. Çalışmamızda bu yayında yer alan düz dokuma yaygılar ve halı dokuma hakkında verilen genel bilgilerden yararlanılmıştır.

ÖLÇER, Nazan, **Türk İslam Eserleri Müzesi Kilimleri**, İstanbul, 1988. Türk İslam Eserleri Müzesinde bulunan kilimlerin genel özellikleri hakkında bilgiler yer almaktadır. Çalışmamızda düz dokuma yaygıları grubunda bulunan kilimler hakkında verilen bilgilerden bu kaynaktan yararlanılmıştır.

SÖNMEZ, Tuna Demir, **El Dokumacılığı ve Çarpana Dokuma**, Ankara 1995.

Dokumacılık hakkında genel bilgiler verilmiştir. Çarpana dokuma teknikleri ve desenleri, çarpana dokuma yapımı hakkında bilgiler yer almaktadır. Çalışmamızda bu yayında yer alan dokumacılık hakkındaki genel bilgilerden faydalanılmıştır.

GÜLGÖNEN, Ayan, **17-19.yüzyıl Konya Kapadokya Halıları, İstanbul, 1997.**

Türk İslam Eserleri Müzesinde sergilenmiş olan Konya Kapadokya civarından elde edilmiş halıların özellikleri bulunmaktadır. Çalışmamızda bu yayında yer alan, Kapadokya yöresinden elde edilmiş halıların motif, kompozisyon, renk gibi özelliklerinden yararlanılmıştır.

AYTAÇ, Ahmet, **Geleneksel Türk El Dokumacılığı Sanatı, Konya, 1999.**

Dokumanın tarihçesi, dokumada kullanılan lifler, motif ve kompozisyonlar, dokumada desen hazırlama teknikleri, dokumada kullanılan malzemeler ve dokuma hakkında bilgiler yer almaktadır. Çalışmamızda bu yayında yer alan dokuma tarihi, ve dokuma tanımı ile ilgili verilen bilgilerden yararlanılmıştır.

DENİZ, Bekir, **Ayvacık Yöresi Düz Dokuma Yaygıları, Ankara, 1999.**

Eserde Ayvacık yöresi coğrafi bilgileri, bu yöre düz dokuma yaygılarının tarihçesi, dokumalarda kullanılan malzemeler, uygulanan teknik, desen ve kompozisyon özellikleri, dokuma iplerinin boyanması ve boyanını elde edilmesi ile ilgili bilgiler bulunmaktadır. Çalışmamızda bu yayında yer alan düz dokuma yaygılarının tarih, tanımı ve düz dokumaların özellikleri ile ilgili bilgilerden yararlanılmıştır.

DENİZ, Bekir, **Türk Dünyasında Halı ve Düz Dokuma Yaygıları, Ankara, 2000.**

Anadolu'da Türk halı ve düz dokuma yaygılarının tarihçesi ve teknik özellikleri hakkında bilgilere yer verilmektedir. Dokumada kullanılan düğüm teknikleri ve kullanım alanlarına göre sınıflamış olduğu halı çeşitleri hakkında bilgiler içermektedir. Anadolu Türk düz dokuma yaygıları ve çeşitleri, teknik özellikleri, Türk Cumhuriyetlerinde halı ve düz dokuma yaygılar başlığı altında

Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan’da yapılan dokumalar hakkında genel bilgilere yer verilmektedir. Çalışmamızda bu yayında yer alan dokumaların sınıflandırılmasından, havlı dokuma ve düz dokuma teknikleri konusunda yararlanılmıştır.

ERBERK, Mine, **Çatal Höyükten Günümüze Anadolu Motifleri**, Ankara, 2002.

Anadolu’dan günümüze kadar gelmiş olan motifler hakkında bilgiler ve bu motiflerin çizimleri, isimleri yer almaktadır. Çalışmamızda bu yayında yer alan dokumalarda kullanılan motiflere verilen isimleri konusunda faydalanılmıştır.

AYTAÇ, Ahmet, **Hotamış Türkmen Kilimleri**, Konya, 2003.

Türk düz dokumaları, Hotamış yöresi ve Türkmen kilimleri, bu kilimlerde kullanılan teknik, renk, kompozisyon özellikleri ve bu yöreye ait diğer dokumalar ele alınmıştır. Çalışmamızda bu yayında yer alan düz dokuma hakkındaki genel bilgilerden yararlanılmıştır.

ÇİLOĞLU, Hakan, “Nevşehir- Niğde-Konya Üçgeni İçindeki Halıların Desen Özellikleri”, **3. Uluslar arası Türk El Dokumaları (Tekstil) Kongresi ve Sanat Etkinlikleri**, Konya, 2009, s.339-349.

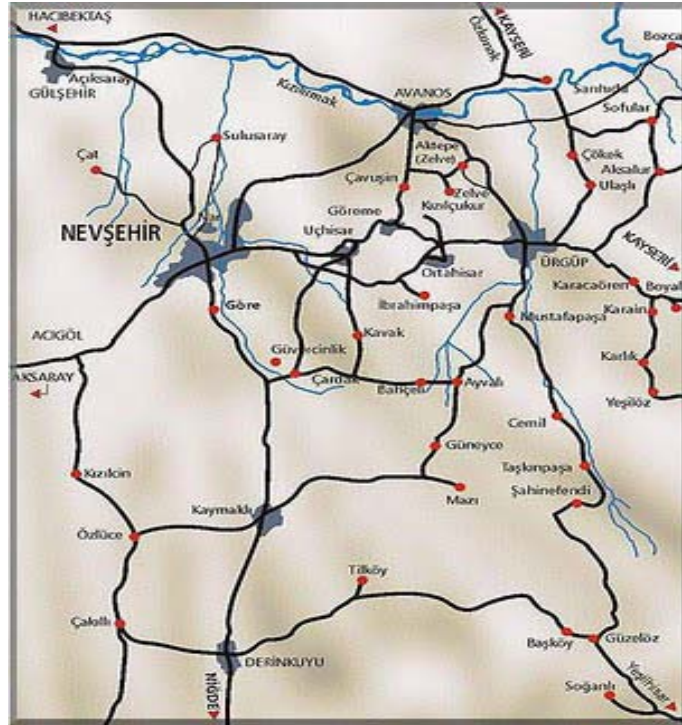
Nevşehir, Niğde, Konya bölgesinde bulunan dokumaların desen özellikleri, karakteristik yapıları, kaliteleri, v.b. bilgiler ele alınmıştır. Çalışmamızda bu yayında yer alan dokumaların desen, kompozisyon özelliklerinden yararlanılmıştır.

1.4 Nevşehir İli ve İlçeleri Hakkında Genel Bilgi

Kapadokya isminin Farsça kökenli olup, “Güzel Atlar Memleketi” anlamına geldiği bilinmektedir¹.

Milyonlarca yıl önce Kapadokya içerisinde bulunan, doğuda Erciyes batıda Hasan dağlarının patlaması ile yöreye dağılan lavların soğumasından sonra insanoğlunun ilk ayak bastığı çağlarda Kapadokya tarihinin başladığı anlaşılmaktadır².

Kapadokya’nın sınırları; doğuda Fırat nehri, kuzeyde Sivas’a doğru dağlık bir arazi Tuz gölü boyunca devam eder, buradan Güneydoğu Toroslara ve oradan Fırat nehrine kadar dayanmaktadır. Yaklaşık olarak 80.000 metrekaredir.

Şekil No- 1: Nevşehir İline bağlı İlçeler ve İlçe Merkezleri³

Kapadokya bölgesi tarih içerisinde önemli kişilerin, çeşitli devlet ve toplum adlarıyla anılan dönemler yaşamıştır. Kapadokya bölgesinin tarihi İ.Ö. 3000’lerde yaşamış Asur ticaret kolonileri ve Hititlere kadar gittiği bilinmektedir.

¹ Kapadokya Mevcut Durum Raporu, Nevşehir, 2002, s.41.

² DEMİR, Ömer, **Kapadokya Medeniyetin Beşiği**, Ankara, (tarihsiz), s.6-7.

³ 23.05.2011, **Nevşehir Haritası**, [http:// www. Servis müdürleri. org/ Kapadokya-gezisi](http://www.servismudurleri.org/Kapadokya-gezisi).

Kapadokya'nın Kronolojisi

İ.Ö.3000-1750	:Asur ticaret kolonileri ve Hititler dönemi
İ.Ö.1200-1100	:Ege ve kuzey kavimlerinin Kapadokya ya gelişi
334.İ.S.17	:Kapadokya krallığı dönemi
17-395	:Roma imparatorluğu dönemi
1175	:Anadolu Selçukluları dönemi
1398-1402	:Osmanlı egemenliği
1902	:Nevşehir'in Ankara sancağına bağlanması
1954	:Nevşehir'in il olması ⁴

Nevşehir'in insanlık tarihi boyunca Hititler, İskitler, Persler ve Sasaniler gibi çok sayıda Uygarlığa ev sahipliği yaptığı bilinmektedir. Peribacaları gibi ilginç jeolojik yapısının yanı sıra, kayalara oyulan yerleşim yerleri ender, doğal ve kültürel merkezlerindendir. Kapadokya'yı kaplayan yumuşak tüfün kolayca oyulabilmesinden dolayı kayada yaşam biçimi nesiller boyunca devam etmiş, daha sonraki yüzyıllarda inzivaya çekilen keşişler için uygun bir ibadet yeri olmuştur. Çeşitli dinlere sahip insanların hoşgörüsü içinde bir arada yaşadığı Nevşehir'de Osmanlı döneminde Hristiyanlar da kiliseler inşa etmişlerdir. Bu gün bu kiliseler barışın en güzel simgeleri olduğu bilinmektedir. Hünkâr Hacı Bektaşî Veli aşka dair söylediklerini, insan sevgisini, sıcaklığın ışığını bu topraklar üzerinde yaymıştır. Osmanlı döneminin ünlü sadrazamı İbrahim Paşa da bu topraklarda doğmuş, yaptığı imar hareketleri ile bu günkü Nevşehir'in temelini atmıştır⁵.

Osmanlı imparatorluğu zamanındaki ismi Muşkara olan Nevşehir'e Osmanlı padişahı 3. Ahmet'in damadı olan Sadrazam İbrahim Paşa (1660-1730), doğup büyüdüğü yer olan bu ile ilgi göstermiştir. Ürgüp'e bağlı 18 haneli küçük bir köy olan Muşkara'yı geliştirmiş adını da "yeni şehir" anlamına gelen "Nevşehir" olarak değiştirmiştir. Nevşehir 20 Temmuz 1954'te 6429 sayılı yasa ile il olmuştur. İl olduktan sonra Kırşehir'den Hacıbektaş, Avanos ve Mucur; Kayseri'den Ürgüp;

⁴ Kapadokya Mevcut Durum Raporu, Nevşehir, 2002, s.41.

⁵ Nevşehir İl Turizm Müdürlüğü bilgisayar kayıt dökümleri

Niğde'den de Gülşehir ilçelerini alarak sınırlarını genişletmiştir. 1 Temmuz 1957'de yürürlüğe giren 7001 sayılı kanun ile Kırşehir il olunca Nevşehir'e verilen Mucur ilçesi Kırşehir'e bağlanmıştır⁶.

İklim ve Bitki Örtüsü: Nevşehir karasal iklim kuşağında yer almaktadır. Hâkim bitki örtüsünü bozkır oluşturmaktadır. İlkbahar yağmurlarıyla yeşeren bozkır bitkileri haziran ayından itibaren kurumaya başlamaktadır. Genellikle kış ve bahar aylarında güney ve batı yönlü rüzgarlar, yaz aylarında ise kuzey ve doğu yönlü rüzgarlar hakimdir. Bu nedenle yaz aylarında fazla kavurucu sıcaklar yaşanmamaktadır.

Turizm; günümüzde döviz girdisini artıran, istihdam yaratıcı özellikleriyle ulusal ekonomiye katkıda bulunan uluslar arası kültür ve ticaret alanlarındaki etkisi ile dünya barışının korunmasında büyük payı olan bir sektördür. Kapadokya'nın doğal güzellikleri, kültürel zenginlikleri ve coğrafi konumu itibariyle ayrıcalıklı bir konumda olduğu bilinmektedir⁷.

Tablo No-1: Yıllara Göre Müze ve Ören Yerleri Ziyaretçi İstatistiği⁸

YILLAR	ZİYARETÇİ SAYISI
2003 Yılı	1.728.506
2004 Yılı	1.391.629
2005 Yılı	1.391.629
2006 Yılı	1.819.221
2007 Yılı	1.875.680
2008 Yılı	2.139.427
2009 Yılı	1.686.762
2010(11 ay)	2.107.013

⁶ ANONİM, **Nevşehir İl Yıllığı**, 1988, s.23-25.

⁷ ANONİM, **a.g.e**, s.18.229.

⁸ Nevşehir Turizm İl Müdürlüğü Bilgisayar Kayıt Dökümleri, 2010.

Bölgede ziyarete açık 5 adet müze, 13 adet ören yeri, 400 kilise ve 8'i açılmış 200 civarında yer altı şehri ve 1 antik şehir (Sobesos) bulunmaktadır. Kültür turizmine, inanç turizmine, spor, kongre, eğlence, atlı ve yaya doğa turizm türleri ile termal turizme uygun kültür ve tarih eserlerine, doğal güzelliklere ve modern alt yapıya sahip bir şehirdir. Bölgeye turizm amaçlı gelen ülkeler 1.Japonya, 2.İspanya, 3. Fransa, 4. Almanya ve 5. ise ABD olarak sıralanmaktadır. En çok ziyaret edilen yerler ise Göreme açık hava müzesi, Hacı Bektaş Veli müzesi ve yer altı şehirleri olarak belirtilmiştir.

El sanatları: Kapadokya'nın tarihi ve doğal zenginliği, çağlar boyunca bölge insanı tarafından doğal malzemelerle yoğrulup, bütünleşmiş ve sanata dönüşmüştür. Kapadokya halkının geçim kaynağı olan uğraşlarda, bu doğal ve kültürel varlığın mirası önemli yer tutmaktadır. Kültürel mirası canlı tutmasının yanında ekonomik bir getirisi de olan el sanatları: çömlekçilik, halı-kilim dokumacılığı, el yapımı bebek üretimi ve oniks taş işlemeciliğidir. Kapadokya'da Bizans döneminden bu yana sürdürülen dokumacılık, bir ara eski yaygınlığını yitirmiş, ancak yörede turizmin gelişmesiyle dokumacılığın yeniden canlandığı belirlenmiştir. Dokuma ürünlerin, yer halısı, kilim, sedir ve divan örtüsü, yastık halısı ve seccade olmak üzere çeşitleri mevcuttur. Başka bir dokuma türü de “culfa” adı verilen kaba kumaş dokumasıdır. Culfa tezgâhlarında dokunan bu kumaşların şalvar yapımında ve bele sarılan şal kuşaklar için kullanıldığı bilinmektedir. Çoğunluğu Ürgüp ve Göreme'de bulunduğu tespit edilen bu tezgâhlarda bugün üretim yapılmamaktadır. Kapadokyada çok sayıda bulunan halı satış mağazalarında sadece yöreye ait olan halı ve kilim örnekleri sergilenmemekte, Türkiye'nin hemen her bölgesine ait halı ve kilim türleri bulunmaktadır⁹.

⁹ Nevşehir İl Turizm Müdürlüğü bilgisayar kayıt dökümleri.

Uçhisar: Uçhisar volkanik bir tuf platosu üzerinde yer alan tepe ve vadilerden oluşmaktadır.

Nevşehir-Göreme yolu üzerinde, Nevşehir’e 7 km uzaklıktadır. Bölgenin en yüksek noktasında yer alan ve en eski yerleşimin ne zaman başladığı bilinmeyen Uçhisar; yerleşim biçimi açısından Ortahisar ve Ihlara bölgesinde yer alan Selime Kalesi’ne benzemektedir. Uçhisar Kalesinin zirvesi aynı zamanda bölgenin panoramik seyir noktasıdır¹⁰.

Şekil No-2: Uçhisar belde haritası¹¹

Uçhisar’da karasal iklim egemendir. Kışların soğuk ve sert, yazların sıcak ve kurak geçtiği Uçhisar’da ilkbahar ve sonbahar yağışlı geçer. Havzada kuzey yönlü rüzgarlar hakimdir. Kuzeybatıdan esen karayel ve kuzeydoğudan esen poyraz en yüksek esme sayısına sahiptir. Güney yönlü rüzgârlar ise (kible ve lodos)en büyük esme şiddetini gösterirler¹².

¹⁰ Nevşehir İl Turizm Müdürlüğü, **Cappadocia**, Nevşehir, (tarihsiz), s.18.

¹¹ 23.05.2011, **Uçhisar Haritası**, www.hotel-in-cappadocia.com.

¹² SÜSLÜ, Osman, **a.g.e.** s.11.

Ürgüp: Ürgüp ilçesi, tarihte Kapadokya bölgesinin “Osiona” adıyla anılan önemli bir yerleşim merkezi olarak bilinmektedir. Hristiyanlığın ilk yayılma yıllarında da önemini yitirmediği anlaşılmaktadır. Göreme ve Soğanlıdaki büyük din okullarına yakın olması da önemini biraz daha artırmıştır.

İlçe doğuda Kayseri’nin İncesu ilçesi, batıda Nevşehir Merkez, kuzeyde Avanos ilçesi ve güneyde Kayseri’nin Yeşilhisar ilçesi ile çevrilidir. Nevşehir il merkezine uzaklığı 20 km.dir. İlçenin 4 kasabası 21 köyü vardır. İlçe ekonomisi turizm, bağcılık ve patates ağırlıklı tarıma dayalıdır.

Şekil No- 3: Ürgüp ilçesi haritası¹³

Ürgüp’ün Lale Devri’ne kadar bir kadılık merkezi olduğu, önce Niğde’ye sonra Konya’ya bağlandığı bilinmektedir. Muşkara’yı Nevşehir yapan Damat İbrahim Paşa Ürgüplüleri küstürmemek için Ürgüp’e ona yakın çeşme yaptırdıysa da Ürgüp kadılığını önceleri haftada iki günlüğüne, daha sonra devamlı olarak Nevşehir’e almıştır. Lale Devri sona erince Ürgüp Nevşehir’den alınıp Niğde’ye verilmiştir. 1935 yılında Kayseri ilinin ilçelerinden olan Ürgüp, 1954 yılında Nevşehir’e tekrar bağlanarak ilçe merkezliğini sürdürmektedir¹⁴.

¹³ Anonim, **Kapadokya Mevcut Durum Raporu**, Nevşehir, 2002, s. 41-71.

¹⁴ ÇERÇİ, Fahri, **Damat İbrahim Paşa ve Nevşehir**, İzmir, 2003, s.134-135.

Avanos: Avanos; Selçuklu ve Osmanlı eserleri, tarihi anıtlar ve Tümülüsler, Peribacaları, açık hava müzesi, kiliseler, vadiler ve yer altı şehirleri gibi zengin ve çeşitli turizm merkezlerinden birisidir. İlçede rafting, traking sporu, kültür turizmi, inanç turizmi ve ilçede yapılan festivaller ilçeye yoğun bir turizm çeşitliği katmaktadır¹⁵.

Doğuda Kayseri, güneyde Ürgüp, Nevşehir, batıda Gülşehir ve Hacıbektaş ile kuzeyde Kozaklı ilçesi bulunmaktadır. Avanos Kızılırmak platosu üzerinde yerini almış, 910m. Yükseltide, il merkezi Nevşehir'e 18, Ürgüp'e 11km. Uzaklıkta Merkez (1045 km2), Özkönak (Genezin) ve Topaklı bucakları ile 17 köyden oluşan bir ilçedir¹⁶.

Şekil No-4: Avanos ilçesi haritası¹⁷

İlçede iki bin yıllık bir kültürün taşıyıcıları, Türklerin getirmiş olduğu halıcılık sanatı ile iç içe girince bulunması güç, üç boyutu (doğa, çanak, halı) birleştirmiş olmaktadır¹⁸.

Nenessa ve Zu-Winasa, N. Thierry'nin çalışmalarına göre, Venessa Selçuklular devrinde Evranos, Bilaharede Avanos'a dönmüştür.

¹⁵ BÜKEN, Yaşar, **Avanos Kitabı**, Ankara, 2004, s.33-34.

¹⁶ BÜKEN, Yaşar, **a.g.e**, s.15-25.

¹⁷ Anonim, **Kapadokya Mevcut Durum Raporu**, Nevşehir, 2002, s.73.

¹⁸ Avanos belediyesi bilgisayar kayıt dökümleri.

Osmanlı belgelerinde: Avanos “Enes”, “Üvenez”, “Evenez” olarak da geçmektedir. Cumhuriyetten sonra Kırşehir’e bağlanan Avanos 1954 yılına kadar bu ile bağlı bir ilçe olarak kalmıştır.1954 yılında Nevşehir’in il olması üzerine bu ile bağlanmıştır.

Avanos 2000 yılı nüfus sayımına göre merkez ilçe 11.921; merkez, kasaba ve köyleri ile toplam 43.131 kişinin bulunduğu, %18işçi, %5memur, %15esnaf , %37çiftçi, %6 sanatkâr, %18 hayvancılık ile uğraşmakta olduğu bir ilçedir¹⁹.

Göreme: Nevşehir’e 10km uzaklıktaki Göreme Nevşehir-Ürgüp-Avanos üçgeni arasındaki etrafı vadilerle çevrili bölgede yer alır. Göreme kasabasının eski adları Korama, Matiana, Maccan ve Avcılardır. Göreme ile ilgili 6.yy ait bir belgede ilk olarak “koramsa” adına rastlanıldığından dolayı en eski adının bu olduğu düşünülmektedir²⁰.

Şekil No-5: Göreme belde haritası²¹

Göreme kasabası peribacalarıyla sarmaş dolaştır. Evler ise peribacalarının içinde oyulmuş kaya damlardan oluşmaktadır. Yeni tip evler tuf kaya taşlardan yapılmıştır. Ünlü Göreme kiliseleri, kasabanın hemen yakınında bulunmaktadır.

¹⁹ BÜKEN, Yaşar, a.g.e. s.59-60.

²⁰ Nevşehir İl Turizm Müdürlüğü, a.g.e. s.10.

²¹ 02.05.2011. **Göreme Haritası**, www.kapadokyagezi.com

Göreme erozyonun oluşturduğu yeryüzü şekillerinin en belirgin görüldüğü yerler arasında bulunmaktadır. Göreme vadisinde düzlükler az yer kaplamaktadır.

Bozkır bitki topluluğu, göreme kasabasında ilkyazda (ilkbaharda) yeşerirse de yaz ortalarında sararıp kurumaktadır. Erozyon etkileri Göreme yöresinde çok fazla görülmektedir. Bu nedenle tarım yapılan alanlar azdır. Halkın geçiminde bağcılık ve turizm önemli bir yer tutmaktadır²².

Göreme kasabası tarihi özellikleri ve eşsiz güzellikleri ile turizm açısından önemli bir yer teşkil etmektedir. Yıl içerisinde yerli ve yabancı turistlerin ziyaret ettiği merkezler arasında bulunmaktadır. Bu yörede turizmin gelişmesinden dolayı arz talep olayı gerçekleşmektedir. Yöredeki insanlar yeni iş alanları geliştirmek ve talepleri karşılamak amacıyla çeşitli el sanatlarına yönelmiş durumdadır. El sanatlarının içerisinde bulunan çanak, onyx yapımının yanı sıra dokuma ticareti de önemli bir yer teşkil etmektedir.

²² GÜNEY, Emrullah, Hüseyin, Hatice, sonsel, **Nevşehir İli “Kapadokya”**, 1988, s.73.

1.5 Dokumacılık Hakkında Genel Bilgiler

Geçmişten günümüze sürdürülen dokuma sanatı, geleneklerin somut örnekleri arasında yer almaktadır. Aynı zamanda insanlar dokumaları konutların döşenmesinde, örtü ve yaygı gereksinimlerinin karşılanması amacıyla meydana getirdiği bilinmektedir²³.

Tarihteki insanların ilk olarak ağaç kabuklarını ve bitki liflerini kullanarak dokumaya başladıkları, daha sonraları ise evcilleştirdikleri hayvan yünlerini de kullanarak dokumayı meydana getirdikleri düşünülmektedir. Bu nedenle ekonomik hayatın temel taşı oluşturan hayvancılık günümüze kadar gelen tüm dokumalarda görülebilmektedir²⁴.

İki veya daha çok iplik gurubunun çeşitli şekillerde bir biri arasından geçerek meydana getirdikleri ürüne, dokuma “tekstil” denilmektedir. İpliklerin birbirleri arasından bir alt bir üst geçirilerek ilk önce kilimin yapıldığı, sonradan da bu ipliklerin arasına kısa yün iplikleri düğümleyerek halının bulunduğu sanılmaktadır.

Dokuma kültürü, toplumların gelişimlerinin, oluşumlarının, estetik normlarının din ile kültürel inançlarının değerlendirilebildiği teknolojik ve arkeolojik bir araç olarak gösterilmektedir²⁵. Dokumaların kullanılan teknik ve hammaddeye göre değişik isimler aldığı bilinmektedir²⁶. Ayrıca dokundukları merkeze göre, dokuma malzemesi, dokuma tekniği, renk motif özelliği ve türlerine göre incelendiğinde hepsinin farklılık gösterdiği görülmektedir²⁷. Dokumacılık içinde havlı dokumalar, düz dokumalar ve çarpana dokumalar yer almaktadır.

Göçebe toplulukların yaşam biçiminin bir gereği olan düğümlü halı dokuma tekniğinin Orta Asya’dan Anadolu’ya göç eden Müslüman Oğuz Boyları Türkmenler tarafından batıya doğru getirildiği düşünülmektedir²⁸. Bundan dolayı halılar üzerinde

²³ AYTAÇ, Çetin, *El Dokumacılığı*, İstanbul, 1997, s.36-42.

²⁴ TÜRKMEN, Nalân, *Orta Asya Türkmen Halıları ile Tarihi Anadolu-Türk Halılarının Ortak Özellikleri*, Ankara, 2001, s.27.

²⁵ DENİZ, Bekir, *Türk Dünyasında Halı ve Düz Dokuma Yaygıları*, Ankara, 1999. s.6-8.

²⁶ ACAR, BALPINAR, Belkıs, *Kilim, Cicim, Zili, Sumak Düz Dokuma Yaygıları*, İstanbul, 1982, s.11-14.

²⁷ ERBERK, Mine, *Çatal Höyükten Günümüze Anadolu Motifleri*, Ankara, 2002, s. 41.

²⁸ ACAR, BALPINAR, Belkıs, *a.g.e.*, s.7-13.

yapılan genel incelemelerin hareket noktası, haklı olarak Türk halılarından başlatılmaktadır. Bu başlangıç hem tarihi, hem de düğümlü halının teknik özelliklerine bağlı olan bölgesel gelişmesini belirtmek yönünden sağlam ve belirli sonuçlara varılmasını sağlamaktadır²⁹. Anadolu Selçukluları'ndan gelen Konya halıları yirminci yüzyıla kadar gelişen halı sanatının temeli olmuş, yedi asır boyunca Türk Halı Sanatı aralıksız, daima yeni tiplerin yaratıldığı parlak bir gelişme göstermiştir³⁰.

Bazı batılı yazarlar, halıcılığın ana yurdu olarak Ermenistan ve İran'ı göstermektedir. Ancak ilk halı örneklerinin bulunduğu yerler ile bütün halı merkezlerinin, Türklerin yaşadığı, yerleştiği ve geçtiği yerlerde olması, Türklerin yaşamadıkları yerlerde halıcılığa hemen hemen hiç rastlanmaması Halının asıl adı olan “kalı”, “kalın” sözcüklerinin Farsçada olmayıp, eski Türk sözcüklerinde (çeyiz=mihir) anlamına gelmesi halıcılığın dünyaya orta Asya Türk boylarından yayıldığını ispat etmektedir³¹. Bilinen en eski düğümlü dokumanın ise Pazırık kurganında bulunan pazırık halısı olduğu bilinmektedir.

Dokuma maddesel yapısıyla cansız bir varlık olmasına rağmen, sanatsal yapısı dolayısıyla, bakımına gösterilen itinaya bağlı olarak birkaç yüzyıl yaşayan canlı bir varlık gibidir. Bu nedenle, bu varlığı tanımak ve tanıtmak için dokuma ile yakın ilişki kurmalı, sanatkârını, onun doğal ve kültürel çevresini, dokumayı oluşturan ruhu ve çabayı iyi tanımalıdır.³²

Düğümlü dokumaların yanı sıra düz dokumalara da yoğun olarak rastlanmaktadır. Kendi içerisinde uygulama tekniklerine göre adlandırılan düz dokumalar Kilim, cicim, zili, sumak, çarpana gibi isimler ile nitelendirilmektedir.

Nevşehir İli Dokumacılığı;

Birçok yörede olduğu gibi Nevşehir ili ve ilçelerinde de geçmişte dokumacılığın önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Yöre insanının hayvancılıkla uğraşması dokumada kullanılan yünü kendilerinin imal etmesine

²⁹ YETKİN, Şerare, **Türk Halı Sanatı**, Ankara, 1991, s.1–5.

³⁰ ASLANAPA, Oktay, **Türk Halı Sanatı'nın Bin Yılı**, İstanbul, 1987,s.9.

³¹ AYTAÇ, Ahmet, **Geleneksel Türk El Dokumacılığı Sanatı**, Konya, 1999, s.1.

³² GÜNGÖR, İ.Hulusi, **Türk Halıları**, İstanbul,1984,C.1,s.7.

olanak sağlamıştır. Bu yöreden elde edilen bitkiler ile renklendirilen yünler, ihtiyaçlar doğrultusunda kullanılmıştır. Yöre dokumasının en belirgin özelliği dokumalarda sarı rengin yoğun olarak bulunmasıdır. Bunun sebebi ise sarı rengin elde edildiği cehri bitkisine yörede oldukça fazla rastlanmasıdır. Yörede yaşayan ve dokuma ticareti ile uğraşan insanlardan alınan bilgiler doğrultusunda Ürgüp halısı, Avanos halısı, Leblebili gibi dokuma tiplerinin olduğu fakat günümüzde bu modellerin çok fazla geliştirilmediği ve dokunmadığı bilgisine ulaşılmıştır. Yörede düğümlü dokumaların yanı sıra düz dokumaların da yapıldığı bilinmektedir.

Nevşehir ilinin ticaret yolları üzerinde bulunması yörenin farklı bölgelerin dokumalarından da etkilendiğini göstermektedir. 1960'lı yıllarda Ürgüp ve bazı yörelerde dokuma atölyelerinin açılması nedeni ile dokumacılığın 1960'lı yıllarda gelişme gösterdiği ifade edilmektedir³³. Yörede bazı kişisel dokuma atölye bulunduğu, bunlarında yöresel dokumalar yapmadığı bilgisine ulaşılmıştır.

Günümüzde bölgedeki insanlar dokumayı ticari bir ürün olarak değerlendirmekte, yöreye ait yeni tiplerin üretilmesine önem verilmemektedir.

³³ Ömer TOKMAK, şifahi verdiğine göre (22.11.2010)

2.MATERYAL ve METOD

2.1.Materyal

Araştırmanın materyalini; Nevşehir il merkezi ve Uçhisar, Ürgüp, Avanos, Göreme yörelerinde bulunan turistik dokuma satışı yapan ticarethanelerde, satılan, sergilenen ve koruma altına alınmış olan dokumalar oluşturmaktadır.

Dokumaların genel özellikleri ve bugünkü durumları belirlenmiştir.

Araştırmada ticarethane sahiplerinden alınan bilgiler, yapılan gözlemler ve anket değerlendirmelerinden elde edilen veriler yer almaktadır.

Bu ticarethanelerde bulunan ve incelemeye alınan 184 adet dokumadan 50 adedi araştırma kapsamına alınmıştır.

Bu dokumaların korunduğu, satışının yapıldığı ve sergilendiği yerlerin fiziki koşulları ile ilgili bilgiler de bu araştırmanın materyalini oluşturmaktadır.

2.2.Metod

Araştırma, ilgili alanda gözlem, karşılıklı görüşme ve anket yöntemleri ile elde edilen bilgilerin nitel değerlendirilmesi esasına dayanmaktadır.

Saha çalışması ile Nevşehir il merkezinde ve Uçhisar, Ürgüp, Avanos, Göreme yörelerinde faaliyette bulunan dokuma ticarethaneleri tespit edilmiş, buralarda gözlemler yapılmıştır. Çeşitli dokuma ürünlere ulaşılmıştır.

Araştırmada yer alan dokumaların fotoğrafları çekilmiştir. Örnekler gözlem fişleri oluşturularak ayrıntılı olarak tanımlanmıştır.

Gözlem fişleri, örneklerin özellikleri doğrultusunda 2 ayrı tür olarak geliştirilmiştir. Buna göre havlı ve düz dokuma teknikli örnekler incelenmiştir.

Havlı dokumaların en ve boy ölçüleri dışında hav yükseklikleri, saçak boyları ve kaliteleri ölçülmüştür. Ayrıca incelenen dokumalar ayrıntılı olarak tanımlanmıştır.

İncelenen örneklerin en, boy, saçak ölçümlerinin yapılmasında çelik metre; hav yüksekliklerinin ölçümünde ise plastik cetvel kullanılmıştır.

Ayrıca işletme sahiplerine anketler uygulanmış ve görüşmelerden yararlanılarak elde edilen veriler tablolar ile değerlendirilmiştir. Dokumaların

ticarethanede hangi amaçla bulundurulduğu, geliş biçimi, hangi yılda yapılmış olduğu, kullanım alanları, hangi yörelere ait oldukları, onarım durumu vb. bilgiler elde edilmiştir.

Ticarethanelerin fiziki koşulları, yurt dışı faaliyetleri bu işle uğraşma süreleri ile ilgili alınan bilgiler de aktarılmıştır.

Ticarethane sahiplerinden ve örneklerden elde edilen veriler nitel olarak değerlendirilmiş, elde edilen sonuçlar tablolara aktarılarak yorumlanmıştır.

Örnekler teknik özelliklerine göre halı, düz dokuma yaygılar ve tülü olarak sıralanmıştır. Bu teknikler ile dokunmuş örnekler ise kullanım özelliklerine göre sınıflandırılmış ve alfabetik olarak sıralanmıştır. Buna göre halı örnekleri duvar halısı, heybe, seccade, sedir halısı, yatak halısı, yer halısı ve yolluk olarak sıralanmıştır. Bu dokumalarda bu türlerle 25 örnek incelenmiştir. Diğer örnekler de düz dokuma çuval, kaşıklık, Kurân-ı Kerim kabı, minder yüzü, oklavalık, perde, seccade, tuzluk, yastık, yer yaygısı olarak sıralanmaktadır. Bu dokuma türlerinde ise 23 örnek incelenmiştir. Tülü dokumalar ise halı ve düz dokumalardan sonra ayrı bir sınıf olarak verilmiştir. Tülü dokuma ise 2 örnekte incelenmiştir.

(Havlı dokumalar için)

GÖZLEM FİŞİ

1.Örnek No	:	
2.Fotoğraf No	:	
3.İnceleme Tarihi	:	
4.İlgili Koleksiyon	:	
5.Koleksiyonun Adresi	:	Kaynak Kişi:
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	:	
7.Koleksiyondaki Yeri	:	
8.Onarım Durumu	:	
9.Bugünkü Durumu	:	
10.Tarihlendirme	:	
11.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	:	
b.Boyutları	:En:	Boy:
	Hav Yüksekliği:	Saçak Boyu:
c.Kalitesi	:	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü:	Atkı:
	İlme İpliği:	
e.Uygulanan Teknik	:	
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü:	Atkı:
	İlme İpliği:	
g.Kullanılan Motifler	:	
h.Kompozisyon	:	

(Düz dokumalar için)

GÖZLEM FİŞİ

1.Örnek No	:		
2.Fotoğraf No	:		
3.İnceleme Tarihi	:		
4.İlgili Koleksiyon	:		Kaynak Kişi:
5.Koleksiyonun Adresi	:		
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	:		
7.Koleksiyondaki Yeri	:		
8.Onarım Durumu	:		
9.Bugünkü Durumu	:		
10.Tarihlendirme	:		
11.Ayrıntılı Tanım	:		
a.Tür-Cins	:		
b.Boyutları	:En:	Boy:	Saçak Boyu:
c.Kullanılan Malzeme	:Çözü:	Atkı:	Desen İpliği:
d.Uygulanan Teknik	:		
e.Kullanılan Renkler	: Çözü:	Atkı:	Desen İpliği:
f.Kullanılan Motifler	:		
g.Kompozisyon	:		

DOKUMA SATAN KİŞİLERE SORULAN SORULAR

Tarih:

1.Adınız Soyadınız:

2.Yaşınız:

3.Cinsiyetiniz:

4.Eğitim Durumunuz:

Okur-yazar değil ()

Okur-yazar ()

İlkokul ()

Ortaokul ()

Lise ()

Üniversite ()

5. Kaç yıldır bu işle uğraşmaktasınız?

6. Yıllık dokumsa satış rakamınız ne kadar?

7. İş yeri m2?

8. Ticaret yapılan bina kaç yaşındadır?

9. Yurt dışı bağlantınız var mı?

3.KATALOG

1.Örnek No	: 1	
2.Fotoğraf No	: 1	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Galerie Faruk	
5.Koleksiyonun Adresi	:Yukarı Mah. Ürgüp Yolu No:2 Uçhisar / Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Kayseri	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	Kaynak Kişi: Faruk kumaş
11.Tarihlendirme	: Yeni yapılmış bir üründür.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Duvar Halısı.	
b.Boyutları	:En: 100cm	Boy: 125cm
	Hav Yüksekliği: 0,3cm	Saçak Boyu: 5,5cm
c.Kalitesi	: 36x38	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Pamuk iplik	Atkı: Pamuk iplik
	İlme İpliği: İpek iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözü: Beyaz	Atkı: Beyaz

Desen: Kırmızı, mavi, krem rengi, yeşil, siyah, kahverengi.

g.Kullanılan Motifler

:Bitkisel: Penç, bahar dalı, ağaç, stilize çiçek, stilize yaprak, stilize dal.

Geometrik: Çarkıfelek.

Figürlü: Kuş.

h.Kompozisyon

:Dokuma dört dar, bir geniş bordür, ayaklık ve zeminden meydana getirilmiştir. Zemin, kırmızı renk üzerine içi bitkisel motiflerle doldurulmuş mihraptan oluşmuştur. Mihrap zemininde bir adet bitkisel bezemelerle zenginleştirilmiş ağaç motifi görülmektedir. Bu ağacı taşıyan bahar dalı motifi görülmektedir. Ağaç motifinin üzerine yerleştirilmiş sekiz adet kuş figürü bulunmaktadır. Mihrabın her iki yanında kalan boşluğa krem renk zemin üzerine stilize edilmiş dal ve yaprak motifi yerleştirilmiştir. Ayaklık kısımlarında kırmızı renk zemin üzerine yerleştirilmiş penç motifi görülmektedir. İç ve dışta bulunan dar bordürlerde mavi renk zemin üzerine yerleştirilmiş, çarkıfelek, stilize yaprak ve stilize çiçek motifleri bulunmaktadır. Geniş bordürde ise krem renk zemin üzerine yerleştirilmiş katmerli penç motifinin iki farklı kesiti düzgün olarak tekrarlanmaktadır. Aralarında birbirine bağlayan stilize dal ve yaprak motifleri görülmektedir. Dokumanın ayaklık kısmında stilize çiçek motifleri yer almaktadır. Dokumanın kısa kenarlarında uzun saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 2	
2.Fotoğraf No	: 2	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Sultan Carpets	
5.Koleksiyonun Adresi	: Müze cad. No:32/B Göreme/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Ermenistan.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 70-80 yıllık	Kaynak Kişi: Ali Sakarya
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Duvar Halısı.	
b.Boyutları	:En: 132cm	Boy: 200cm
	Hav Yüksekliği: 0,4cm	Saçak Boyu: 4cm
c.Kalitesi	: 29x31	
d.Kullanılan Malzeme	:Çözüğü: Pamuk iplik	Atkı: Pamuk iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: İran düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem	Atkı: Krem
	Desen: Krem rengi, sarı, kahverengi, kırmızı, mavi.	

g.Kullanılan Motifler**:Bitkisel:**Selvi ağacı, stilize çiçek, stilize yaprak.**Figürlü:** Aslan.**h.Kompozisyon**

:Dokuma iki dar, bir geniş bordür ve zeminden meydana getirilmiştir. Krem renk zemin üzerine ayakta duran büyük bir aslan motifi yerleştirilmiştir. Halının dört köşesinde köşe göbekler yer almaktadır. Bu alanların içerisine küçük aslan motifi ve boşluklarına ise stilize yaprak ve stilize çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Göbeği sınırlandıran iki dar bir geniş bordür bulunmaktadır. Dar bordürlerde gri renk zemin üzerine yerleştirilmiş bir ters bir düz halde bağlantılı tekrarlar oluşturulmuş stilize çiçek motifi, geniş bordürde ise sarı renk zemin üzerine yerleştirilmiş aslan ve selvi ağacı motifleri görülmektedir. Dokumanın kısa kenarlarında saçak bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 3	
2.Fotoğraf No	: 4	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Aksa Halıcılık	
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye Sarayı Altı No:38 Ürgüp/ Nevşehir.	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Balıkesir (Yağcı bedir).	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 90 yıllık	Kaynak Kişi: Muammer Sak
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Heybe-(Saraçlı Heybe).	
b.Boyutları	:En: 41cm	Boy: 108cm
	Hav Yüksekliği: 0,3cm	
c.Kalitesi	: 30x33	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Beyaz	Atkı: Beyaz
	Desen: Kırmızı, lacivert, beyaz.	
g.Kullanılan Motifler	: Bitkisel: Stilize çiçek.	

Nesneli: Çengel.

Geometrik: Kare, yıldız.

h.Kompozisyon : Dokuma üç bölümden meydana gelmiştir. İki bölümü heybe gözü bir bölümü de sırt kısmından oluşmaktadır. Heybe gözü olan bölümde beyaz renk zemin üzerinde kare içerisine karşılıklı yerleştirilmiş dört adet çengel motifi bulunmaktadır. Bu şeklin dışında kalan bölüme heybe sulu motifi yerleştirilmiştir. Bu motifleri çevreleyen sedef bulunmaktadır. Dokumanın sırt kısmı iki parçadan oluşturulmuştur. Bu bölümlerde lacivert renk zemin üzerine üçer adet yıldız motifi ve bu motiflerin aralarında ise stilize çiçek motifi görülmektedir. “Saraçlı heybe” olarak bilinen dokumanın kenarları derilerle temizlenmiş, arka yüzü deri kaplama ile astarlanmıştır.

1.Örnek No	: 4	
2.Fotoğraf No	: 5	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Berliner Expert Oriental Old Carpet-Kilim	
5.Koleksiyonun Adresi	: Kayseri cad. No: 32/A Ürgüp/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: İş yeri sahibi ürünü kendisi için koruma altına almıştır.	
8. Kaynağı	: Kayseri-Ermeni.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	Kaynak Kişi: Mustafa Özçay
11.Tarihlendirme	: 100-120 yıllık.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Seccade.	
b.Boyutları	:En: 130cm	Boy: 160cm
	Hav Yüksekliği: 0,4cm	Saçak Boyu: 6cm
c.Kalitesi	: 36x38	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Pamuk iplik	Atkı: Pamuk iplik
	İlme İpliği: İpek iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözü: Beyaz	Atkı: Beyaz

Desen: Krem rengi, yeşil, lacivert, kırmızı, siyah, kahverengi.

g.Kullanılan Motifler

:Bitkisel: Hayat ağacı, karanfil, penç, lale, stilize çiçek, dal, yaprak.

Nesneli: Çengel, kandil.

Geometrik: Su yolu, yıldız.

Yazılı: Arapça metin.

h.Kompozisyon

: Dokuma iki dar bir geniş bordür ve zeminden meydana getirilmiştir. Krem renkli zemin üzerine içerisi stilize bitkisel motiflerle doldurulmuş çengel motifi ile sınırlandırılmış sütun ve tek yönlü mihrap bulunmaktadır. Mihrap kısmından sarkan bitkisel bezemeli bir kandil yer almaktadır. Mihrabın her iki yanında kalan boşluk yeşil renk zemin üzerine penç, stilize çiçek ve kıvrım dallarla doldurulmuştur. Alınlık kısmı çengel motifi ile sınırlandırılmış olup bir kitabe bulunmaktadır. Bu kitabe okutulduğunda; Arap alfabesi kullanılarak yazıldığı, fakat yazının okunamadığı görülmüştür.³⁴ Ayaklık kısmı ise su yolu motifi ile sınırlandırılmış olup stilize çiçek motifleri ile doldurulmuştur. Ayaklık kısmının üstünde hayat ağacı motifleri görülmektedir. Göbeği sınırlandıran iki dar bir geniş bordür bulunmaktadır. Dar bordürlerde yeşil renk zemin üzerine yerleştirilmiş yıldız motifi, geniş bordürde ise lacivert renk zemin üzerine yerleştirilmiş karanfil, penç, lale, stilize çiçek motifleri, stilize kıvrım dal ve yapraklar bulunmaktadır. Dokumanın kısa kenarlarında saçaklar bulunmaktadır.

³⁴ Ahmet GEDİK, Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Öğretim Görevlisi.

1.Örnek No	: 5	
2.Fotoğraf No	: 8	
3.İnceleme Tarihi	: 26.12.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Zili Kilim	
5.Koleksiyonun Adresi	: Avcılar mh. Bilal Eroğlu cd. No: 5 Göreme/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Sergilemek amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Konya-Kapadokya.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Kullanılamaz durumdadır.	
11.Tarihlendirme	: 170-200yıllık	Kaynak Kişi: Serdal Karakuş
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Seccade.	
b.Boyutları	:En: 100cm	Boy: 150cm
	Hav Yüksekliği: 0,3cm	Saçak Boyu: 2cm
c.Kalitesi	: 28x30	
d.Kullanılan Malzeme	:Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem	Atkı: Krem

Desen: Kırmızı, yeşil, turuncu, sarı, krem rengi, kahverengi.

g.Kullanılan Motifler

:Bitkisel: Pıtrak, gonca gül.

Nesneli: Sandık, ok ucu.

Geometrik: Üçgen, yıldız, zikzak.

Figürlü: Koçboynuzu, göz.

h.Kompozisyon

: Dokuma bir bordür, ve zeminden meydana getirilmiştir. Kırmızı renk zemin üzerine tek yönlü mihrap yerleştirilmiştir. Mihrabın her iki yanında kalan boşlukta yeşil renk zemin üzerinde sandık, ok ucu ve üçgen motifleri bulunmaktadır. Mihrabın uç kısmında koçboynuzu motifi yer almaktadır. Alınlık kısmı, yıldız ve üçgen şeklinin içerisine yerleştirilmiş göz motifleri ile doldurulmuştur. Göbeği sınırlandıran iki dar, bir geniş bordür bulunmaktadır. Geniş bordürde turuncu renk zemin üzerine yerleştirilen pıtrak motiflerinin farklı renklerle sıralanması göze çarpmaktadır. Pıtrak motiflerinin aralarında kenarları stilize gonca gül motifi ile çevrelenen sandık motifleri düzensiz olarak tekrarlanmaktadır. Dar bordürlerde ise zikzak motif görülmektedir. Dokumanın bir kısa kenarında kısa saçaklar bulunmaktadır. Dokumanın arkası astarlıdır.

1.Örnek No	: 6	
2.Fotoğraf No	: 10	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Galerie Faruk	
5.Koleksiyonun Adresi	:Yukarı Mah. Ürgüp Yolu No:2 Uçhisar / Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Konya.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	Kaynak Kişi: Faruk Kumaş
11.Tarihlendirme	: Yaklaşık olarak 100 yıllık.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Seccade.	
b.Boyutları	: En: 115cm	Boy: 117cm Hav Yüksekliği: 0,6cm
c.Kalitesi	: 25x27	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik İlme İpliği: Yün iplik
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözü: Krem	Atkı: Krem

Desen: Kırmızı, Sarı, Krem, Mavi, Yeşil, Turuncu, Kahverengi.

g.Kullanılan Motifler

: Bitkisel: Gonca gül, hayat ağacı, penç.

Nesneli: Kandil, çengel.

Geometrik: Kare, dikdörtgen.

Figürlü: Koçboynuzu, eli belinde.

h.Kompozisyon

: Dokuma bir geniş bir dar bordür, ve zeminden meydana getirilmiştir. Kırmızı renk zemin üzerine kademeli tek yönlü mihrap nişi uygulanmıştır. Mihrap kısmının ortasında kenarlarında gonca gül motifi bulunan kandil motifi yerleştirilmiştir. Mihrap nişlerinin iç ve dış bölgelerinde stilize gonca gül motifler görülmektedir. Zeminde yer alan alınlık ve ayaklık kısımları ise açık kahverengi zemin üzerine ters duran hayat ağacı motifleri ile doldurulmuştur. Geniş bordürde zemin iç içe geçmiş kare ve dikdörtgen alanlara bölünmüştür. Bu alanların içlerinde ve kenarlarında koçboynuzu ve eli belinde motifleri görülmektedir. Dar bordürde ise kırmızı renk zemin üzerine çengel ve penç motifleri bağlantılı tekrar ile yerleştirilmiştir. Dokumada saçak yoktur.

1.Örnek No	: 7	
2.Fotoğraf No	: 11	
3.İnceleme Tarihi	: 26.12.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Sultan Carpets	
5.Koleksiyonun Adresi	: Müze cad. No:32/B Göreme/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Kırşehir	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 70-80 yıllık	Kaynak Kişi: Ali Sakarya
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Seccade.	
b.Boyutları	:En: 115cm	Boy: 186cm
	Hav Yüksekliği: 0,5cm	Saçak Boyu: 6,5cm
c.Kalitesi	: 28x30	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulana Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem	Atkı: Kırmızı
	Desen: Kırmızı, sarı, kahverengi, krem rengi, yeşil, pembe, turuncu, mor, gri, siyah.	

g.Kullanılan Motifler**: Bitkisel:** Stilize çiçek, penç, top gül.**Nesneli:** Kandil.**Geometrik:** Suyolu.**Figürlü:** Koçboynuzu.**h.Kompozisyon****:** Dokumada iki geniş, üç dar bordür ve zemin

bulunmaktadır. Kırmızı renk zemin üzerine kademeli mihrap yerleştirilmiştir. Mihrap bölümünden sarkan kandil motifi bulunmaktadır. Mihrabın uç kısmında ise üç adet koçboynuzu motifi görülmektedir. Mihrabın her iki yanında kalan boşluğa gri renk zemin üzerine stilize çiçek ve penç motifi yerleştirilmiştir. Alınlık ve ayaklık kısmında top gül motifler görülmektedir. Göbeği sınırlandıran alınlık ve ayaklık kısmını çevreleyen sedef bulunmaktadır. Bu sedefte krem renk zemin üzerine suyolu motifi görülmektedir. Geniş bordürlerde içte turuncu renk, dışta kahverengi zemin üzerine stilize çiçek motifi yerleştirilmiştir. Dar bordürlerde ise krem ve siyah renk zeminler üzerine stilize bitkisel motifler alternatif olarak sıralanmaktadır. Dokumanın kısa kenarlarında saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 8	
2.Fotoğraf No	: 12	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Galerie Faruk	
5.Koleksiyonun Adresi	:Yukarı Mah. Ürgüp Yolu No:2 Uçhisar / Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Aksaray.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 40 yıllık	Kaynak Kişi: Faruk kumaş
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Sedir Halısı.	
b.Boyutları	:En: 90cm	Boy: 140cm
	Hav Yüksekliği: 0,4cm	Saçak Boyu: 2,5cm
c.Kalitesi	: 25x28	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Pamuk iplik	Atkı: Yün iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözü: Krem	Atkı: Krem

Desen: Kırmızı, sarı, kahverengi, mor, krem rengi, siyah.

g.Kullanılan Motifler

:Bitkisel: Stilize çiçek, penç, deve diken.

Nesneli: Ok ucu.

Geometrik: Zikzak, altıgen.

h.Kompozisyon

:Dokuma üç bordür ve zeminden meydana getirilmiştir. Kırmızı renk zemin üzerine altıgen madalyon içerisine salbekli şemseli göbek yerleştirilmiştir. Bu motifin içerisi stilize edilmiş bitkisel motiflerle doldurulmuştur ve uzun kenarlarında ok ucu motifi görülmektedir. Zeminde kalan boşluğa krem renk zemin üzerine penç motifi yerleştirilmiştir. Göbeği sınırlandıran iki dar bir geniş bordür bulunmaktadır. Dar bordürlerde krem renk zemin üzerine yerleştirilmiş zikzak, geniş bordürde ise sarı renk zemin üzerine yerleştirilmiş deve diken motifleri görülmektedir. Dokumanın kısa kenarları saçaklarla temizlenmiştir.

1.Örnek No	: 9	
2.Fotoğraf No	: 13	
3.İnceleme Tarihi	: 26.12.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Sultan Carpets	
5.Koleksiyonun Adresi	: Müze cad. No:32/B Göreme/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Avanos.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmüştür.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 100-120 yıllık	Kaynak Kişi: Ali Sakarya
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Sedir Halısı.	
b.Boyutları	: En: 110cm	Boy: 174cm
	Hav Yüksekliği: 0,5cm	Saçak Boyu: 2cm
c.Kalitesi	: 27x30	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem	Atkı: Kırmızı
	Desen: Kırmızı, mor, sarı, yeşil, kahverengi, mavi, siyah.	

g.Kullanılan Motifler**:Bitkisel:**Stilize çiçek, penç, hayatağacı, topgül.**Nesneli:** Çengel.**Geometrik:** Yıldız.**h.Kompozisyon****:** Dokuma bir geniş, bir dar bordür, ve zeminden

meydana getirilmiştir. Mor renk zemin üzerine Salbekli şemse motifi yerleştirilen halının ortasında, içi bitkisel bezemelerle zenginleştirilmiş penç şeklinde göbek görülmektedir. Bunun her iki yanında kalan boşlukta stilize edilmiş çiçek ve dal motifleri bulunmaktadır. Köşe göbeklerde ise krem renk zemin üzerine stilize çiçek motifleri görülmektedir. Göbeği sınırlandıran ayaklık kısmını çevreleyen sedef bulunmaktadır. Bu sedefte krem rengi zemin üzerine küçük penç motifi görülmektedir. Ayaklık kısmı ortadan hayat ağacı motifi ile ikiye ayrılmış olup her iki yanlarına da top gül motifler kullanılmıştır. Dar bordürde bir kısmı mavi renk bir kısmı krem renk zemin üzerine yerleştirilmiş çengel ve yıldız motiflerinin tekrarları görülmektedir. Geniş bordürde ise kahverengi zemin üzerine yerleştirilmiş kısa kenarlarında bir ters bir düz, uzun kenarlarda ise birbirini takip eden hayat ağacı motifleri bulunmaktadır. Dokumanın kenarlarında kısa saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 10	
2.Fotoğraf No	: 14	
3.İnceleme Tarihi	: 26.12.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Sultan Carpets	
5.Koleksiyonun Adresi	: Müze cad. No:32/B Göreme/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Kırşehir.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 50 yıllık	Kaynak Kişi: Ali Sakarya
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Sedir Halısı.	
b.Boyutları	:En: 106cm	Boy: 183cm
	Hav Yüksekliği: 0,5 cm	Saçak Boyu: 3cm
c.Kalitesi	: 26x29	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem	Atkı: Kırmızı
	Desen: Kırmızı, yeşil, krem rengi, sarı, kahverengi, siyah.	

g.Kullanılan Motifler**: Bitkisel:** Stilize çiçek, stilize yaprak, penç.**Nesneli:** İbrik, çengel, ok ucu.**Geometrik:** Ying-yang, zikzak, sekizgen.**Figürlü:** Göz.**h.Kompozisyon****:** Dokuma bir geniş, üç dar bordür ve zeminden

meydana getirilmiştir. Kırmızı renk zemin üzerine Salbekli şemseli bir göbek yerleştirilmiştir. Bu göbeğin içerisinde kenarları çengellerle çevrelenmiş, boşlukları göz motifi ve ying-yang motifi ile doldurulmuş sekizgen bulunmaktadır. Bu göbeği sınırlayan iki uzun uçlarında ok ucu motiflerin bulunduğu kademelendirilmiş bir motif görülmektedir. Göbeğin köşelerinde kalan boşluklarda kahverengi zemin üzerine uç kısımlarında bir tane penç bulunan ibrik motifleri yerleştirilmiştir. Çeşitli kaynaklarda bu motif Bayındır Boyu damgası olarak yer almaktadır. Zemine bakan kademelerinde ise aşağı doğru sarkan stilize çiçek motifleri görülmektedir Göbeği sınırlandıran iki dar bir geniş bordür bulunmaktadır. Geniş bordürde sarı renk zemin üzerine stilize yaprak motifler, içteki dar bordürde siyah renk zemin üzerine göz motifleri, dıştaki dar bordürde ise zikzak motifleri görülmektedir. Dokumanın kenarlarında saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 11	
2.Fotoğraf No	: 16	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Berliner Expert Oriental Old Carpet-Kilim	
5.Koleksiyonun Adresi	: Kayseri cad. No: 32/A Ürgüp/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Taşpınar.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 30-40 yıllık.	Kaynak Kişi: Mustafa Özçay
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Sedir Halısı.	
b.Boyutları	:En: 115cm	Boy: 200cm
	Hav Yüksekliği: 0,5cm	
Saçak Boyu	: 2,5cm	
c.Kalitesi	: 26x29	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözü: Beyaz	Atkı: Beyaz

Desen: Kırmızı, mavi, yeşil, turuncu, sarı, siyah, krem rengi.

g.Kullanılan Motifler

:Bitkisel: Stilize çiçek, dal, yaprak.

Geometrik: Eşkenar dörtgen, üçgen, altıgen.

Figürlü: Göz.

h.Kompozisyon

:Dokuma üç bordür, ayaklık ve zeminden

meydana gelmiştir. Dokumanın zeminine Salbekli şemse motifinin bulunduğu göbek yerleştirilmiştir. Dikdörtgen şekilli zeminde kenarları kademelendirilmiş eşkenar dörtgen bulunmaktadır. Bu alanın içi stilize bitkisel motifler ve göz motifleri ile doldurulmuştur. Zeminin her iki yanında kalan boşluğa lacivert renk zemin üzerine stilize kıvrım dallar ve bitkisel motifler yerleştirilmiştir. Göbeği sınırlandıran üç bordür bulunmaktadır. Dar bordürler mavi renk zemin üzerine stilize çiçek ve yaprak motifinin yerleştirilmesiyle meydana getirilmiştir. Geniş bordürde ise sarı renk zemin üzerine yerleştirilmiş altıgen ve stilize çiçek motifleri görülmektedir. Dokumanın iki kısa kenarında yer alan ayaklık kısmında ise kademeli olarak basamaklandırılmış üçgen ve boşluklarında stilize bitkisel motifler yer almaktadır. Dokumanın kısa kenarlarında saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 12
2.Fotoğraf No	: 17
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010
4.İlgili Koleksiyon	:Le Bazaar D'orient Oriental Rugs, Kılıms- Textiles
5.Koleksiyonun Adresi	: Kayseri Cad. No:32 Ürgüp/ Nevşehir
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.
8. Kaynağı	: Doğu Bölgesi.
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.
11.Tarihlendirme	: 70–80 yıllık Kaynak Kişi: Mehmet Tuğcu
12.Ayrıntılı Tanım	:
a.Tür-Cins	: Tuzluk
b.Boyutları	:En: 40cm Boy: 50cm Hav Yüksekliği: 0,6 cm
c.Kalitesi	: 18x20
d.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Yün iplik Atkı: Yün iplik İlme İpliği: Yün iplik
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.
f.Kullanılan Renkler	: Çözü: Krem Atkı: Krem

Desen: Kırmızı, mavi, kahverengi, sarı, beyaz, siyah.

g.Kullanılan Motifler

:Nesneli: Çengel, haç, sandık.

Geometrik: Suyolu.

Figürlü: Koçboynuzu.

h.Kompozisyon

:Tuzluk ağız ve torba kısmından oluşmaktadır.

Dokumada kırmızı renk zemin üzerine sandık motifi ve bu motifi çevreleyen kademelerde ise çengel motifi yer almıştır. Ağız kısmında ise kırmızı renkli zemin üzerine uygulanmış haç motifi bulunmaktadır. Kenarlarında koçboynuzu motifi görülmektedir. Dokumayı çevreleyen bir bordür bulunmaktadır. Bordürde suyolu motifi kullanılmıştır.

1.Örnek No	: 13	
2.Fotoğraf No	: 18	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	:Le Bazaar D'orient Oriental Rugs, Kılıms- Textiles	
5.Koleksiyonun Adresi	: Kayseri Cad. No:32 Ürgüp/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Konya.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 90-100 yıllık	Kaynak Kişi: Mehmet Tuğcu
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yatak Halısı.	
b.Boyutları	:En: 150cm	Boy: 260cm
	Hav Yüksekliği: 0,7cm	Saçak Boyu: 1,5cm
c.Kalitesi	: 24x27	
d.Kullanılan Malzeme	:Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem	Atkı: Kırmızı

Desen: Bordo, sarı, kahverengi, lacivert, siyah, şeftali pembesi.

g.Kullanılan Motifler

:Bitkisel: Pıtrak, penç.

Nesneli: Çengel.

Figürlü: Göz, akrep.

h.Kompozisyon

:Dokuma bir bordür ve zeminden meydana getirilmiştir. Dokuma yarım haldedir. Elde bulunan parçada bordo zemin üzerinde yer alan göbeklerin iki tam, bir yarımı görülmektedir. Bu göbekler çengel motifleriyle çevrelenmiş, içleri penç ve göz motifi ile doldurulmuştur. Dikdörtgen biçimli halının köşelerinde ve bordüre sınırlı alanlarda akrep motifi yer almaktadır. Göbeği sınırlandıran bir bordür bulunmaktadır. Bu bordür sarı renk zemin üzerine yerleştirilmiş pıtrak motiflerinden oluşmaktadır. Bu motiflerin içerisinde kısa kenarda göz motifi, uzun kenarlarda ise penç motifleri görülmektedir. Dokumanın bir kenarında kısa saçak bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 14	
2.Fotoğraf No	: 19	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Galerie Faruk	
5.Koleksiyonun Adresi	:Yukarı Mah. Ürgüp Yolu No:2 Uçhisar / Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Afganistan- Belüç.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 80-90 yılları arası	
12.Ayrıntılı Tanım	:	Kaynak Kişi: Faruk kumaş
a.Tür-Cins	: Yer Halısı.	
b.Boyutları	:En: 86cm	Boy: 154cm
	Hav Yüksekliği: 0,5cm	Saçak Boyu: 2cm
c.Kalitesi	:26-29	
d.Kullanılan Malzeme	:Çözü: Pamuk iplik	Atkı: Pamuk iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: İran düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözü: Krem	Atkı: Krem

Desen: Kırmızı, Sarı, Siyah, Yeşil, Kahverengi ve Turuncu.

g.Kullanılan Motifler

: Bitkisel: Penç, Stilize çiçek.

Geometrik: Çengel, dörtgen.

Figürlü: Yılan, koçboynuzu, göz, eli belinde.

h.Kompozisyon

: Dokuma üç bordür ve bir zeminden meydana

getirilmiştir. Lacivert renk zemin üzerine stilize yılan motifi ve stilize çiçek motifler simetrik olarak tekrarlanmaktadır. Motifler halı zeminine raport düzende yerleştirilmiştir. Boşlukları ise penç, eli belinde, göz motifleri ile doldurulmuştur. Dokumanın köşelerinde krem renk zemin üzerine yarım şekilde madalyon ve koçboynuzu motifi yer almaktadır. Göbek aynı genişlikteki üç bordürle sınırlandırılmıştır. İç ve dışta bulunan bordürlerde kırmızı renk zemin üzerine göz motifleri görülmektedir. Ortadaki bordürde ise kahverengi zemin üzerine çengel motifi ve bunları birleştiren dikdörtgenler görülür. Dokumanın kenarlarında kısa saçaklar vardır.

1.Örnek No	:15	
2.Fotoğraf No	:21	
3.İnceleme Tarihi	:11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Yedek Tribal Textile	
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye Meydanı Uçhisar / Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Avanos.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmüştür.	
10.Bugünkü Durumu	:Ürünün bazı yerlerinde yamalar bulunmaktadır.	
11.Tarihlendirme	: 200 yıllık	
	Kaynak Kişi: Turgut Mustafa Yedek	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer Halısı.	
b.Boyutları	:En: 138cm Boy: 220cm Hav Yüksekliği: 0,5cm	
c.Kalitesi	:24x27	
d.Kullanılan Malzeme	:Çözüğü: Yün iplik Atkı: Yün iplik İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem Atkı: Krem Desen: Sarı, kırmızı, mavi, kahverengi, beyaz.	

g.Kullanılan Motifler**: Bitkisel:** Stilize çiçek.**Nesneli:** Çengel.**Geometrik:** Yıldız, sekizgen, üçgen.**Figürlü:** Koçboynuzu.**h.Kompozisyon**

: Dokumada bir bordür, ayaklık ve zemin bulunmaktadır. Zeminde içerisinde yıldız motifinin bulunduğu sekizgenler yer almaktadır. Bu sekizgenlerin etrafı çengellerle çevrelenmiştir. Raport düzende yerleştirilen ve dikey olarak ince bir çizgiyle birinden ayrılan sekizgenlerin köşelerine gelecek şekilde üçgen motifi yerleştirilmiştir. Göbeği sınırlandıran bordürün, bir kısa kenarında sarı renk, diğer kısa kenarında kırmızı renk, uzun kenarlarında ise kahverengi zemin üzerine karışık renkli stilize çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Dokumanın kısa kenarlarında bulunan ayaklıklarda ise sarı renk zemin üzerine renkli geometrik motifler ve bu motiflerin içerisine koçboynuzu motifi kullanılmıştır. Dokumanın bazı yerlerinde yamalar bulunmaktadır. Dokumada saçak yoktur.

1.Örnek No	: 16	
2.Fotoğraf No	: 24	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	:Le Bazaar D'orient Oriental Rugs, Kılıms- Textiles	
5.Koleksiyonun Adresi	: Kayseri Cad. No:32 Ürgüp/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Kayseri-Bünyan.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 70 yıllık	Kaynak Kişi: Mehmet Tuğcu
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer Halısı.	
b.Boyutları	:En: 155cm	Boy: 220cm
	Hav Yüksekliği: 0,4 cm	Saçak Boyu: 1,5cm
c.Kalitesi	: 29x31	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Pamuk iplik	Atkı: Pamuk iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözü: Beyaz	Atkı: Beyaz

Desen: Pembe, lacivert, mavi, krem rengi, yeşil, kırmızı.

g.Kullanılan Motifler

:Bitkisel: Lale, penç, stilize çiçek, dal, yaprak.

Geometrik: Yıldız.

h.Kompozisyon

:Dokumada iki dar bir geniş bordür ve zemin bulunmaktadır. Zeminde krem renk üzerine yıldız çiçeği, penç, lale, stilize çiçek motifleri ve stilize yapraklar bulunmaktadır. Göbeği sınırlandıran geniş bordürde narçiçeği renk zemin üzerine yerleştirilmiş penç, stilize çiçek, yaprak ve dallar, dar bordürde ise bağlantılı tekrarlarla yerleştirilen stilize çiçekler görülmektedir. Dokumanın kenarlarında kısa saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 17	
2.Fotoğraf No	: 26	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Devran Oriental Carpets and Kılıms Export	
5.Koleksiyonun Adresi	: Kayseri cad. No: 15 Ürgüp/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Kafkas.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 100-110 yılları arası.	
	Kaynak Kişi: Hüseyin Ay	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer Halısı.	
b.Boyutları	:En: 141cm	Boy: 179cm
	Hav Yüksekliği: 0,4cm	
c.Kalitesi	:27x30	
d.Kullanılan Malzeme	:Çözüğü: Pamuk iplik	Atkı: Yün iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem	Atkı: Krem

Desen: Şeftali pembesi, lacivert, yeşil, sarı, kahverengi.

g.Kullanılan Motifler

:Bitkisel: Gonca gül, stilize çiçek, penç, dal, hayat ağacı.

Nesneli: Sandık.

Geometrik: Eşkenar dörtgen, kare

Figürlü: Kurt izi, koçboynuzu, göz.

h.Kompozisyon

: Dokuma iki dar bir geniş bordür ve zeminden meydana getirilmiştir. Şeftali renk zemin üzerine üç adet göbek yerleştirilmiştir. Ortada bulunan göbek kurt izi motifi ile çevrelenmiş içerisi eşkenar dörtgen motif ve penç motifleri ile doldurulmuştur. Kenarlarda bulunan göbekler ise koçboynuzu motifi ile çevrelenmiş olup içerisinde kare motif görülmektedir. Bu motifin iki kenarında hayat ağacı motifleri yer almaktadır. Göbeklerden kalan boşluklar ise penç, gonca gül, sandık ve göz motifleri ile doldurulmuştur. Geniş bordürde lacivert renk zemin üzerine yerleştirilmiş stilize çiçek motifleri geometrik olarak stilize edilen dallarla beraber yer almaktadır. İçte bulunan dar bordürde yeşil renk zemin üzerine, dışta bulunan dar bordürde ise sarı renk zemin üzerine göz motifi bağlantılı tekrarlar ile sıralanmıştır.

1.Örnek No	: 18
2.Fotoğraf No	: 27
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010
4.İlgili Koleksiyon	: Aksa Halıcılık
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye Sarayı Altı No:38 Ürgüp/ Nevşehir
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.
7.Koleksiyondaki Yeri	: İş yeri sahibi ürünü kendisi için korumaktadır.
8. Kaynağı	: Konya.
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.
10.Bugünkü Durumu	:Dokuma da yok olan kısımlar bulunmaktadır.
11.Tarihlendirme	: 150 yıllık Kaynak Kişi: Muammer Sak
12.Ayrıntılı Tanım	:
a.Tür-Cins	: Yer Halısı.
b.Boyutları	:En: 135cm Boy: 200cm Hav Yüksekliği: 0,5cm
c.Kalitesi	: 26x28
d.Kullanılan Malzeme	:Çözüğü: Yün iplik Atkı: Yün iplik İlme İpliği: Yün iplik
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Beyaz Atkı: Beyaz Desen: Şeftali pembesi, yeşil, lacivert, sarı, kahverengi, krem rengi.

g.Kullanılan Motifler**: Nesneli:** Muska, çengel.**Geometrik:** Sekizgen, yıldız, üçgen.**Figürlü:** Kurt izi, akrep, göz, koçboynuzu.**h.Kompozisyon**

: Dokuma iki bordür ve zeminden meydana getirilmiştir. Kırmızı renkli zemin üzerine sekizgen şeklinde iki adet göbek yerleştirilmiştir. Bu sekizgenler kurt izi ve çengel motifi ile çevrelenmiştir. Göbeklerin iç kısımlarında yıldız motifleri görülmektedir. Zeminin iki köşesinde akrep motifi, diğer iki köşesi ve orta kısmında ise kurt izi ile çevrelenmiş üçgen şekli bulunmaktadır. Kalan boşluklar göz motifi ile zenginleştirilmiştir. Göbeği sınırlandıran iki dar bir geniş bordür bulunmaktadır. Dar bordürde krem renk zemin üzerine yerleştirilmiş muska motifi, geniş bordürde kahverengi zemin üzerine yerleştirilmiş koçboynuzu motifi görülmektedir. Dokumada yıpranmalar meydana gelmiştir ve kenarlarında saçak bulunmamaktadır.

1.Örnek No	: 19
2.Fotoğraf No	: 29
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010
4.İlgili Koleksiyon	: Aksa Halıcılık
5.Koleksiyonun Adresi	:Belediye Sarayı Altı No:38 50400 Ürgüp/ Nevşehir
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.
7.Koleksiyondaki Yeri	: İş yeri sahibi ürünü kendisi için korumaktadır.
8. Kaynağı	: Konya.
9.Onarım Görüp Görmediği	:Dokumanın bazı kısımlarında farklı dokumalardan yamalar bulunmaktadır.
10.Bugünkü Durumu	: Dokumada yırtılmalar meydana gelmiştir.
11.Tarihlendirme	: 80-90 yıllık Kaynak Kişi: Muammer Sak
12.Ayrıntılı Tanım	:
a.Tür-Cins	: Yer Halısı.
b.Boyutları	:En: 108cm Boy: 186cm Hav Yüksekliği: 0,4cm
c.Kalitesi	: 24x27
d.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik Atkı: Yün iplik İlme İpliği: Yün iplik
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem Atkı: Kahverengi

Desen: Kırmızı, mavi, krem rengi, sarı, şeftali pembesi, kahverengi.

g.Kullanılan Motifler

:Bitkisel: Devetabanı, stilize çiçek.

Nesneli: Bereket, sandık.

Geometrik: Yıldız, üçgen.

Figürlü: Koçboynuzu, göz.

h.Kompozisyon

: Dokuma iki bordür, ve zeminden meydana

getirilmiştir. Kırmızı renk zemin üzerine içerisinde yıldız motiflerinin görüldüğü iki adet geometrik göbek yerleştirilmiştir. Bu göbeklerin köşelerinde koçboynuzu motifleri bulunmaktadır. Dikdörtgen halının dört köşesine köşebent motifleri yerleştirilmiş içleri bereket motifleri ile doldurulmuştur. Uç kısımlarında ise koçboynuzu motifleri kullanılmıştır. Dokumanın zemininde bulunan İki göbeğin arasında kalan boşluklarda, üçgenler kullanılmış olup bunlar göz ve koçboynuzu motifleri ile desteklenmiştir. Göbeği sınırlandıran bir dar bir geniş bordür bulunmaktadır. Dar bordürde kahverengi zemin üzerine yerleştirilmiş stilize çiçek motifleri görülmektedir. Geniş bordürde kırmızı renk zemine üzerine yerleştirilmiş geometrik olarak stilize edilmiş devetabanı ve sandık motifleri bulunmaktadır. Göbek kısmına farklı bir kilim parçası eklenmiştir.

1.Örnek No	: 20	
2.Fotoğraf No	: 30	
3.İnceleme Tarihi	: 26.12.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Zili Kilim	
5.Koleksiyonun Adresi	:Avcılar mh. Bilal Eroğlu cd. No: 5 Göreme/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Sergilemek amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Konya.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Ürünün bazı kısımları yok olmuştur.	
11.Tarihlendirme	: 130-150 yıllık	
	Kaynak Kişi: Serdal Karakuş	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer Halısı.	
b.Boyutları	:En: 97cm	Boy: 210cm
	Hav Yüksekliği: 0,4 cm	
c.Kalitesi	: 24x27	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem	Atkı: Kırmızı

Desen: Kırmızı, mor, sarı, krem rengi, kahverengi.

g.Kullanılan Motifler

:Nesneli: Çengel.

Geometrik: Sekizgen, ying-yang.

Figürlü: Göz, akrep.

Yazılı: Arapça Tarih.

h.Kompozisyon

:Dokuma bir bordür ve zeminden meydana getirilmiştir. Kırmızı renk zemin üzerine raport düzende yerleştirilmiş sekizgenler bulunmaktadır. Bu sekizgenler içerisinde, kademelendirilmiş geometrik motif görülmektedir. Kademeler çengellerle zenginleştirilmiştir. Motiflerin içleri ve dışlarında kalan boşluklar göz motifleri ile doldurulmuştur. Göbeği sınırlandıran bir geniş bordür bulunmaktadır. Bordürde farklı renklerde uygulanmış ying-yang ve akrep motifleri görülmektedir. Dokumanın alınlık kısmında Arapça olarak tarih bulunmaktadır. Dokumanın kısa kenarlarında yırtılmalar meydana gelmiştir. Dokumada yer alan tarih okutulduğunda “sene 1322” ifadesi anlaşılmaktadır. Bunun Hicri olarak 1322 yılına; Miladi olarak ise 1904-1905 yılına ait olabileceği düşünülmektedir³⁵.

³⁵ Ahmet GEDİK, Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Öğretim görevlisi.

1.Örnek No	: 21
2.Fotoğraf No	: 32
3.İnceleme Tarihi	: 11.25.2010
4.İlgili Koleksiyon	: Aksa Halıcılık
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye Sarayı Altı No: 38 Ürgüp/ Nevşehir
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.
7.Koleksiyondaki Yeri	: Sergilemek amacıyla bulundurulmaktadır.
8. Kaynağı	: Gazi Antep.
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.
10.Bugünkü Durumu	: Kullanılacak durumda değildir.
11.Tarihlendirme	: 120-130 yıllık

Kaynak Kişi: Muammer Sak

12.Ayrıntılı Tanım	:
a.Tür-Cins	: Yer Halısı.
b.Boyutları	:En: 115cm Boy: 190cm Hav Yüksekliği: 0,2 cm Saçak Boyu: 2,7cm
c.Kalitesi	: 30x32
d.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Yün iplik Atkı: Yün iplik İlme İpliği: Yün iplik
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.
f.Kullanılan Renkler	: Çözü: Krem Atkı: Mavi

Desen: Lacivert, krem rengi, kırmızı, yeşil, turuncu, mavi, siyah, kahverengi.

g.Kullanılan Motifler

: Bitkisel: Pıtrak.

Nesneli: Çengel,bereket.

Geometrik: Sekizgen, ying-yang.

Figürlü: Göz, koçboynuzu.

h.Kompozisyon

: Dokuma bir geniş, bir dar bordür ve zeminden

meydana getirilmiştir. Zemin krem rengi üzerine üç adet sekizgen göbek yerleştirilmiştir. Bu göbeklerin içerisinde ve göbeklerin dışında kalan boşlukta çengellerle çevrelenmiş göz motifler bulunmaktadır. Bunlar koçboynuzu ve ying-yang, motifleri ile doldurulmuştur. Göbeğin içindeki ilme ipleri döküldüğü için motifler görülmemektedir. Göbeği sınırlandıran bir geniş, bir dar bordür bulunmaktadır. Geniş bordürde turuncu renk zemin üzerine yerleştirilmiş alternatif renklerin sıralanması ile oluşturulmuş bereket motifleri bulunmaktadır. Dar bordürde ise çengel motifi görülmektedir. Dokumanın kenarlarında kısa saçaklar vardır.

1.Örnek No	: 22
2.Fotoğraf No	: 34
3.İnceleme Tarihi	: 11.25.2010
4.İlgili Koleksiyon	: Aksa Halıcılık
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye Sarayı Altı No: 38 Ürgüp/ Nevşehir
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.
7.Koleksiyondaki Yeri	:İşyeri sahibi kendisi için koruma altına almıştır.
8. Kaynağı	: Rusya.
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.
10.Bugünkü Durumu	: Kullanılacak durumda değildir.
11.Tarihlendirme	: 120-130 yıllık Kaynak Kişi: Muammer Sak
12.Ayrıntılı Tanım	:
a.Tür-Cins	: Yer Halısı.
b.Boyutları	: En: 130cm Boy: 227cm Hav Yüksekliği: 0,3 cm
c.Kalitesi	: 30x32
d.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Pamuk iplik Atkı: Pamuk iplik İlme İpliği: Yün iplik
e.Uygulanan Teknik	: İran düğüm tekniği.
f.Kullanılan Renkler	: Çözü: Krem Atkı: Krem Desen: Lacivert, krem rengi, kırmızı, sarı, kahverengi, mavi, yeşil, mor.

g.Kullanılan Motifler**: Bitkisel:** Stilize çiçek, dal, yaprak.**Nesneli:** Ok ucu.**Figürlü:** Stilize hayvan, insan, kuş.**h.Kompozisyon**

: Dokuma bir geniş, bir dar bordür ve zeminden meydana gelmiştir. Zemin, lacivert ve mor renk üzerine beş adet çiçek motifi şeklinde göbek yerleştirilmiştir. Zeminde kalan boşluklar stilize edilmiş dal, yaprak ve çiçek motifleri ile doldurulmuştur. Ayrıca zeminde stilize edilmiş hayvan, insan figürü ve kuş motifi bulunmaktadır. Dar bordürde kırmızı renk zemin üzerine birbirine bağlantılı stilize çiçek ve ok ucu motifleri bulunmaktadır. Geniş bordür ise kahverengi zemin üzerine stilize çiçek, yaprak motifi ve verev çizgilerin düzenli tekrarı ile oluşturulmuştur. Dokumanın bazı yerlerinde yırtılmalar meydana gelmiştir.

1.Örnek No	: 23	
2.Fotoğraf No	: 36	
3.İnceleme Tarihi	: 26.12.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Sultan Carpets	
5.Koleksiyonun Adresi	: Müze cad. No:32/B Göreme/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Türkmen.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: Yeni tarihli bir üründür.	
	Kaynak Kişi: Ali Sakarya	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer Halısı.	
b.Boyutları	:En: 100cm	Boy: 150cm
	Hav Yüksekliği: 0,3cm	Saçak Boyu: 4,5cm
c.Kalitesi	: 32x34	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Pamuk iplik	Atkı: Pamuk iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: İran düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözü: Krem	Atkı: Krem

Desen: Kırmızı, bordo, beyaz, lacivert, turuncu, pembe, siyah.

g.Kullanılan Motifler

:Bitkisel: Lale, stilize çiçek, penç, stilize yaprak, dal.

Geometri: Yıldız.

h.Kompozisyon

:Dokuma iki dar, bir geniş bordür ve zeminden meydana getirilmiştir. Beyaz renkli zemin penç, yıldız, stilize çiçek, yaprak ve dallarla doldurulmuştur. Göbeği sınırlandıran iki dar bir geniş bordür bulunmaktadır. Dar bordürlerde bordo renk zemin üzerine yerleştirilmiş penç, stilize lale ve dallar bulunmaktadır. Geniş bordürde ise kırmızı zemin üzerine yerleştirilmiş penç, stilize çiçek motifleri ve stilize yaprak motifleri görülmektedir. Dokumanın kısa kenarlarında saçak bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 24	
2.Fotoğraf No	: 38	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Ala Turca Old Collection	
5.Koleksiyonun Adresi	: Yukarı mah. Ürgüp yolu No:1 Uçhisar/Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Ermeni-Karabağ.	
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	:Dokumanın bazı yerlerinde yırtılmalar meydana gelmiştir.	
11.Tarihlendirme	: 80-100 yıllık	Kaynak Kişi: Tamer Kaçak
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer Halısı.	
b.Boyutları	:En: 120cm	Boy: 180cm
	Hav Yüksekliği: 0,4cm	Saçak Boyu: 2cm
c.Kalitesi	: 28x30	
d.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	İlme İpliği: Yün iplik	
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.	
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem	Atkı: Krem

Desen: Kırmızı, mavi, lacivert, siyah, sarı, kahverengi.

g.Kullanılan Motifler

:Bitkisel: Stilize çiçek.

Nesneli: Saksı.

Geometrik: Sekizgen, yıldız.

Figürlü: Stilize hayvan.

h.Kompozisyon

:Dokuma bir bordür ve zeminden meydana getirilmiştir. Kırmızı renk zemin üzerine iki ucu mihrap şeklinde birleştirilmiş ve bu uç kısımlarına sekizgen şekli yerleştirilmiş bir göbek bulunmaktadır. Bu göbeğin ortasına mavi renk zemin üzerine sekizgen içerisine yerleştirilmiş yıldız motifi görülmektedir. Bu geometrik motifin dışında kalan zeminin iki uzun kenarlarında üçer adet sıralı hayvan figürü bulunmaktadır. Zeminin köşelerinde kalan boşluklarda kırmızı renk zemin üzerine saksı motifi ve saksıdan sarkan stilize çiçekler yer almaktadır. Göbeği sınırlandıran mavi renkli zemin üzerine yerleştirilmiş stilize çiçek motifinden oluşan bir bordür bulunmaktadır. Dokumanın saçak kısımlarında yıpranmalar meydana gelmiştir.

1.Örnek No	: 25
2.Fotoğraf No	: 39
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010
4.İlgili Koleksiyon	:Le Bazaar D'orient Oriental Rugs, Kılıms- Textiles
5.Koleksiyonun Adresi	: Kayseri Cad. No:32 Ürgüp/ Nevşehir
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.
8. Kaynağı	: Kafkas.
9.Onarım Görüp Görmediği	: Onarım görmüştür.
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.
11.Tarihlendirme	: 90-100 yıllık Kaynak Kişi: Mehmet Tuğcu
12.Ayrıntılı Tanım	:
a.Tür-Cins	: Yolluk
b.Boyutları	:En: 118cm Boy: 368cm Hav Yüksekliği: 0,5cm Saçak Boyu: 1,5cm
c.Kalitesi	: 28x30
d.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik Atkı: İlme İpliği: Yün iplik
e.Uygulanan Teknik	: Gördes düğüm tekniği.
f.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem Atkı: Krem Desen: Sarı, turuncu, yeşil, kırmızı, lacivert.

g.Kullanılan Motifler**: Bitkisel:** Hayat ağacı, stilize çiçek.**Nesneli:** Saç bağı.**Geometrik:** Çarkıfelek.**Figürlü:** Göz.**h.Kompozisyon****:** Dokuma iki dar bir geniş bordür ve zeminden

meydana getirilmiştir. Zemin, lacivert renk üzerine hayat ağacı motiflerinin raport düzende yerleştirilmesi ile oluşturulmuştur. İçteki dar bordürde turuncu renk zemin üzerine yerleştirilmiş saç bağı, dıştaki bordürde yeşil renk zemin üzerine yerleştirilmiş stilize çiçek motifi bulunmaktadır. Geniş bordür ise sarı renk zemin üzerine yerleştirilmiş çarkı felek, hayat ağacı ve göz motiflerinin düzgün tekrar ilkesi ile yerleştirilmesinden oluşturulmuştur. Dokumanın kenarlarında kısa saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 26	
2.Fotoğraf No	:41	
3.İnceleme Tarihi	: 28.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Kirkit Halı	Kaynak Kişi: Yasin Diler
5.Koleksiyonun Adresi	: Çarşı Merkezi. Kirkit Halı. Avanos/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Adana	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 50-60 yıllık	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Çuval-(Giysi çuvalı).	
b.Boyutları	: En: 90cm	Boy: 110cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Pamuk iplik	Atkı: Pamuk iplik
	Desen İpliği: Yün iplik	
d.Uygulanan Teknik	: Ters Sumak	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Beyaz	
	Desen: Kırmızı, sarı, mavi, beyaz, turuncu, kahverengi.	
f.Kullanılan Motifler	: Bitkisel: Pıtrak.	

Nesneli: Çengel.

Geometrik: Sekizgen, eşkenar dörtgen.

Figürlü: Bereket, göz.

g.Kompozisyon

:Dokumanın ön kısmı motifli arka kısmı ise enine kuşaklara bölünmüştür. Ön kısmında dokumayı enine ikiye ayıran mavi kuşak üzerine pıtrak motifleri bulunmaktadır. Dokumanın zemininde sekizgenler oluşturulmuş, içlerine kademeli bir şekil yerleştirilmiştir. Bu kademelerin dış kısımlarında çengel motifleri, içlerinde ise bereket motifi ve bu motifi çevreleyen eşkenar dörtgen bulunmaktadır. Eşkenar dörtgenin dışında kalan boş kısımlarda ve çengel uçlarında göz motifleri görülmektedir. Sekizgenlerin aralarında kalan boşluklarda bereket motifi görülmektedir. Dokumanın kenarı çengel motifinin bulunduğu kenar suyu ile çevrelenmiştir.

1.Örnek No	: 27	
2.Fotoğraf No	: 42	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon Sak	: Aksa Halıcılık	Kaynak Kişi: Muammer
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye Sarayı Altı No:38 Ürgüp/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Konya.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 60 -70 yıllık	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Kaşıklık	
b.Boyutları	En: 33cm Püskül: 14cm	Boy: 77cm
c.Kullanılan Malzeme	Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	Desen İpliği: Yün iplik	
d.Uygulanan Teknik	: Cicim-Zili	
e.Kullanılan Renkler	Çözüğü: Kahverengi	Atkı: Kahverengi
	Desen: Mavi, kırmızı, turuncu, siyah, beyaz, kahverengi, sarı.	

f.Kullanılan Motifler

: Nesneli: Çengel, bereket.

Geometrik: Üçgen.

Figürlü: Koçboynuzu.

g.Kompozisyon

:Dokuma üç parçadan meydana getirilmiştir.

Dokumanın zemininde üçgen içerisine yerleştirilmiş koçboynuzu motifleri görülmektedir. Zemini çevreleyen kısa kenarlarda çengel, uzun kenarlarda ise bereket motifi bulunmaktadır. Dokumanın bir uzun kenarında örülmüş ve boncuklar geçirilmiş püsküller bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 28	
2.Fotoğraf No	: 43	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Aksa Halıcılık	Kaynak Kişi: Muammer Sak
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye sarayı altı No:38 Ürgüp/Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: İşyeri sahibi kendisi için koruma altına almıştır	
8. Kaynağı	: Konya.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 80-90 yıllık	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Kurân-ı Kerim kabı	
b.Boyutları	: En: 40cm Askı: 70cm	Boy: 40cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	Desen İpliği: Yün iplik	
d.Uygulanan Teknik	: Cicim-Zili	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Kırmızı	Atkı: Kahverengi

Desen:Kırmızı, mavi, yeşil, turuncu, kahverengi, siyah, beyaz.

f.Kullanılan Motifler

:Nesneli: Çengel, bereket.

Geometrik: Altıgen, eşkenar dörtgen.

Figürlü: Koçboynuzu.

g.Kompozisyon

:Dokuma zeminine biri tam ve bunun çevresinde yarım halde bulunan altıgen şekiller yerleştirilmiştir. Bu şekillerin içleri koçboynuzu motifi ile zenginleştirilmiştir. Zemini çevreleyen çengel motifinin kullanıldığı kenar suyu bulunmaktadır. Dokumanın üst kısmında üçgen biçiminde bir kapak oluşturulmuştur. Bu kapak kısmının zemini eşkenar dörtgenlere ayrılmış olup içleri bereket motifleri ile doldurulmuştur. Kapak kısmı ayrı dokunup sonradan birleştirilmiştir. Dokumanın arkasında kilim dokuma tekniği uygulanmıştır. Saç örgüsü şeklinde bir örgü yapılarak dokumanın iki kenarlarına tutturulmuş halde kulp bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 29	
2.Fotoğraf No	: 44	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Abrasj Galeri	Kaynak Kişi: Kani Bul
5.Koleksiyonun Adresi	: İstiklal cd. No:4 Ürgüp/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Malatya.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	:Dokumanın bazı yerlerinde yırtılmalar meydana gelmiştir.	
11.Tarihlendirme	: 100-150 yıllık.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Minder yüzü	
b.Boyutları	: En: 90cm	Boy: 190cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
d.Uygulanan Teknik	: İlikli kilim-İliksiz kilim	
e.Kullanılan Renkler	: Çözü: Krem	

Desen:Kırmızı, lacivert, mavi, kahverengi, krem rengi, yeşil, sarı.

f.Kullanılan Motifler

:Figürlü: Akrep, göz.

g.Kompozisyon

:Dokumanın ön kısmı ve arka kısmı farklı tasarlanmıştır. Dokumanın ön kısmında raport düzende yerleştirilmiş akrep motifi ve bunların aralarında kalan boşluklara yerleştirilmiş göz motiflerinden oluşmaktadır. Arka kısmında ise kahverengi, kırmızı ve mavi renk enine kuşaklardan meydana getirilmiştir. Tek parça halinde dokunmuştur. Arası açılmış halde bulunan minder yüzünün kenarlarında saçak bulunmamaktadır.

1.Örnek No	: 30	
2.Fotoğraf No	: 46	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Aksa Halıcılık	
	Kaynak Kişi: Muammer Sak	
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye Sarayı Altı No:38 Ürgüp/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Adana.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 90 -100 yıllık	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Oklavalık	
b.Boyutları	: En: 17cm	Boy: 85cm
	Saçak: 19cm	
c.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Pamuk iplik	Atkı: Pamuk iplik
	Desen İpliği: Yün iplik	
d.Uygulanan Teknik	: Ters Sumak	

e.Kullanılan Renkler

: Çözgü: Krem

Desen: Mavi, yeşil, krem rengi, mor, kırmızı, turuncu.

f.Kullanılan Motifler

: Nesneli: Çengel.

Geometrik: Sekizgen.

Figürlü: Göz.

g.Kompozisyon

:Dokumanın zemini sekizgenler içerisine yerleştirilmiş göz motiflerinden oluşmaktadır. Uzun kenarlarda bulunan kenar suyunda farklı renklerde uygulanmış çengel motifi görülmektedir. Dokumanın arkasında kilim tekniği kullanılmıştır ve tek parça olarak yapılmıştır. Dokumanın bir uzun kenarında örülmüş uzun saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 31	
2.Fotoğraf No	: 47	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Kilim Evi	Kaynak Kişi: Vahdettin Ölmez
5.Koleksiyonun Adresi	: Karlık sokak. Kale altı. Uçhisar/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Sivas.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 50-60 yıllık	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Oklavalık	
b.Boyutları	: En: 15cm	Boy: 80cm
	Püskül: 21,5cm	
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Pamuk iplik	Atkı: Yün iplik
	Desen İpliği: Yün iplik	
d.Uygulanan Teknik	: Ters Sumak	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Mavi	Atkı: Kırmızı

Desen: Kırmızı, yeşil, mavi, sarı, turuncu, beyaz.

f.Kullanılan Motifler

: Nesneli: Çengel.

Figürlü: Kurt izi.

g.Kompozisyon

: Dokumanın zemini enine verev şekilde farklı renklerden oluşan kurt izi motifi ile doldurulmuştur. Dokumanın bir uzun kenarında kenar suyu bulunmaktadır. Bu kenar suyunda ise çengel motifi kullanılmıştır. Dokumanın sağ kenar kısmında ve arkasında kilim dokuma tekniği uygulanmıştır. Tek parçadan meydana gelmektedir. Oklavalığın alt uzun kenarında bir kısmı örülmüş uzun saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 32	
2.Fotoğraf No	: 48	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Kilim Evi	Kaynak Kişi: Vahdettin Ölmez
5.Koleksiyonun Adresi	: Karlık sokak. Kale altı. Uçhisar/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Belli değildir.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 50-60 yıllık	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Oklavalık	
b.Boyutları	: En: 18cm	Boy: 76cm
	Püskül: 12cm	
c.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Yün iplik, kıl	Atkı: Yün iplik
d.Uygulanan Teknik	: Eğri atkılı kilim	
e.Kullanılan Renkler	: Çözü: Kahverengi, siyah.	
	Desen: Kahverengi, sarı, kırmızı, mavi, beyaz.	

f.Kullanılan Motifler : **Geometrik:** Üçgen.

g.Kompozisyon :Dokumanın zemini farklı renklerde üçgenlerden oluşmaktadır. Oklavalık olarak dokunmuş olup oklavalığın bir uzun kenarında saçak bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 33	
2.Fotoğraf No	: 50	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Yedek Tribal Textile	
	Kaynak Kişi: Turgut Mustafa Yedek	
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye Meydanı Uçhisar/Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Belli değildir.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 50 yıllık.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Perde	
b.Boyutları	: En: (48-50-52) 150cm	
	Boy: 240cm	Saçak: 7,5 cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	Desen İpliği: Yün iplik	
d.Uygulanan Teknik	: Cicim	
e.Kullanılan Renkler	: Çözü: Sarı, mavi, kırmızı.	
	Atkı: Sarı, kırmızı, mavi.	

Desen: Krem Sarı, kırmızı, lacivert, mavi, beyaz, yeşil, siyah, mor, pembe.

f.Kullanılan Motifler

:Bitkisel: Pıtrak.

Nesneli: El-tarak, sandık, bukağı, saç bağı.

Figürlü: Koçboynuzu, kuş.

g.Kompozisyon

:Dokuma boyuna sarı, lacivert ve kırmızı renkli zeminin kullanıldığı üç parçadan meydana getirilmiştir. Parçaların her biri ayrı dokunmuş olup sonradan birleştirilmiştir. Dokuma zemininde yatay olarak yerleştirilen, içlerinde pıtrak motiflerinin bulunduğu dış kısımlarının ise tarak motifi ile çevrelendiği sandık motifleri görülmektedir. Bunların aralarında ince bir su üzerine karşılıklı koçboynuzu motifleri yer almaktadır. Aralarında kalan boşluklar pıtrak, kuş, koçboynuzu, bukağı, saçbağı benzeri motiflerle zenginleştirilmiştir. Dokumanın kısa kenarlarında düğümlenmiş uzun saçaklarla bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 34
2.Fotoğraf No	: 51
3.İnceleme Tarihi	: 28. 11. 2010
4.İlgili Koleksiyon	: Galerie Yörük Kaynak Kişi: Ali Fuat İlleez
5.Koleksiyonun Adresi	: Yukarı mh. Dere sk. No: 31 Avanos/ Nevşehir
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.
8. Kaynağı	: Adana.
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.
11.Tarihlendirme	: 65-70 yıllık.
12.Ayrıntılı Tanım	:
a.Tür-Cins	: Seccade.
b.Boyutları	:En: 100cm Boy: 153cm Saçak: 3cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Pamuk iplik Atkı: Yün iplik
d.Uygulanan Teknik	: Eğri atkılı kilim, Eğri atkılı konturlu kilim, İlikli kilim.
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem Desen: Krem Kırmızı, mavi, krem rengi, sarı, yeşil, kahverengi.
f.Kullanılan Motifler	: Bitkisel: Penç.

Geometrik: Ying-yang.

Figürlü: Göz, kurtağzı, koçboynuzu, kuş.

g.Kompozisyon : Dokuma üç bordür ve zeminden meydana getirilmiştir. Kırmızı zemin üzerinde yer alan mihrabın içerisi, kuş motifi ile doldurulmuş olup, göz ve penç motifleri ile de desteklenmiştir. Mihrabın yanında kalan boşluklarda aşk ve birleşim (ying-yang) motifi görülmektedir. Göbeği sınırlandıran üç adet bordür bulunmaktadır. İçteki bordürde mavi renk zemin üzerine ortadaki bordürde ise krem renk zemin üzerine yerleştirilmiş kurtağzı motifleri bulunmaktadır. Bu bordürlerin orta kısmında koçboynuzu motifi yer almaktadır. Dıştaki bordürde ise kırmızı renk zemin üzerine uzun kenarlarda koçboynuzu kısa kenarlarda ise kuş motifler görülmektedir. Dokumanın kısa kenarlarında saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 35	
2.Fotoğraf No	: 52	
3.İnceleme Tarihi	: 26.12.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Orient Bazaar Carpet	
	Kaynak Kişi: Mehmet Dilari	
5.Koleksiyonun Adresi	: Müze cd. No:18 Göreme/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Kayseri-Yahyalı.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 75-80 yıllık.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Seccade	
b.Boyutları	: En: 112cm	Boy: 177cm
	Saçak: 1,5cm	
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
d.Uygulanan Teknik	: İlikli kilim, Eğri atkılı kilim	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Beyaz	
	Desen: Kırmızı, mavi, sarı, beyaz, kahverengi, yeşil.	
f.Kullanılan Motifler	: Bitkisel: Pıtrak.	

Geometrik: Suyolu.

Nesneli: El-tarak.

Figürlü: Akrep, kurtağzı, koçboynuzu.

g.Kompozisyon : Dokuma bir dar, bir geniş bordür ve zeminden meydana getirilmiştir. Kırmızı renk zemin üzerine mihrap yerleştirilen kilimin mihrap zemini akrep motifi ile doldurulmuştur. Mihrabın her iki yanında kalan boşluklara krem renk zemin üzerine akrep ve koçboynuzu motifleri yerleştirilmiştir. Alınlık ve ayaklık kısımlarında kurtağzı motifi bulunmaktadır. Göbeği sınırlandıran iki kenar suyu ve iki bordür bulunmaktadır. İçteki kenar suyu kahverengi zemin üzerine, dıştaki kenar suyu mavi renk zemin üzerine uygulanmış suyolu motiflerinden oluşmaktadır. Geniş bordürde sarı renk zemin üzerine içlerinde kurtağzı motifinin bulunduğu pıtrak motifleri görülmektedir. Dış dar bordürde ise kahverengi zemin üzerine el-tarak motifi uygulanmış ve dış kenarı suyolu motifi ile çevrelenmiştir. Bütün bordür ve kenar suları birbirinden tarak motifleri ile ayrılmaktadır. Dokumanın kenarlarında saçak yoktur.

1.Örnek No	: 36
2.Fotoğraf No	: 53
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010
4.İlgili Koleksiyon	: Aksa Halıcılık
	Kaynak Kişi: Muammer Sak
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye sarayı altı No:38 Ürgüp/Nevşehir
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.
8. Kaynağı	: Kırşehir.
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.
11.Tarihlendirme	: 55-60 yıllık
12.Ayrıntılı Tanım	:
a.Tür-Cins	: Seccade
b.Boyutları	:En: 96 Boy: 160 Saçak Boyu: 2,5cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Yün iplik Atkı: Yün iplik
d.Uygulanan Teknik	: Eğri atkılı kilim, İlikli kilim
e.Kullanılan Renkler	: Çözü: Beyaz Desen: Kırmızı, beyaz, bordo, sarı, kahverengi, mavi.
f.Kullanılan Motifler	: Nesneli: Küpe, el-tarak, bukağı.

Geometrik: Zikzak.

Figürlü: Akrep, göz.

g.Kompozisyon :Dokumada kırmızı renk zemin üzerine yerleştirilmiş kenarları basamaklandırılmış mihrap bulunmaktadır. Mihrabın zemininde üç adet merkezlerinde bukağı motifı görülen akrep motifı yer almaktadır. Mihrap kısmının her iki yanında kalan boşluklarda kırmızı renk zemin üzerine uygulanmış küpe motifı bulunmaktadır. Mihrabın kenarlarında alternatif renklerde uygulanmış tarak motifleri ve mavi renkli zikzak motifı tüm yaygıyı çevrelemektedir. Dokumanın kenarlarında kısa saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 37	
2.Fotoğraf No	: 54	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Kilim Evi	Kaynak Kişi: Vahdettin Ölmez
5.Koleksiyonun Adresi	: Uçhisar kale altı, Uçhisar/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Doğu Bölgesi.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 60-70 yıllık	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Tuzluk	
b.Boyutları	: En: 35cm	Boy: 45cm
	Ağız Kısmı: 29cm	Kulp boyu: 38cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	Desen İpliği: Yün iplik	
d.Uygulanan Teknik	: Düz Sumak	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Beyaz	
	Desen: Kırmızı, yeşil, beyaz, kahverengi, turuncu.	
f.Kullanılan Motifler	: Geometrik: Suyolu.	

Figürlü: Göz.

g.Kompozisyon : Dokumada kırmızı renk zemin üzerine göz ve geometrik motifler yerleştirilmiştir. Zemin çevreleyen bir kenar suyu bulunmaktadır. Bu alan içerisine su yolu motifi uygulanmıştır. Arkası kilim dokuma tekniği ile yapılmıştır. İki parça halinde dokunmuş olup sonradan birleştirilmiştir. Dokumanın ağız kısmında çarpana dokumadan yapılmış bir kulp bulunmaktadır. Tuzluğun üst köşelerinde püsküller yer almaktadır.

1.Örnek No	: 38	
2.Fotoğraf No	: 55	
3.İnceleme Tarihi	: 28.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Kirkit Halı	Kaynak Kişi: Yasin Diler
5.Koleksiyonun Adresi	: Avanos Çarşı Merkezi, Kirkit Halı / Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Sivas.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 50 yıllık.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yastık	
b.Boyutları	: En: 50cm	Boy: 80cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Pamuk iplik	Atkı: Pamuk iplik
	Desen İpliği: Yün iplik	
d.Uygulanan Teknik	: Zili	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Kırmızı	Atkı: Kırmızı
	Desen: Kırmızı, beyaz, sarı, mavi, siyah, yeşil, pembe.	
f.Kullanılan Motifler	: Nesneli: Çengel, saç bağı.	
	: Geometrik: Su yolu	

Figürlü: Koçboynuzu, göz, kuş.

g.Kompozisyon : Dokuma kenarsuyu ve zeminden meydana gelmiştir. Kırmızı renk zemin üzerine koçboynuzu motifi ile doldurulmuştur. Bunların arasında kalan boşluklarda göz motifi, uzun kenarlarda göz motifinin aralarındaki boşluklarda ise kuş motifler görülmektedir. Zemini çevreleyen, çengellerle zenginleştirilmiş suyolu motifi bulunmaktadır. Kısa kenarlarında saçbağı motifi bulunmaktadır. Arkası kilim tekniği ile dokunmuş olup tek parça halinde bir yastıktır.

1.Örnek No	: 39	
2.Fotoğraf No	: 56	
3.İnceleme Tarihi	: 26.12.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Zili Kilim	Kaynak Kişi: Serdal Karakuş
5.Koleksiyonun Adresi	: Avcılar mh. Bilal Eroğlu cd. No:5 Göreme/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	:İş yeri sahibi kendisi için koruma altına almıştır.	
8. Kaynağı	: Konya.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 60 yıllık	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yastık	
b.Boyutları	:En: 42cm	Boy: 91,5cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	Desen İpliği: Yün iplik	
d.Uygulanan Teknik	: Cicim-Ters Sumak	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Beyaz	Atkı: Beyaz
	Desen: Mor, siyah, kırmızı, yeşil, beyaz, sarı.	

f.Kullanılan Motifler**: Bitkisel:** Pıtrak.**Nesneli:** Çengel, bereket.**Geometrik:** Paralel kenar.**Figürlü:** Koçboynuzu, eli belinde.**g.Kompozisyon****:** Dokuma boyuna üç kuşağa ayrılmıştır.

Kuşakların içerisinde yarım şekilde eli belinde motifi görülmektedir. Eli belinde motiflerini bir birine bağlayan paralel kenar ve içlerinde çengel motifi bulunmaktadır. Uzun kenarlarda bir, kısa kenarlarda iki adet kenar suyu bulunmaktadır. Uzun kenarlarda koçboynuzu, kısa kenarlarda içteki kenar suyunda çengel, dıştakinde ise bereket motifi görülmektedir. Dokumanın önü sumak arkası ise cicim dokuma tekniği ile yapılmıştır. Dokumanın arka kısmında ise krem renk zemin üzerine uygulanmış çengel ve pıtrak motifleri görülmektedir. Tek parça halinde dokunmuştur.

1.Örnek No	: 40	
2.Fotoğraf No	: 59	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	:Le Bazaar D'orient Oriental Rugs, Kılıms- Textiles	
5.Koleksiyonun Adresi	: Kayseri Cad. No:32 Ürgüp/ Nevşehir	
	Kaynak Kişi: Mehmet Tuğcu	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Moldovya.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 45–55 yıllık.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer yaygısı.	
b.Boyutları	: En: 176cm	Boy: 283cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
d.Uygulanan Teknik	: Tek kenetleme kilim.	
e.Kullanılan Renkler	: Çözü: Krem	
	Desen: Kırmızı, krem rengi, yeşil, sarı, kahverengi, siyah.	

f.Kullanılan Motifler

: **Bitkisel:** Hayat ağacı,Stilize çiçek,yaprak, gül.

Figürlü: Koçboynuzu, eli belinde.

g.Kompozisyon

: Dokuma bir bordür, kenar suyu ve zeminden meydana getirilmiştir. Merkezinde krem rengi zemin üzerine çiçek şeklinde bir göbek yerleştirilen halının merkezi ve dışında kalan boşluklar natüralist gül ve yapraklarla doldurulmuştur. Zimini sınırlandıran siyah zemin üzerine sarı renk ile uygulanmış dört köşesi hayat ağacı motifi ile birleştirilmiş koçboynuzu ve eli belinde motifleri bulunmaktadır. Bordürde ise siyah renk zemin üzerine stilize çiçek motifleri bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 41	
2.Fotoğraf No	: 61	
3.İnceleme Tarihi	: 26.12.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Sultan Carpets	
	Kaynak Kişi: Ali Sakarya	
5.Koleksiyonun Adresi	: Müze cd. No:32 Göreme/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Fethiye.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 50-60 yıllık.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer yaygısı.	
b.Boyutları	:En: 148cm Saçak: 16cm	Boy: 270cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yünüplik	Atkı: Yün iplik
d.Uygulanan Teknik	: Eğri atkılı kilim, İlikli kilim, Sarma konturlu kilim.	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem Desen: Kırmızı, mavi, krem rengi, turuncu, kahverengi.	

f.Kullanılan Motifler

:Nesneli: Haç, bukağı.

Geometrik: Eşkenar dörtgen, çengel, üçgen, altıgen.

Figürlü: Akrep, kurt izi, koçboynuzu, eli belinde.

g.Kompozisyon

: Dokuma bir bordür, ayaklık ve zeminden meydana getirilmiştir. Zemin, içlerinde akrep motifinin bulunduğu, eşkenar dörtgenlerin diyagonal olarak yerleştirilmesinden meydana getirilmiştir. Bu düzenleme kurt izi motifi ile çevrelenmiştir. Zemini çevreleyen kenarsuyu bulunmaktadır. Bu kenar suyunda krem renk zemin üzerine kısa kenarlarda çengel motifi, uzun kenarlarda ise koçboynuzu motifi uygulanmıştır. Eşkenar dörtgenlerin aralarında kalan boşluklarda altıgenler içerisinde akrep motifleri görülmektedir. İçerisinde bukağı motifi bulunmaktadır. Bordürde uzun kenarlarda kırmızı, kısa kenarlarda kahverengi zemin üzerine karşılıklı eli belinde motifi bulunmaktadır. Kısa kenarlarda ayaklık kısmında ise üçgen ve içlerinde haç motifler görülmektedir. Yaygının kısa kenarlarında örülmüş saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 42	
2.Fotoğraf No	: 63	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Aksa Halıcılık	
	Kaynak Kişi: Muammer Sak	
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye sarayı altı No:38 Ürgüp/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Afyon.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 75-80 yıllık.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer yaygısı.	
b.Boyutları	:En: 165cm	Boy: 366cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
d.Uygulanan Teknik	: Eğri atkılı konturlu kilim	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem	
	Desen: Kırmızı, sarı, krem rengi, yeşil.	
f.Kullanılan Motifler	: Nesneli: El-tarak.	
g.Kompozisyon	: Dokumanın zemini El-tarak motifinin iç içe uygulanması ile oluşturulmuş, sıralı şekilde düzenlenmiş beş adet göbek	

bulunmaktadır. Bu alanlarda renkler alternatif olarak tekrarlanmaktadır. Bazı yerlerinde yıpranmalar meydana gelmiştir. Kenarları yıprandığı için saçak kısmı yoktur.

1.Örnek No	: 43
2.Fotoğraf No	: 64
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010
4.İlgili Koleksiyon	: Aksa Halıcılık
	Kaynak Kişi: Muammer Sak
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye Sarayı Altı No:38 Ürgüp/ Nevşehir
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.
8. Kaynağı	: Adana-Reyhanlı.
9.Onarım Durumu	: Şu an onarım görmektedir.
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.
11.Tarihlendirme	: 90- 100 yıllık
12.Ayrıntılı Tanım	:
a.Tür-Cins	: Yer yaygısı.
b.Boyutları	: En: 97cm Boy: 160cm Saçak: 3cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik Atkı: Yün iplik
d.Uygulanan Teknik	: Eğri atkılı, sarma konturlu kilim
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem Desen: Mavi, yeşil, krem rengi, bordo, turuncu, sarı, pembe.
f.Kullanılan Motifler	: Nesneli: El-tarak.

Figürlü: Eli belinde, kurt ağzı, kurt izi, kuş.

g.Kompozisyon : Dokuma, zemin ve onu çevreleyen kuşaktan oluşmaktadır. Zemin koyu pembe renk üzerine karşılıklı eli belinde motifinin tekrarlarından meydana getirilmiştir. Eli belinde motiflerinin içlerinde ve boşluklarda kurtağzı motifi görülmektedir. Dokumanın uzun kenarı el-tarak kısa kenarları ise kurt izi motifleri ile zeminden ayrılmıştır. Zemini çevreleyen kuşakta krem renk üzerine stilize kuş motifleri yer almaktadır. Dokuma tamir görmektedir. Kenarlarında yıpranmış saçaklar vardır.

1.Örnek No	: 44	
2.Fotoğraf No	: 65	
3.İnceleme Tarihi	: 25.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	:Le Bazaar D'orient Oriental Rugs, Kılıms- Textiles	
	Kaynak Kişi: Mehmet Tuğcu	
5.Koleksiyonun Adresi	: Kayseri Cad. No:32 Ürgüp/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Manastır Kilimi.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	:Ürünün bazı yerlerinde yırtılmalar meydana gelmiştir.	
11.Tarihlendirme	: 180-190 yıllık.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer yaygısı.	
b.Boyutları	:En: 176cm	Boy: 232cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
d.Uygulanan Teknik	: Eğri atkılı kilim	
e.Kullanılan Renkler	: Çözü: Krem	
	Desen: Yeşil, mavi, kahverengi.	
f.Kullanılan Motifler	: Geometrik: Yıldız, üçgen.	

Figürlü: Stilize kuş.

g.Kompozisyon : Dokuma iki kuşak ve zeminden meydana getirilmiştir. Zemin beş adet tam bir adet yarım olmak üzere altı adet yıldız motifinden oluşmaktadır. Bu motiflerin aralarında kalan boşluklar üçgenler ile doldurulmuştur. Zemini çevreleyen iki kuşak bulunmaktadır. İçteki kuşakta açık kahverengi zemin üzerine uzun kenarlarında yıldız, kısa kenarlarında ise stilize kuş motifleri görülmektedir. Dıştaki kuşak ise koyu kahverengi zemin üzerine yıldız motifinin alternatif renklerin tekrarlanması ile oluşturulmuştur. Kuşaklar birbirinden üçgen motifleri ile ayrılmıştır. İçteki kuşağın yatay kenarlarında stilize kuş motifleri göze çarpmaktadır. Dokuma üzerinde yırtılmalar meydana gelmiştir.

1.Örnek No	: 45	
2.Fotoğraf No	: 66	
3.İnceleme Tarihi	: 11.25.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Abrasj Galeri	Kaynak Kişi: Kani Bul
5.Koleksiyonun Adresi	: İstiklal cd. No:4 Ürgüp/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Mersin-Mut.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 30 yıllık	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer yaygısı.	
b.Boyutları	: En: 90cm Saçak: 3cm	Boy: 123cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Kıl-Yün iplik	Atkı: Kıl-Yün iplik
	Desen İpliği: Yün iplik	
d.Uygulanan Teknik	: Zili	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Kahverengi	Atkı: Kahverengi
	Desen: Pembe, kırmızı, turuncu, yeşil, sarı, mor, Lacivert, Kahverengi, beyaz.	
f.Kullanılan Motifler	: Nesneli: Çengel, bereket.	

Geometrik: Eşkenar dörtgen.

Figürlü: Koçboynuzu, göz.

g.Kompozisyon :Dokuma kenarsuyu, ayaklık ve zeminden meydana gelmiştir. Zemin, eşkenar dörtgenlerin içlerine yerleştirilen karşılıklı koçboynuzu motiflerinden oluşmaktadır. Boşlukları göz motifi ile doldurulmuştur. Zemini çevreleyen kenar suyu ve kısa kenarlarda ayaklık bulunmaktadır. Kenar suyu çengel motifinden oluşmaktadır. Ayaklıkta ise farklı renkler ile yan yana dizilmiş bereket motifleri bulunmaktadır. Yaygının bir tarafında örülü halde uzun saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 46	
2.Fotoğraf No	: 67	
3.İnceleme Tarihi	: 11.25.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Abrasj Galeri	Kaynak Kişi: Kani Bul
5.Koleksiyonun Adresi	: İstiklal cd. No:4 Ürgüp/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Sivas.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 35-40 yıllık	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer yaygısı.	
b.Boyutları	: En: 94cm	Boy: 120cm
	Saçak: 3,5cm	
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Yün iplik	Atkı: Yün iplik
	Desen İpliği: Yün iplik	
d.Uygulanan Teknik	: Zili	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Kırmızı	Atkı: Kırmızı
	Desen: Kırmızı, pembe, yeşil, sarı, beyaz, turuncu, siyah, mor, kahverengi, mavi.	
f.Kullanılan Motifler	: Bitkisel: Hayat ağacı, pıtrak.	

Nesneli: Bereket.

Geometrik: Eşkenar dörtgen.

Figürlü: Göz.

g.Kompozisyon : Dokumanın zemini raport düzende tekrar eden eşkenar dörtgenlere bölünmüş içlerine farklı renklerde bereket ve göz motifleri yerleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Dokumanın yatay kenarlarında hayat ağacı bir diğer kenarında ise pıtrak motifi görülmektedir. Yaygının iki kenarında kısa saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 47	
2.Fotoğraf No	: 68	
3.İnceleme Tarihi	: 28.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Galerie Yörük	
	Kaynak Kişi: Ali Fuat İllez	
5.Koleksiyonun Adresi	: Yukarı mh. Dere sk. No: 31 Avanos/ Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Kayseri.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: Yeni dokunmuş bir üründür.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer yaygısı.	
b.Boyutları	: En: 108cm	Boy: 182cm
	Saçak: 2,5cm	
c.Kullanılan Malzeme	: Çözü: Pamuk iplik	Atkı: Yün iplik
d.Uygulanan Teknik	: İlikli kilim	
e.Kullanılan Renkler	: Çözü: Krem	
	Desen: Kırmızı, mavi, krem rengi, sarı.	
f.Kullanılan Motifler	: Nesneli: El- tarak.	
	Geometrik: Yıldız.	

Figürlü: Kuş, kurt ağzı.

g.Kompozisyon : Dokuma iki bordür ve zeminden meydana getirilmiştir. Zeminde kırmızı renk üzerine yerleştirilmiş üç adet yıldız motifi bulunmaktadır. Kısa kenarın bir tarafında köşelere yerleştirilmiş kuş motifi görülmektedir. Göbeği sınırlandıran iki bordür bulunmaktadır. İçteki bordür mavi renk zemin üzerine yerleştirilmiş tarak motifinden oluşmaktadır. Dıştaki bordürde ise krem rengi zemin üzerine yerleştirilmiş kurtağzı motifi bulunmaktadır. Dokumanın kenarlarında kısa saçaklar bulunmaktadır.

1.Örnek No	: 48	
2.Fotoğraf No	: 69	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Yedek Tribal Textile	
	Kaynak Kişi: Turgut Mustafa Yedek	
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye Meydanı Uçhisar/Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Kırşehir-Karaburna.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 50- 60 yıllık	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer yaygısı.	
b.Boyutları	: En: 50cm Saçak: 2cm	Boy: 70cm
c.Kullanılan Malzeme	: Çözüğü: Pamuk iplik	Atkı: Yün iplik
d.Uygulanan Teknik	: İlikli kilim	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Krem	
	Desen: Kırmızı, krem rengi, siyah, sarı, mavi.	
f.Kullanılan Motifler	: Nesneli: El-tarak.	
	Figürlü: Kurtağzı.	

g.Kompozisyon : Dokuma zemini tarak motifi ile üç kuşğa ayrılmıştır. Zemininde raport düzende yerleştirilmiş kurtağzı motifleri görölmektedir. Renkler alternatif olarak tekrarlanmaktadır. Yaygının kenarlarında kısa saçaklar vardır.

1.Örnek No	: 49	
2.Fotoğraf No	: 70	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Yedek Tribal Textile	
	Kaynak Kişi: Mustafa Turgut Yedek	
5.Koleksiyonun Adresi	: Belediye Meydanı Uçhisar/Nevşehir	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Adana-Kozan.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmüştür.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam.	
11.Tarihlendirme	: 50 yıllık.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer yaygısı.	
b.Boyutları	: En: 95cm	Boy: 157cm
	Hav Yüksekliği: 8cm	
c.Kullanılan Malzeme	: Atkı: Yün iplik	Çözüğü: Yün iplik
	Desen İpliği: Yün	
d.Uygulanılan Teknik	:Tülü, (Gördes düğüm tekniği)	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Beyaz	Atkı: Beyaz
	Desen: Siyah, beyaz, turuncu, sarı, bordo, yeşil, lacivert.	

f. Kullanılan Motifler**:Geometrik:** Kare.**g.Kompozisyon**

:Dokuma zemininde farklı renklerle oluşturulmuş kareler bulunmaktadır. Bu kareleri çevreleyen beyaz ve tüm zemini çevreleyen siyah renkte kuşaklar vardır. Havlarının arasında düz dokuma (bez ayağı) tekniği görülmektedir. Gördes düğüm tekniği uygulanmış bir yaygıdır.

1.Örnek No	: 50	
2.Fotoğraf No	: 71	
3.İnceleme Tarihi	: 11.11.2010	
4.İlgili Koleksiyon	: Alaturca Old Collection	
	Kaynak Kişi: Taner kaçak	
5.Koleksiyonun Adresi	: Yukarı mah. Ürgüp yolu No:1	
6.Koleksiyona Geliş Biçimi	: Satın alma yoluyla elde edilmiştir.	
7.Koleksiyondaki Yeri	: Satmak amacıyla bulundurulmaktadır.	
8. Kaynağı	: Konya-Karapınar.	
9.Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.	
10.Bugünkü Durumu	: Sağlam	
11.Tarihlendirme	: 30-35 yıllık.	
12.Ayrıntılı Tanım	:	
a.Tür-Cins	: Yer yaygısı.	
b.Boyutları	: En: 90cm	Boy: 130cm
	Hav Yüksekliği: 8,5cm	
c.Kullanılan Malzeme	: Atkı: Yün iplik	Çözüğü: Yün iplik
	Desen İpliği: Yün	
d.Uygulanılan Teknik	: Tülü, (Gördes düğüm tekniği)	
e.Kullanılan Renkler	: Çözüğü: Beyaz	Atkı: Siyah
	Desen: Siyah, beyaz, kırmızı, sarı, turuncu, yeşil.	

f. Kullanılan Motifler : **Geometrik:** Kare.

f.Kompozisyon : Dokumanın zemininde iç içe geçmiş iki adet kare göbek bulunmaktadır. Bu göbekleri çevreleyen siyah renkte bir kuşak bulunmaktadır. Havlarının arasında düz dokuma (bez ayağı) tekniği görülmektedir. Gördes düğüm tekniği uygulanmış bir yaygıdır.

4.ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1.Satışa Sunulan, Korunan ve Sergilenen Dokumaların Bulundukları İş Yerlerinin Mevcut Durumları

Dokuma ticareti ile uğraşan işyeri sahiplerine, ticaretin yapıldığı yerin fiziki durumu, ekonomik durumu ve işletmecilerin bireysel durumları olmak üzere üç kategoride anket uygulanmış ve mülakatlar yapılmıştır. Alınan verilerden elde edilen bilgiler değerlendirilerek tablo ve grafikler oluşturulmuştur.

Ticarethanelerin fiziki durumları hakkında; ticarethanelerin iş yeri metrekareleri, bina yaşı, kat sayısı ve oda sayıları ile ilgili yapılan anketler ve mülakatlar sonucu şu bilgilere ulaşılmıştır.

Le Bazaar D'orient: 100 metre kare alandan oluşan toplamda 4 katlı bir binadır. İş yeri sahibinden alınan bilgi doğrultusunda 70 yıllık bir bina olduğu ve aslına uygun restore edildikten sonra kullanıma açıldığı belirtilmiştir.

Sultan Carpets: Toplam alanının 500 metre kareden oluştuğu. 2 katlı ve 6 odalı olduğu bilgisine ulaşılmıştır. 1960 yılında yapılmış bir bina olduğu ulaşılan bilgiler arasındadır.

Orient Bazaar Carpet: 60 metre kareden alandan ibaret olduğu ve 60 yıllık bir bina olduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Zili Kilim: Toplamda 90 metre kareden oluşmakta olduğu belirtilmiştir. 15 metre karesinin mutfak olarak kullanıldığı, kalan 75 metre karenin ise dokuma satışı yapılmak üzere kullanıldığı ve 20 yıllık bir bina olduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Devran Oriental Carpets and Kılıms Export: 40 metre kareden ibaret bir oda ve bir lavabodan oluşmaktadır. Sahibi Hüseyin Aydan alınan bilgi doğrultusunda 1942 tarihinde yapılmış bir bina olduğu belirtilmektedir.

Berliner Expert Oriental Old Carpet Kilim: 25 metre kareden oluşmaktadır. 4 katlı bir binadır. 3 katı dokumaların bulunduğu ve satışı yapıldığı 1 katı ise yazane olarak kullanıldığı belirlenmektedir.

Yedek Tribal Textile: 28 metre kareden oluşan bir ticarethanedir. Tek odalı olup kırk yıllık bir binadır.

Kilim Evi: 90 metre kareden oluştuğu anlaşılmaktadır. Toplamda üç odadan oluştuğu ve yüz yılı aşkın eski bir bina olduğu ulaşılan bilgiler arasındadır.

Abraş Galeri: 100 metre kare alanında dokuma satışı yapılan bir oda ve küçük bir yazaneden oluşmaktadır.

Aksa Halıcılık: 100 metre kare alandan oluşan tek odalı bir ticarethanedir. Alınan bilgi doğrultusunda yaklaşık 60 yıllık bir bina olduğu belirtilmektedir.

Ala Turca Old Collection: 329 metre kare alandan ibaret olan bina sekiz odadan oluşmaktadır. Bu odalardan altı tanesinde dokumalar sergilenmekte ve satışa sunulmaktadır. Yaklaşık 150-200 yıl önce yapıldığı düşünülen eski bir bina olduğu belirtilmektedir.

Galeri Yörük Halı: 175 metre kareden oluşan iki odalı, bir kısmı eski binanın restore edilmesi ile bir kısmı da yeni yapıdan oluştuğu belirtilmiştir. 1985 yılından itibaren faaliyette olduğu bilinmektedir.

Hitaş Tokmak Halı: 40 metre kareden oluşmaktadır. İki odadan ibarettir. Odanın bir tanesi teşhir amaçlı diğeri ise dokumaların konduğu depo amacıyla kullanılmaktadır. Bu ticarethane eski bir binanın restore edilmesi ile kullanıma açıldığı ulaşılan bilgiler arasındadır.

Kirkit Halı: 500 metre kare genişliğinde 3 salon, iki oda, bir teras, bir büro ve mutfaktan oluştuğu belirlenmiştir. Ticarethanenin bir kısmı eski binanın restore edilmesi ile diğer kısmı ise ek bina yapılarak oluşturulduğu, 2005 yılından beri faaliyette olduğu ulaşılan bilgiler arasındadır.

Gönül Kilim ve Halıcılık: 170 metre kareden oluşmaktadır. Tek odalıdır. 1986 yılından itibaren faaliyette olduğu bilgisine ulaşılmıştır.

İş yeri sahiplerine yaş, cinsiyet, eğitim durumları, iş tecrübeleri hakkında sorular sorulmuştur. İşyeri sahiplerinin durumlarına ilişkin veriler tablo 2 de sunulmuştur.

Tablo No-2: İş yeri Sahipleri İle İlgili Veriler

İş Yeri Sahiplerinin Durumları				
Dokuma satışı yapan ticarethaneler	Yaşları	Cinsiyeti (Erkek-E) (Kadın-K)	Eğitim Durumu	Tecrübeleri (Yıl)
Le Bazar D'orient Oriental Rugs, Kılıms- Textiles	55	E	Lise	30
Sultan Carpets	38	E	Lise	20
Orient Bazaar Carpet	50	E	Lise	25
Zili Kilim	39	E	Lise	20
Galerie Faruk	48	E	Lise	28
Devran Oriental Carpets and Kılıms Export	70	E	ilköğretim	35
Berliner Expert Oriental Old Carpet-Kilim	65	E	Lise	45
Yedek Tırbal Textile	49	E	Üniversite	22
Kilim Evi	39	E	Lise	30
Abrasj Galeri	55	E	Üniversite	26
Aksa Halıcılık	66	E	Üniversite	30
Ala Turca Old Collection	29	E	Lise	19
Galerie Yörük	42	E	Üniversite	22
Hitaş Tokmak Halı	51	K	İlköğretim	22
Kirkit Halı	52	E	Üniversite	32
Gönül Kilim ve Halıcılık	45	E	İlköğretim	25

Yaş; araştırma kapsamına alınan 16 ticarethane sahibinin kişisel bilgileri ile ilgili toplanan veriler sonucunda bu ticaret ile uğraşanların yaş aralığının 29 ile 70 arasında değiştiği ve yaş ortalamasının ise 49 olduğu anlaşılmıştır.

Cinsiyet; ticarethane sahiplerine uygulanmış olan anket sonuçlarına göre 16 (n:16) kişi ile görüşme yapılmış olup erkek ve kadın seçenekleri arasından 15 ticarethanede erkeklerin, 1 ticarethanede ise kadının bu iş ile uğraştığı anlaşılmıştır. Bu verilere dayanarak bu ticaret ile uğraşanların çoğunluğunu erkeklerin oluşturduğu bilgisine ulaşılabilir.

Eğitim durumları; araştırma sırasında bu ticaret ile uğraşan kişilerin eğitim durumları belirlenmiştir. Bu kişilerden alınan bilgiler doğrultusunda eğitim durumları konusunda ilköğretim, lise ve üniversite mezunu olmak üzere üç kategoride değerlendirme yapılmış olup bu iş ile uğraşan kişilerden 5'inin üniversite mezunu, 8'unun lise mezunu ve 3'ünün ise ilköğretim mezunu oldukları bilgisi elde edilmiştir. Bu bilgilerden elde edilen sonuçlara göre, bu ticaret ile uğraşanların yoğunlukta lise mezunu olduğu anlaşılmıştır.

İş tecrübeleri; dokuma satışı yapan ticarethanelerde, çalışan kişilerin kaç yıldır bu işle uğraştıkları, iş tecrübeleri hakkında bilgiler alınmıştır. Bu bilgiler sonucu iş tecrübelerinin en fazla 45, en az ise 19 yılları arasında değiştiği anlaşılmıştır. Ortalama tecrübelerinin ise 27 yıl olduğu bilgisine ulaşılmıştır.

Araştırma kapsamına alınan ticarethanelerin fiziki durumları, yıllık dokuma satış adetleri ve yurt dışı bağlantıları hakkında bilgiler elde edilmiştir. Elde edilen veriler tablo 3 de sunulmuştur.

Tablo No-3: İş yeri Mevcut Durumu İle İlgili Veriler

İş Yeri Mevcut Durumları				
Dokuma satışı yapan ticarethaneler	Y. Satış Rakamı (Adet)	İş yeri (m2)	Bina Yaşı (Yıl)	Yurt Dışı Bağlantısı
Le Bazar D'orient	250	100	70	Yok
Sultan Carpets	500	500	50	Var
Orient Bazaar Carpet	50	60	60	Yok
Zili Kilim	100	90	20	Yok
Galerie Faruk	100	270	170	Yok
Devran Oriental Carpets and Killims Export	60	40	69	Yok
Berliner Expert Oriental Old Carpet Kilim	50	25	20	Yok
Yedek Tribal Textile	30	28	40	Yok
Kilim Evi	60	90	100	Yok
Abrasj Galeri	50	100	50	Yok
Aksa Halıcılık	60	100	60	Yok
Ala Turca Old Collection	700	329	170	Var
Galerie Yörük Halı	70	175	26	Var
Hitaş Tokmak Halı	50	40	70	Yok
Kirkit Halı	150	500	50	Var
Gönül Kilim ve Halıcılık	350	170	25	Yok

Yıllık dokuma satış sayısı; incelemeye alınan bu ticarethanelerin yıllık ürün satış miktarlarının en az 30 adet en fazla 700 adet aralığında değiştiği, bu satılan ürünler kadar gelir elde ettikleri anlaşılmaktadır. Bazı ticarethanelerin yurt dışı bağlantılarının bulunduğu ve bu ticarethanelerin ürün satış miktarının daha fazla olduğu ayrıca iş yeri büyüklüğüne göre de ürün satışlarının değiştiği ulaşılan bilgiler arasındadır.

Ticarethanelerin metrekareleri; bina yaşı ile ilgili verilere bakıldığında, dokuma ticareti yapılan bu binaların 500 metrekare ile 25 metre kare arasında olduğu, bina yaşının ise 170 yıl ile 20 yıl arasında değiştiği anlaşılmaktadır. Bu verilerden elde edilen bilgiler doğrultusunda bu ticaret için çoğunlukla eski binaların restore edilmesi ile kullanıma açıldığı bir kısmının ise yeni bina yapılarak kullanıldığı belirlenmiştir.

Yurt dışı bağlantıları; ticarethane sahiplerine uygulanan anketler sonucu elde edilen verilere göre 16 ticarethaneden 4 tanesinin yurt dışı bağlantısının bulunduğu anlaşılmıştır. Yurt dışı bağlantısı olan ticarethane sahiplerinin üniversite ve lise mezunu kişilerden oluştuğu bilgisine ulaşılmıştır.

4.2. Dokumaların Genel Özellikleri

4.2.1 Dokumaların Cinsleri

Dokumalar kullanım amaçlarına göre adlandırılmaktadır. Araştırma kapsamında ele alınan örneklerin farklı kullanım alanları ve buna bağlı olarak farklı isimleri bulunmaktadır.

Araştırmada incelenen dokumaların cinsleri ile ilgili elde edilen veriler Tablo 4 te sunulmuştur.

Tablo No-4: Dokumaların Cinsleri

Örnekler	Çuval	Duvar Halısı	Heybe	Kaşıklık	Kuran_ı Kerim Kabı	Minder yüzü	Oklavalık	Perde	Seccade	Sedir Halısı	Tuzluk	Tülü	Yastık	Yatak Halısı	Yer Yagğısı	Yer Halısı	Yolluk
Örnek: 1		x															
Örnek: 2		x															
Örnek: 3			x														
Örnek: 4									x								
Örnek: 5									x								
Örnek: 6									x								
Örnek: 7									x								
Örnek: 8										x							
Örnek: 9										x							
Örnek: 10										x							
Örnek: 11										x							
Örnek: 12											x						
Örnek: 13														x			
Örnek: 14																x	
Örnek: 15																x	
Örnek: 16																x	
Örnek: 17																x	
Örnek: 18																x	
Örnek:19																x	
Örnek: 20																x	
Örnek: 21																x	
Örnek:22																x	
Örnek: 23																x	
Örnek: 24																x	
Örnek: 25																	x

Örnekler	Çuval	Duvar Halısı	Heybe	Kaşıklık	Kuran-ı Kerim Kabı	Minder yüzü	Oklavalık	Perde	Seccade	Sedir Halısı	Tuzluk	Tülü	Yastık	Yatak Halısı	Yer Yagısı	Yer Halısı	Yolluk
Örnek: 26	x																
Örnek: 27				x													
Örnek: 28					X												
Örnek: 29						x											
Örnek: 30							x										
Örnek: 31							x										
Örnek: 32							x										
Örnek: 33								x									
Örnek: 34									x								
Örnek: 35									x								
Örnek: 36									x								
Örnek: 37											x						
Örnek: 38													x				
Örnek: 39													x				
Örnek: 40															x		
Örnek: 41															x		
Örnek: 42															x		
Örnek: 43															x		
Örnek: 44															x		
Örnek: 45															x		
Örnek: 46															x		
Örnek: 47															x		
Örnek: 48															x		
Örnek: 49												x					
Örnek: 50												x					
Toplam:	1	2	1	1	1	1	3	1	7	4	2	2	2	1	9	11	1

Dokumalar kullanım alanlarına göre sınıflandırıldığında havlı dokumalar; 11 adet yer halısı, 1 adet yatak halısı, 4 adet sedir halısı, 4 adet seccade (namazlık), 2 adet duvar halısı, 1 adet yolluk, 1 adet heybe, 1 adet tuzluk, 2 adet tülü dokuma olarak ele alınmıştır. Düz dokumalarda ise 9 adet yer yaygısı 3 adet seccade, 3 adet oklavalık, 2 adet yastık, 1 adet çuval, 1 adet minder, 1 adet tuzluk, 1 adet kaşıklık, 1 adet perde, 1 adet Kurân-ı Kerim kabı dokuma bulunmaktadır.

Elde edilen verilere göre havlı dokumalarda en fazla yer halısına, düz dokumalarda ise en fazla yer yaygısı dokumalara rastlanmıştır. Havlı dokumalarda en az heybe ve yatak halısına, düz dokumalarda ise en az Kurân-ı Kerim kabı, kaşıklık, çuval, perde ve minder yüzüne rastlanılmıştır.

İnsanların fazla ihtiyaç duyduğu dokumaları daha çok yaptıkları ve buna bağlı olarak ticarethanelerde çoğunlukta bu dokumaların yer aldığı bilgisine ulaşılmıştır.

4.2.2 Dokumalarda Kullanılan Hammaddeler

İncelenen dokumaların yapımında yün, pamuk, ipek ve keçi kılı kullanıldığı belirlenmiştir.

Dokumaların geldikleri yörelere ve kullanım amacına göre hammaddelerinin değiştiği anlaşılmıştır. Ayrıca insanların en kolay temin ettikleri hammaddeleri daha çok kullandıkları belirtilmiştir.

Araştırma sırasında dokumaların hammaddeleri ile elde edilen veriler tablo 5 de sunulmuştur.

Tablo No-5: Dokumalarda Kullanılan Hammaddeler

Dokumalarda Kullanılan Hammaddeler				
Örnekler	Yün	Pamuk	ipek	Keçi Kılı
Örnek: 1		x	X	
Örnek: 2	x	x		
Örnek: 3	x			
Örnek: 4		x	X	
Örnek: 5	x			
Örnek: 6	x			
Örnek: 7	x			
Örnek: 8	x	x		
Örnek: 9	x			
Örnek: 10	x			
Örnek: 11	x			
Örnek: 12	x			
Örnek: 13	x	x		
Örnek: 14	x			
Örnek: 15	x			
Örnek: 16	x	x		
Örnek: 17	x	x		
Örnek: 18	x			
Örnek:19	x			
Örnek: 20	x			
Örnek: 21	x			
Örnek: 22	x	x		
Örnek: 23	x	x		
Örnek: 24	x			
Örnek: 25	x			
Örnek: 26	x	x		

Örnekler	Yün	Pamuk	İpek	Keçi kılı
Örnek: 27	x			
Örnek: 28	x			
Örnek: 29	x			
Örnek: 30	x	x		
Örnek: 31	x	x		
Örnek: 32	x			
Örnek: 33	x			
Örnek: 34	x	x		x
Örnek: 35	x			
Örnek: 36	x			
Örnek: 37	x			
Örnek: 38	x	x		
Örnek: 39	x			
Örnek: 40	x			
Örnek: 41	x			
Örnek:42	x			
Örnek: 43	x			
Örnek: 44	x			
Örnek: 45	x			
Örnek: 46	x			
Örnek: 47	x	x		X
Örnek: 48	x	x		
Örnek: 49	x			
Örnek: 50	x			
Toplam:	48	16	2	2

Araştırmada ele alınan örneklerde kullanılan malzemeler incelendiğinde toplamda 48 adet yün, 16 adet pamuk, 2 adet kıl, 2 adet ise ipek ipliğın kullanıldığı anlaşılmıştır. Bu dokumaların 33 tanesinde sadece yün, 13 tanesinde pamuk ve yün, 2 tanesinde ipek ve pamuk ve 2 tanesinde ise yün ve keçi kılı kullanıldığı tespit edilmiştir.

Dokuma ürünlerin hammaddelerinin oranlarına bakıldığında bu ticarethanelerde en fazla yün malzemenin kullanıldığı ürünler, en az ise keçi kılı ve ipek ile yapılmış ürünlerin bulunduğu anlaşılmıştır. Dokuma satışı sırasında ürünün hammaddesinin oldukça önemli bir unsur olduğu bilgisine de ulaşılmıştır.

4.2.3 Dokumalarda Kullanılan Teknik

Araştırma sırasında dokuma çeşitleri yapım tekniklerine göre adlandırılmıştır. Dokuma örnekleri havlı dokumalar ve düz dokumalar olarak iki sınıfa ayrılmıştır. Havlı dokumalar kendi içerisinde halı ve tülü dokumalar olarak alt başlıklara ayrılmıştır. Düz dokumalar ise kilim, cicim, sumak ve zili dokumalar olarak alt başlıklara ayrılmıştır. Elde edilen veriler tablo 6 da sunulmuştur.

Tablo No-6: Dokumalarda Kullanılan Teknikler

Örnekler	Havlı Dokumalar				Düz Dokumalar									
	Halı		Tülü		Kilim						Sumak		Cicim	Zili
	Gördes düğüm tekniği	İran düğüm tekniği	Gördes düğüm tekniği	İran düğüm tekniği	İlıklı kilim	İlüksiz kilim	Eğri atkılı kilim	Eğri atkılı konturlu k.	Tek kenetleme kilim	Sarma konturlu kilim	Ters sumak	Düz sumak		
Örnek: 1	x													
Örnek: 2		x												
Örnek: 3	x													
Örnek: 4	x													
Örnek: 5	x													
Örnek: 6	x													
Örnek: 7	x													
Örnek: 8	x													
Örnek: 9	x													
Örnek: 10	x													
Örnek: 11	x													
Örnek: 12	x													
Örnek: 13	x													
Örnek: 14		x												
Örnek: 15	x													
Örnek: 16	x													
Örnek: 17	x													
Örnek: 18	x													
Örnek:19	x													
Örnek: 20	x													
Örnek: 21	x													
Örnek: 22		x												

Örnekler	Havlı Dokumalar				Düz Dokumalar									
	Halı		Tülü		Kilim						Sumak		Cicim	Zili
	Gördes düğüm tekniği	İran düğüm tekniği	Gördes düğüm tekniği	İran düğüm tekniği	İlilki kilim	İlilsiz kilim	Eğri atklılı kilim	Eğri atklılı konturlu k.	Tek kenetleme kilim	Sarma konturlu kilim	Ters sumak	Düz sumak		
Örnek: 23		x												
Örnek: 24	x													
Örnek: 25	x													
Örnek: 26											x			
Örnek: 27													x	x
Örnek: 28													x	x
Örnek: 29					x	x								
Örnek: 30											x			
Örnek: 31											x			
Örnek: 32							x							
Örnek: 33													x	
Örnek: 34					x		x	x						
Örnek: 35					x		x							
Örnek: 36					x		x							
Örnek: 37												x		
Örnek: 38														x
Örnek: 39											x		x	
Örnek: 40									x					
Örnek: 41					x		x			X				
Örnek:42								x						
Örnek: 43							x			X				
Örnek: 44							x							
Örnek: 45														x
Örnek: 46														x
Örnek: 47					x									
Örnek: 48					x									
Örnek: 49			x											
Örnek: 50			x											
Toplam:	21	4	2	0	7	1	7	2	1	2	4	1	3	5

Dokumaların cins döküm tablosu incelendiğinde 27 adet havlı dokuma ve 23 adet düz dokuma bulunmaktadır. Havlı dokumaların 25 adeti halı, 2 adeti ise tülüdür. Düz dokumalarda ise 12 adet kilim, 5 adet sumak, 5 adet zili, 5 adet cicim dokuma tekniğine rastlanmıştır.

Düz dokumaların teknikleri incelenmiştir. Buna göre kilim dokumaların teknikleri incelendiğinde 7 adedi ilikli, 1 adeti iliksiz, 7 adeti eğri atkılı, 2 adet eğri atkılı konturlu, 1 adet tek kenetleme ve 2 adetinde sarma konturlu kilim tekniklerinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Sumak dokumaların teknikleri incelendiğinde ise 4 adetinde ters sumak, 1 adetinde düz sumak tekniği kullanıldığı tespit edilmiştir. Düz dokuma örneklerinden 2 tanesinde cicim ve zili, 1 tanesinde ise cicim ve sumak tekniğinin aynı dokuma üzerine uygulandığı tespit edilmiştir. Düz dokumalarda en çok karşılaşılan ürünlerin kilim tekniği ile yapılmış olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma sırasında havlı dokumalardan 23 adedinde (Gördes) Türk düğüm tekniği, 4 adedinde ise İran düğüm tekniğinin kullanıldığı anlaşılmıştır. Dokumaların kaynağına bakıldığında ise İran düğüm tekniği kullanılan dokumaların yurt dışından alınan ürünler olduğu belirlenmiştir.

Araştırma kapsamına alınan tülü dokuma örneklerinde ise Gördes düğüm tekniğinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

İş yeri sahiplerinden alınan bilgiler doğrultusunda, araştırma içerisinde bulunan dokumaların kaynağı belirlenmiştir. Elde edilen veriler sonucu dokumaların Kayseri, Balıkesir-Yağcı Bedir, Konya, Kapadokya, Kırşehir, Aksaray, Antep, Adana, Malatya, Sivas, Fethiye, Afyon, Mut, Doğu, Moldovya, Rusya, Azerbaycan, Türkmenistan, Ermenistan, Afganistan, Kafkas, yörelerine ait olduğu belirlenmiştir.

4.2.4 Dokumaların Boyutu

Dokuma boyutlarının, kullanım yerleri ve amaçları ile bağlantılı olarak değiştiği bilinmektedir.

Araştırma sırasında ele alınan dokumaların boyutları ölçülmüş, elde edilen veriler tablo 7 de sunulmuştur.

Tabloda 1-25 arasındaki örnekler halı, 26-48 arasındaki örnekler düz dokuma, 48-50 arasındaki örnekler ise tülü dokuma boyutlarını göstermektedir. Dokumaların en, boy, saçak, püskül boyları ve havlı dokumaların hav yükseklikleri de tabloda yer almaktadır.

Tablo No-7: Dokumaların Boyutları

Dokumaların Boyutları					
Örnekler	En (cm)	Boy (cm)	Saçak Boyu (cm)	Hav Yüksekliği (cm)	Püskül Boyu (cm)
Örnek: 1	100	125	5,5	0,3	
Örnek: 2	132	200	4	0,4	
Örnek: 3	41	108		0,3	
Örnek: 4	130	160	6	0,4	
Örnek: 5	100	150	2	0,3	
Örnek: 6	115	117		0,6	
Örnek: 7	115	186	6,5	0,5	
Örnek: 8	90	140	2,5	0,4	
Örnek: 9	110	174	2	0,5	
Örnek:10	106	183	3	0,5	
Örnek:11	115	200	2,5	0,5	
Örnek:12	40	50		0,6	
Örnek:13	150	260	1,5	0,7	
Örnek:14	86	154	2	0,5	
Örnek:15	138	220		0,5	
Örnek:16	155	220	1,5	0,4	
Örnek:17	141	179		0,4	
Örnek:18	135	200		0,5	
Örnek:19	108	186		0,4	
Örnek:20	97	210		0,4	
Örnek:21	115	190	2,7	0,2	
Örnek:22	130	227		0,3	
Örnek:23	100	150	4,5	0,3	
Örnek:24	120	180	2	0,4	
Örnek:25	118	368	1,5	0,5	
Örnek:26	90	110			
Örnek:27	33	77			14
Örnek:28	40	40			
Örnek:29	90	190			

Örnekler	En (cm)	Boy (cm)	Saçak Boyu (cm)	Hav Yüksekliği (cm)	Püskül Boyu (cm)
Örnek:30	17	85	19		
Örnek:31	15	80			21,5
Örnek:32	18	76			12
Örnek:33	150	240	7,5		
Örnek:34	100	153	3		
Örnek:35	112	177	1,5		
Örnek:36	96	160	2,5		
Örnek:37	35	45			
Örnek:38	50	80			
Örnek:39	42	91,5			
Örnek:40	176	283			
Örnek:41	148	270	16		
Örnek:42	165	366			
Örnek:43	97	160	3		
Örnek:44	176	232			
Örnek:45	90	123	3		
Örnek:46	94	120	3,5		
Örnek:47	108	182	2,5		
Örnek:48	50	70	2		
Örnek:49	95	157		8	
Örnek:50	90	130		8,5	

Araştırma kapsamındaki dokuma örneklerinin ölçümleri yapılmıştır ve şu veriler elde edilmiştir.

Havlı dokuma örnekleri içerisinde eni en büyük olan 16. örnekte yer alan 155cm büyüklüğündeki dokumadır. Eni en kısa olan 27. örnekte bulunan 33 cm uzunluğundaki dokumadır.

Boy en uzun olan dokuma 25. örnekte bulunan 368cm uzunluğundaki dokumadır. Boyu kısa olan dokuma ise 11. örnekte bulunan 50cm uzunluğundaki dokumadır.

En, boy uzunlukları hesaplandığında en büyük ebatlı havlı dokuma 25. örnekte bulunan 118cmx368cm boyutlarındaki dokumadır.

En, boy uzunlukları hesaplandığında en küçük ebatlı havlı dokuma ise 11. örnekte yer alan 40x50cm boyutlarındaki dokumadır.

Düz dokuma örneklerinde eni büyük olan 40. ve 44. örnekte yer alan 176cm büyüklüğündeki dokumadır. Eni en kısa olan ise Örnek 31 de yer alan 15cm boyutundaki dokumadır.

Düz dokumalarda boyu uzun olan 42. örnekte yer alan 366cm uzunluğundaki dokumadır. Boyu kısa olan ise 28. örnekte bulunan 40cm uzunluğundaki dokumadır.

En, boy uzunlukları hesaplandığında en büyük ebatlı düz dokuma 42. örnekte bulunan 165x366cm boyutlarındaki dokumadır.

En, boy uzunlukları hesaplandığında en küçük ebatlı düz dokuma 31. örnekte yer alan 15x80cm boyutlarındaki dokumadır.

Halı ve tülü dokumaların havları ölçülmüştür. Halı dokumalardan havı en yüksek olan 0,7cm ile 11. örnekte yer alan dokuma örneğidir. En kısa hav yüksekliği olan ise 0,2cm ile 21. örnekte yer alan dokumadır.

Araştırma kapsamındaki dokumaların 27 adetinde saçak, 3 adetinde ise püskül kullanıldığı tespit edilmiştir.

Dokumaların saçak boyları ölçülmüştür. Elde edilen verilere göre havlı dokumalarda saçak boyu en uzun olan 7. örnekte yer alan 6, 5cm uzunluğundaki dokuma olduğu tespit edilmiştir. En kısa saçak ise 12, 16 ve 25. örneklerde yer alan 1,5cm uzunluğundaki örnektir.

Düz dokumalarda saçak boyu en uzun olan 30. örnekte yer alan 19cm uzunluğundaki dokumadır. En kısa saçak ise 48. örnekte yer alan 2cm uzunluğundaki örnektir.

Dokuma örneklerinin püskül boyları ölçülmüştür. Elde edilen verilere göre en uzun püskülü olan 31. örnekte yer alan 21,5 cm uzunluğundaki örnektir. En kısa olan ise 12. örnekte yer alan 12cm uzunluğundaki püsküldür.

Bu verilerden elde edilen bilgiler doğrultusunda dokumaların ebatlarının saçak ve püskül uzunlukları ile doğru orantı göstermediği tespit edilmiştir.

4.2.5 Dokumalarda Seçilen Motif ve Kompozisyonlar

Araştırmada incelenen dokumalarda görülen motifler ilgili kaynaklardan alınan bilgiler doğrultusunda değerlendirilmiştir. Buna göre dokumalarda bitkisel, nesneli, figürlü, geometrik, yazılı motifler görülmüştür.

Araştırma sırasında dokumalarda görülen motifler belirlenmiş, elde edilen veriler arka sayfada bulunan tablo 8 de sunulmuştur.

Araştırmada ele alınan örneklerin motif dağılımı incelendiğinde 76 bitkisel, 59 nesneli, 75 figürlü, 64 geometrik ve 3 yazılı motifin kullanıldığı saptanmıştır. İncelenen bu örneklerde en fazla bitkisel motiflerin en az ise yazılı motiflerin kullanıldığı belirlenmiştir.

İncelenen örneklerde bitkisel motiflerden en çok çiçek motifine en az ise karanfil, selvi ağacı, bahar dalı ve gül motifi görülmüştür.

Nesneli motiflerden en fazla çengel motifi en az ise saksı, ibrik, muska ve küpe motiflerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Geometrik motiflerden en çok yıldız motifi en az ise paralel kenar motifleri görülmüştür.

Figürlü motiflerden en çok koçboynuzu motifine en az ise insan, aslan ve yılan motifine rastlanılmıştır.

Yazılı dokumalardan bir tanesinde tarih diğerinde ise kitabe bulunmaktadır. Bu kitabe okutulduğunda Arap alfabesi kullanılarak yazıldığı fakat yazı içeriğinin anlaşılamadığı tespit edilmiştir.

4.2.6 Dokumalarda Kullanılan Renkler

Dokumaların renkleri dokundukları bölgeler ve özelliklerine göre farklılıklar göstermektedir. Eski tarihli dokumaların büyük bir kısmında bitkilerden elde edilen boyaların kullanıldığı bilinmektedir. Buna bağlı olarak insanların çevrelerinde en çok bulunan bitkileri, dokuma iplerinin boyanmasında kullandıkları anlaşılmaktadır. Bu nedenle dokumalarda kullanılan renkler dokundukları yöreler ile ilişkilendirilebilmektedir.

Araştırma incelenilen dokumaların renkleri belirlenmiştir. Elde edilen veriler tablo 9 da sunulmuştur.

Tablo No-9: Dokumalarda Kullanılan Renkler

Örnekler	Renkler													
	Beyaz	Kırmızı	Krem rengi	Mavi	Yeşil	Sarı	Siyah	Kahve	Turuncu	Lacivert	Bordo	Mor	Gri	Pembe
Örnek: 1	x	X		x	X		x	X						
Örnek: 2		x	x	x		x		X						
Örnek: 3	x	x		x		x	x	X						
Örnek: 4	x	x			x		x	X		x				
Örnek: 5		x	x		X	x		X	x					
Örnek: 6	x	x		x	X	x		X	x					
Örnek: 7		x	x		X	x	x	X	x			x	x	x
Örnek: 8		x	x			x	x	X				x		
Örnek: 9		x	x	x	X	x	x	X				x		
Örnek:10		x	x		X	x	x	X						
Örnek:11	x	x		x	X	x	x		x					
Örnek:12		x	x	x	x	x		X	x					
Örnek:13			x			x	x	X		x	x			x
Örnek:14		x	x		X	x	x	X	x					
Örnek:15		x	x	x		x		X						
Örnek:16	x			x	X					x				x
Örnek:17			x		x	x		X		x				x
Örnek:18	x				x	x		X		x				x
Örnek:19		x	x	x		x								x
Örnek:20		x	x			x		X				x		
Örnek:21		x	x	x	x				x	x				
Örnek:22		x	x	x	x	x		X		x		x		
Örnek:23	x	x							x	x	x			x

Örnekler	Beyaz	Kırmızı	Krem rengi	Mavi	Yeşil	Sarı	Siyah	Kahve	Turuncu	Lacivert	Bordo	Mor	Gri	Pembe
Örnek:24		x	x							x				
Örnek:25		x	x		x	x			x	x				
Örnek:26	x	x		x		x		X	x					
Örnek:27	x	x		x		x	x	X	x					
Örnek:28	x	x		x	x		x	X	x					
Örnek:29		x	x	x	x	x		X		x				
Örnek:30		x	x	x	x			X				x		
Örnek:31	x	x		x	x	x			x					
Örnek:32	x	x		x		x		X						
Örnek:33	x	x		x	x	x	x			x		x		x
Örnek:34		x	x	x	x	x		X						
Örnek:35	x	x		x	x	x		X						
Örnek:36	x	x		x		x		X			x			
Örnek:37	x	x			x			X	x					
Örnek:38	x	x		x	x	x	x							x
Örnek:39	x	x			x	x	x					x		
Örnek:40		x	x		x	x	x	X						
Örnek:41		x	x	x				X	x					
Örnek:42		x	x		x	x								
Örnek:43			x	x	x	x			x		x			x
Örnek:44			x	x	x			X						
Örnek:45	x	x			x	x		X	x	x		x		x
Örnek:46	x	x		x	x	x	x	X	x			x		x
Örnek:47		x	x	x		x								
Örnek:48		x	x	x		x	x							
Örnek:49	x				x	x	x		x	x	x			
Örnek:50	x	x			x	x	x		x					
Toplam:	23	43	27	30	34	39	20	33	20	14	5	10	1	12

Dokumalarda seçilen renk döküm tablosu incelendiğinde 23 beyaz, 43 kırmızı, 27 krem rengi, 30 mavi, 34 yeşil, 39 sarı, 20 siyah, 33 kahverengi, 14 lacivert, 20 turuncu, 5 bordo, 10 mor, 1 gri ve 12 pembe rengin kullanıldığı belirlenmiştir.

Tablodan elde edilen verilere göre desen ipliklerinde en çok kırmızı renk en az ise gri renk kullanıldığı tespit edilmiştir.

Dokuma örneklerinde kullanılan atkı ve çözgü iplerinin de renkleri belirlenmiştir. Çözgü iplerinde 29 krem, 13 beyaz, 4 kırmızı, 3 kahverengi, 2 mavi, 1 siyah, 1 sarı renk kullanılmıştır. Atkı iplerinde ise 12 krem, 9 kırmızı, 8 beyaz, 4 kahve, 2 mavi, 1 siyah ve 1 sarı rengin kullanıldığı belirlenmiştir. Örneklerin toplam atkı ve çözgü ipi rengine bakıldığında çözgüde en fazla krem renginin en az ise siyah ve sarı rengin kullanıldığı tespit edilmiştir. Atkıda kullanılan iplik renklerine bakıldığında ise en fazla krem renk en az ise siyah ve sarı rengin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Havlı dokumalarda atkıda renkli ipliklere rastlanılmıştır. Çözgüde ise sadece krem ve beyaz renk görülmüştür. Atkıda en fazla krem en az siyah ve mavi renge, çözgüde ise en fazla krem rengin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Düz dokumaların atkı ve çözgülerinde renkli ipliklerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu dokumalarda çözgüde en fazla krem en az sarı ve siyah renk, atkıda ise en fazla kırmızı en az siyah renklerin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Ticarethanelerde bulunan dokumaların bir yöreyi temsil etmediği farklı yörelere ait olduğundan dolayı atkı ve çözgü iplerinin renkleri farklılık göstermektedir.

5. SONUÇ

Bu araştırmada Nevşehir ili ve bazı ilçelerinde turistik amaçlı sergilenen, korunan ve satışa sunulan dokuma örnekleri incelenmiştir. Araştırma 50 örnek ile sınırlandırılmıştır. Bu yörede yapılan çalışmaların genelde yörenin doğal yapısı ve toprağa bağlı sanatların (çanak-çömlek vb.) üzerine olması dokuma ticareti ile ilgili araştırmaları geri planda bırakmıştır. Bu sebeple dokuma ticarethanelerinde yapılan araştırmalar sınırlı sayıda kalmıştır.

Nevşehir ili ve bazı ilçelerinde turistik amaçlı sergilenen, korunan ve satışa sunulan dokumaların günümüzde ekonomiye olan katkısı ve dokuma üretim durumları incelenerek bazı sonuçlara ulaşılmıştır. Ayrıca araştırma kapsamına alınan dokumaların genel özellikleri de incelenmiştir.

Araştırma kapsamına alınan dokumaların 27 adedi havlı dokuma, 23 adedi düz dokuma örneğidir. Elde edilen verilere göre havlı dokumalarda en fazla yer halısına, düz dokumalarda ise en fazla yer yaygısına rastlanılmıştır. Havlı dokumalarda en az heybe ve yatak halısına, düz dokumalarda ise en az Kuran-ı Kerim kabı, kaşıklık, çuval, perde ve minder yüzüne rastlanılmıştır. İnsanların en çok ihtiyaç duyduğu dokumaların bu ticarethanelerde daha fazla bulunduğu tespit edilmiştir.

Araştırma sırasında havlı dokumalardan 23 adedinde (Gördes) Türk düğüm tekniği, 4 adedinde ise İran düğüm tekniğinin kullanıldığı tespit edilmiştir. İran düğüm tekniği kullanılan dokumaların menşelerine bakıldığında Anadolu dışı Ermenistan, Afganistan, Rusya, Türkmenistan ülkelerine ait olduğu belirlenmiştir.

Düz dokumalarda en çok karşılaşılan ürünlerin kilim tekniği ile yapılmış olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamına alınan tülü dokuma örneklerinde ise Gördes düğüm tekniğinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Dokumaların hammaddeleri incelenmiş en fazla yün malzemenin kullanıldığı ürünler, en az ise keçi kılı ve ipek ile yapılmış ürünlerin bulunduğu anlaşılmıştır.

Dokuma satışı sırasında ürünün hammaddesinin oldukça önemli bir unsur olduğu bilgisine de ulaşılmıştır.

Dokumalardaki renkler incelendiğinde atkı ve çözgü ipliklerinde çoğunlukla beyaz ve krem rengi, desen ipliklerinde ise farklı renklerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Desen ipliklerinde en fazla kırmızı renk en az ise gri renk kullanıldığı belirlenmiştir.

Dokumaların boyutları incelenmiştir ve kullanım amaçlarına göre (en-boy) ebatlarının değiştiği anlaşılmıştır. Havlı dokumaların hav yükseklikleri ölçülmüş 0, 2 cm ile 0, 7 cm arasında olduğu tespit edilmiştir. Tülü dokumaların havlarının ise 8cm ile 8,5 cm arasında olduğu belirlenmiştir. Dokumaların saçak boyları ölçülmüştür ve havlı dokumalarda saçak boyu en uzun 6,5cm, en kısa 1, 5cm olduğu, düz dokumalarda ise 19cm ile 2cm arasında olduğu belirlenmiştir. Dokumaların püsküllerine bakıldığında ise en uzun püskül 21,5cm en kısa 12cm olduğu anlaşılmıştır.

Dokumalarda kullanılan motif dağılımı incelendiğinde 76 bitkisel, 59 nesneli, 75 figürlü, 64 geometrik ve 3 yazılı motifin kullanıldığı saptanmıştır. İncelenen bu örneklerde en fazla bitkisel motiflerin en az ise yazılı motiflerin kullanıldığı belirlenmiştir. Ticarethanelerde bulunan dokumaların tek yöreye ait olmaması hammadde, renk ve desen özelliklerinde farklılık göstermesine sebep olmuştur.

Ticarethane sahiplerinin iş yeri özellikleri ve kişisel bilgileri hakkında bilgiler elde edilmiştir. Yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve tecrübeleri hakkındaki verilere bakıldığında yaşların 29-70 arasında değiştiği ve yaş ortalamasının 49 olduğu belirlenmiştir. Cinsiyetlerine bakıldığında 16 iş yerinin 15inde erkek 1 tanesinde bayan işletmecinin bulunduğu anlaşılmıştır. Bu ticaret ile yoğunlukta erkeklerin uğraştığı tespit edilmiştir. Eğitim durumları üniversite, lise ve ilköğretim olmak üzere üç kategoride incelenmiştir, bu ticaretle uğraşanların yoğunlukta lise mezunu olduğu tespit edilmiştir. Ticarethane sahiplerinin bu işle uğraşma sürelerine bakıldığında 19-45 yılları arasında değiştiği ortalama tecrübelerinin ise 27 yıl olduğu tespit edilmiştir.

Ticarethanelerin fiziki durumları, yıllık dokuma satış rakamları ve yurt dışı bağlantıları hakkında bilgiler elde edilmiştir. ticarethanelerin 25 m² ile 500 m² arasında değiştiği, bina yaşının ise yıl olarak 20 ile 170 yılları arasında değiştiği anlaşılmıştır. Bu ticaret için genellikle eski tarihli binaların seçildiği tespit edilmiştir. Ticarethanelerin yurt dışı bağlantılarına bakıldığında ise 16 ticarethaneden 4 tanesinin yurt dışı bağlantısının bulunduğu tespit edilmiştir. Yurt dışı bağlantısı olan ticarethane sahiplerinin genelde üniversite ve lise mezunu oldukları, dokuma satışının da ticarethane (m²) büyüklüğü ve yurt dışı bağlantısı ile doğru orantı gösterdiği tespit edilmiştir.

6. ÖNERİLER

Bölge insanı ve ülke genelindeki insanların ellerinde eski dokumaların bulunduğu ve bu dokumaları kazanç amaçlı ticarethanelere sattıkları anlaşılmıştır. Bu yörede yaşayan halkın da önceleri kendi hammaddesini üretilip bu hammaddeler ile ihtiyaçlarını karşılayacak dokumalar ürettiği bilinmektedir. Fakat günümüzde dokuma yaparak elde edilen gelirin insanları tatmin etmediği ve buna bağlı olarak sürdürülemediği anlaşılmaktadır. İnsanların eski dokuma ürünleri modası geçmiş olarak adlandırmaları ve fabrikasyon halde yapılan yeni dokumaların üretilmesi eski ürünlerin elden çıkarılmasını daha da hızlandırmıştır. Bunun sonucunda ticarethaneler bu ürünleri daha kolay ve ucuz elde etmekte ve turistik olarak satışını yapmaktadır.

Nevşehir ve çevresinin turizm açısından önemli bir yer teşkil ettiği bilinmektedir. Turistik gezi amaçlı gelen insanların bu el dokumalarına ilgi göstermesi, bu ticareti geliştirmiştir. Dokuma ticaretinin gelişme sebebi buraya ait olan dokumalar değil bu yörenin turistik bir bölge olması ve yıl içerisinde birçok insanın burayı ziyarete gelerek bu dokumalardan satın almasıdır.

Ticarethane sahipleri, ulaştıkları eski tarihli dokumalar arasından kendilerince önemli gördükleri örnekleri satmamaktadır. Bu önemli saydıkları örnekleri sergiledikleri veya kendi koleksiyonlarını oluşturup burada muhafaza ettikleri tespit edilmiştir. Ticarethane sahipleri muhafaza ettikleri dokumaları çalınma korkusu ile veya dokumanın fotoğrafının yayılarak değerini kaybedeceği düşüncesi ile saklamakta, bu ürünleri paylaşmak istememektedir.

Ticarethanelerin birçoğunda bulunan eski tarihli dokumalarda yırtıklar veya dökülmeler meydana gelmiştir. Yıpranmış olan bu dokumalar çoğunlukla Aksaray Sultanhanı'ndan geldiği bilinen işçiler tarafından tamir edilmektedir. Bunun yanı sıra eski fakat kendilerince değerli görmedikleri ürünlerin ipliklerini sökerek bu iplikler ile yeni dokumalar meydana getirmektedirler.

Bugün Nevşehir ili ve ilçelerinde yapılan turistik halı ve kilim satış faaliyetlerinin bu yörenin özelliğini yansıtmadığı görülmektedir. İşletmeler ticari

kaygılar ile birçok bölgenin dokumasını tercihlere uygun olarak satışa sunmaktadır. Bu dokumaları talep edenler ise bu bölge dokumacılığı ile ilişkili bilgi toplamamakta, beğendiği örnekleri nereye ait olduğunu sorgulamaksızın satın almaktadırlar. Bu araştırma sonucunda, dokuma ticareti yapan kişilerin yöresel özellik taşıyan dokumaları satmak gibi bir amaç taşımadıkları, daha fazla kâr edebilecekleri, daha kolay satışa sunabilecekleri ürünleri tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum bölge dokumacılığının geliştirilmesi açısından düşündürücüdür.

Bu çalışmada ulaşılan sonuçlar çerçevesinde; gelecek kuşaklara bırakılacak dokuma örneklerinin genç kuşaklara tanıtılması, üretim ve yurt dışına ihracatının bilinçli olarak yapılması, ticari kaygıların ön planda değerlendirilmemesi gerektiği görülmektedir.

Ayrıca yörede bu ticaretin daha bilinçli yapılması gerekmektedir. Değerli olan bazı ürünlerin kolayca yurt dışına çıkarılmaması ve tek elde toplanmaması için ticarethane sahipleri bilgilendirilmelidir. Belediye ve ilgili kurumların, ticarethane sahiplerinden destek ve yardım alarak bu yörede dokuma ile ilgili bir müze kurmaları gerekmektedir. Bu şekilde yörede ticareti yapılan dokumaların önemli olan parçalarının bu müzelerde tanıtılması gelecek nesiller için de bir kaynak olacaktır. Yeni nesillere ve yöre insanına, el sanatlarının sadece ekonomik bir araç olmadığı, kültür aktarımında dokumanın önemli bir yeri olduğu da benimselilmelidir. Halk Eğitim Merkezi ve bazı kurumlar tarafından dokuma atölyeleri kurulup bu yöreye ait dokumaların desenleri ve karakteristik özellikleri bozulmadan uygulanmalı ve üretime geçilmelidir. Bu şekilde daha fazla istihdam alanı da sağlanmış olacaktır. Üretilen dokumaların yurt dışı ve yurt içinde bilinçli bir şekilde satışı yapılmalıdır ve ekonomiye katkı sağlanmalıdır.

Bölgenin genel motif ve kompozisyon özelliklerine uygun modellerin tasarlanarak, üretilmesi ve pazarlamasının yapılabilmesi için yerel yönetimlerin gerekli desteği sağlaması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

ACAR, Belkıs, **Kilim, Cicim, Zili, Sumak, Türk Düz Dokuma Yaygıları**, İstanbul,1982.

ACUN, Hakkı, “Türk Halı Sanatındaki Yozlaşma”, **Türk Soylu Halkların Halı, Kilim ve Cicim Sanatı Uluslar Arası Bilgi Şöleni Bildirileri**, Kayseri, 1996, s.14-22.

AKAN, Meral, HİDAYETOĞLU, H.Melek, TÜRKTAS, Zuhale, **Çankırı Belediyesi DR. Rıfki Kamil Urgan Araştırma Merkezinde Korunan Düz Dokuma Yaygıları**, Çankırı, 2010.

ANONİM, **Nevşehir İl Yıllığı**, 1988.

Anonim, **Kapadokya Mevcut Durum Raporu**, Nevşehir, 2002.

ARSEVEN, Celal, Esad, **Türk Sanatı**, Ankara, 1994.

ASLANAPA, Oktay, **Türk Halı Sanatı’nın Bin Yılı**, İstanbul, 1987.

ASLANAPA, Oktay, “Türk Halı Sanatında Yeni Keşifler”, **Arış**, Yıl:1, S.2, Ağustos, 1997, s.10-17.

AYTAÇ, Ahmet, **Geleneksel Türk el Dokumacılığı Sanatı**, Konya, 1999.

AYTAÇ, Ahmet, **Hotamış Türkmen Kilimleri**, Konya, 2003.

AYTAÇ, Çetin, **El Dokumacılığı**, İstanbul, 1997.

BARİŞTA, H. Örcün, **Türk El Sanatları**, Ankara, 1988.

BİROL, İnci A., DERMAN, Çiçek, **Türk Tezyini Sanatlarında Motifler**, İstanbul, 1995.

BÜKEN, Yaşar, **Avanos Kitabı**, Ankara, 2004.

ÇERÇİ, Fahri, **Damat İbrahim Paşa ve Nevşehir**, İzmir, 2003.

ÇİLOĞLU, Hakan, “Nevşehir, Niğde, Konya Üçgeni İçindeki Halıların Desen Özellikleri”, **3. Uluslararası Türk El Dokumaları (Tekstil) Kongresi ve Sanat Etkinlikleri**, Konya, 2009, s.339-349.

DEMİR, Ömer, **Kapadokya Medeniyetin Beşiği**, Ankara, (tarihsiz).

DENİZ, Bekir, **Türk Dünyasında Halı ve Düz Dokuma Yaygıları**, Ankara, 1999.

DENİZ, Bekir, **Ayvacık Yöresi Düz Dokuma Yaygılar**, Ankara, 1988.

DENİZ, Bekir, “Kırşehir Halıları”, **Bilim Birlik Başarı**, İzmir, Yıl.12, S. 47, s. 18-24.

DURUL, Yusuf, **Anadolu Kilimlerinden Örnekler**, İstanbul, 1987.

DURUL, Yusuf, **Türk Kilim Motifleri**, Ankara, 1987.

GÜLGÖNEN, Ayan, **17-19. yüzyıl Konya Kapadokya Halıları**, Kültür bakanlığı Yayınları, İstanbul, 1997.

ERBERK, Güran, **Kilim Katalogu No:1**, Selçuklu A.Ş. Yayını, İstanbul,1988.

ERBERK, Güran, **Anadolu Motifleri Sergisi Katalogu**, İzmir, 1986.

ERBERK, Mine, **Çatal höyükten Günümüze Anadolu Motifleri**, Ankara Kültür Bakanlığı Yayınları, 2002.

GÖRGÜNAY, KIRZIOĞLU, Neriman, **Altaylardan Tuna Boyuna Türk Dünyasında Ortak Yanışlar (Motifler)**, Ankara Kültür Bakanlığı Yayınları, Sanat Eserleri Dizisi, 366, 2001.

GÜLGÖNEN, Ayan, **17-19. yüzyıl Konya Kapadokya Halıları**, İstanbul,1997.

GÜNEY, Emrullah, SONSEL, Hüseyin, Hatice, **Nevşehir İli “Kapadokya”**, 1988.

GÜNGÖR, İ.Hulusi, **Türk Halıları**, İstanbul,1984.

İMER, Zahide, **Dokuma Tekniği**, Ankara, 2005.

İNCE, Ali, **Geçmişten Günümüze Bütün Yönleri İle Avanos**,(tarihsiz).

Kapadokya Mevcut Durum Raporu, Nevşehir, 2002.

Nevşehir İl Turizm Müdürlüğü, **Cappadocia**, Nevşehir, (tarihsiz).

ÖLÇER, Nazan, **Türk İslam Eserleri Müzesi kilimler**, İstanbul, 1988.

ÖZBAĞ, Tevhide, ÇETİNTAŞ Vildan, Ülger Nihal, KARAGÖZ, Bilge, TOKTAŞ Pınar, “Turizm Amaçlı Geleneksel Türk El Sanatları Üretim Projesi”, **Mesleki Eğitim Fakültesi Dergisi**, S. 2, Ankara, Ocak 2007, s.101-117.

ÖZBEL, Kenan, **Türk El Sanatlarından Örnekler**, İstanbul, 1970.

SAKARYA, Oğuz, “El Sanatımız Halıcılıkta Sanatın, Sanatkârın Dünyü Bugünü Geleceği Öneriler”, **Selçuk Üniversitesi El Sanatları Dergisi** S.1, Konya, 1997, s. 115-124.

SÖNMEZ, Tuna Demir, **El Dokumacılığı ve Çarpana Dokuma**, Ankara, 1995.

SÖZEN, Metin-şemsi GÜNER, **Geleneksel Türk El Sanatları**, İstanbul,1998.

TEKÇE, Fuat, **Pazırık Altaylardan Bir Halının Öyküsü**, Kültür Bakanlığı Yayınları, 1542, Sanat Tarihi Dizisi, 64/5, Ankara, 1993.

TÜRKMEN, Nalân, **Orta Asya Türkmen Halıları ile Tarihi Anadolu-Türk Halılarının Ortak Özellikleri**, Ankara,2001.

YETKİN, Şerare, **Türk Halı Sanatı**, Ankara, 1991.

Ek 1**Kaynak Kişilerin Künyesi**

Adı Soyadı	: Mehmet Tuğcu
Yaşı	: 55
Öğrenim Durumu	: Lise
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı	: 30 yıldan fazla
Adresi	:Kayseri cad. No:32 Ürgüp/ Nevşehir
Adı Soyadı	: Ali Sakarya
Yaşı	: 38
Öğrenim Durumu	: Lise
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı	: 20
Adresi	: Müze cad. No: 32/B Göreme/ Nevşehir
Adı Soyadı	: Hüseyin Ay
Yaşı	: 70
Öğrenim Durumu	: İlkokul
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı	: 35
Adresi	: Kayseri cad. No:15 Ürgüp/Nevşehir
Adı Soyadı	: Serdal Karakuş
Yaşı	: 39
Öğrenim Durumu	: Lise terk
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı	: 20
Adresi	: Avcılar mh. Bilal Eroğlu cd. No:5 Göreme/ Nevşehir

Adı Soyadı : Mehmet DİLARİ
Yaşı : 50
Öğrenim Durumu :Lise
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı : 25
Adresi :Müze Cad. No:18
Göreme/Nevşehir

Adı Soyadı : Mustafa ÖZÇAY
Yaşı : 65
Öğrenim Durumu : Lise
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı : 45
Adresi : Kayseri Cad. No:32/a
Ürgüp/Nevşehir

Adı Soyadı : Turgut Mustafa YEDEK
Yaşı : 49
Öğrenim Durumu : Üniversite
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı : 22
Adresi : Belediye Meydanı
Uçhisar/Nevşehir

Adı Soyadı : Vahdettin ÖLMEZ
Yaşı : 39
Öğrenim Durumu : Lise terk
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı : 30
Adresi : Karlık sok. Kale altı
Uçhisar/Nevşehir

Adı Soyadı : Kani BUL
Yaşı : 55
Öğrenim Durumu : Üniversite
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı : 26
Adresi : İstiklal Cad. No:1
Ürgüp/Nevşehir

Adı Soyadı : Muammer SAK
Yaşı : 66
Öğrenim Durumu : Üniversite
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı : 30
Adresi : Belediye Sarayı Altı No:38
Ürgüp/Nevşehir

Adı Soyadı : Taner KAÇAK
Yaşı : 29
Öğrenim Durumu : Lise
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı :19
Adresi : Yukarı mah. Ürgüp yolu No:1
Uçhisar/Nevşehir

Adı Soyadı : Ali Fuat İLLEZ
Yaşı : 42
Öğrenim Durumu : Üniversite
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı : 22
Adresi : Yukarı mah. Dere Sok. No: 31
Avanos/Nevşehir

Adı Soyadı : Songül TOKMAK
Yaşı : 51
Öğrenim Durumu : İlkokul
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı : 22
Adresi : Yukarı mah. Cami sok. No: 11
Avanos/Nevşehir

Adı Soyadı : Yasin DİLER
Yaşı : 52
Öğrenim Durumu : Üniversite
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı : 32
Adresi : Avanos Çarşı Merkezi, Kirit
Halı Avanos/ Nevşehir

Adı Soyadı : Ali ŞANLI
Yaşı : 45
Öğrenim Durumu : İlkokul
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı : 25
Adresi :Esen tepe mah. Ürgüp cad.
No:14 Nevşehir

Adı Soyadı : Faruk KUMAŞ
Yaşı : 48
Öğrenim Durumu : Lise
Kaç Yıldır O İşle Uğraştığı : 28
Adresi : Yukarı mah. Ürgüp yolu No:2
Uçhisar/Nevşehir

Ek 2

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil No: 1 Nevşehir il haritası.

Şekil No: 2 Uçhisar belde haritası.

Şekil No: 3 Ürgüp ilçesi haritası.

Şekil No. 4 Avanos ilçesi haritası.

Şekil No. 5 Göreme belde haritası.

Ek 3

TABLO LİSTESİ

Tablo No:1 Yıllara Göre Müze ve Ören Yerleri Ziyaretçi İstatistiği.

Tablo No: 2 İş yeri sahipleri ile ilgili veriler

Tablo No: 3 İş yeri Mevcut Durumu İle İlgili Veriler

Tablo No: 4 Dokuma örneklerinin cinsleri.

Tablo No: 5 Dokuma örneklerinde kullanılan hammadde.

Tablo No: 6 Dokuma örneklerine uygulanan teknikler.

Tablo No: 7 Dokuma örneklerinin boyutları.

Tablo No: 8 Dokuma örneklerinde kullanılan motifler.

Tablo No: 9 Dokuma örneklerinde kullanılan renkler.

Ek 4

FOTOĞRAF LİSTESİ

- Fotoğraf No:1-Örnek No: 1’de yer alan duvar halısı
- Fotoğraf No:2-Örnek No: 2’de yer alan duvar halısı
- Fotoğraf No:3-Örnek No 2’den detay görünüm
- Fotoğraf No:4-Örnek No: 3’te yer alan heybe
- Fotoğraf No:5-Örnek No: 4’te yer alan seccade
- Fotoğraf No:6-Örnek No 4’ten detay görünüm
- Fotoğraf No:7-Örnek No 4’ten detay görünüm
- Fotoğraf No:8-Örnek No: 5’te yer alan seccade
- Fotoğraf No:9-Örnek No 5’ten detay görünüm
- Fotoğraf No:10-Örnek No: 6’da yer alan seccade
- Fotoğraf No:11-Örnek No: 7’de yer alan seccade
- Fotoğraf No:12-Örnek No: 8’de yer alan sedir halısı
- Fotoğraf No:13-Örnek No: 9’da yer alan sunulan sedir halısı
- Fotoğraf No:14-Örnek No: 10’da yer alan sedir halısı
- Fotoğraf No:15-Örnek No 10’dan detay görünüm
- Fotoğraf No: 16-Örnek No: 11’ de yer alan sedir halısı
- Fotoğraf No:17-Örnek No: 12’de yer alan tuzluk
- Fotoğraf No:18-Örnek No: 13’te yer alan yer halısı
- Fotoğraf No:19-Örnek No:14’te yer alan yer halısı
- Fotoğraf No:20-Örnek: No 14’ten detay görünüm.
- Fotoğraf No:21-Örnek No: 15’te yer alan yer halısı

Fotoğraf No:22- Örnek No 15'ten detay görünüm
Fotoğraf No:23- Örnek No 15'in arkasından görünüm
Fotoğraf No:24-Örnek No:16'da yer alan yer halısı
Fotoğraf No:25-Örnek No 16'dan detay görünüm
Fotoğraf No:26-Örnek No: 17'de yer alan yer halısı
Fotoğraf No:27-Örnek No: 18'de yer alan yer halısı
Fotoğraf No:28-Örnek No 18'den detay görünüm
Fotoğraf No:29-Örnek No: 19'da yer alan yer halısı
Fotoğraf No:30-Örnek No: 20'de yer alan yer halısı
Fotoğraf No:31-Örnek No 20'den detay görünüm
Fotoğraf No:32-Örnek No: 21'de yer alan yer halısı
Fotoğraf No:33-Örnek No 21'den detay görünüm
Fotoğraf No:34-Örnek No: 22'de yer alan yer halısı
Fotoğraf No:35-Örnek No: 22' den detay görünüm
Fotoğraf No:36-Örnek No: 23'te yer alan yer halısı
Fotoğraf No:37-Örnek No 23'ten detay görünüm
Fotoğraf No:38-Örnek No: 24'te yer alan yer halısı
Fotoğraf No:39-Örnek No: 25'te yer alan yolluk
Fotoğraf No:40-Örnek No 25'ten detay görünüm
Fotoğraf No:41-Örnek No: 26'da yer alan çuval
Fotoğraf No:42-Örnek No: 27'de yer alan kaşıklık
Fotoğraf No:43-Örnek No: 28'de yer alan kuran kabı
Fotoğraf No:44-Örnek No: 29'da yer alan minder
Fotoğraf No:45-Örnek No 29'dan detay görünüm
Fotoğraf No:46-Örnek No: 30'da yer alan oklavalık

Fotoğraf No:47-Örnek No: 31’de yer alan oklavalık
Fotoğraf No:48-Örnek No: 32’de yer alan oklavalık
Fotoğraf No:49-Örnek No 32’den detay görünüm
Fotoğraf No:50-Örnek No: 33’te yer alan perde
Fotoğraf No:51-Örnek No: 34’te yer alan seccade
Fotoğraf No:52-Örnek No: 35’te yer alan seccade
Fotoğraf No:53-Örnek No: 36’da yer alan seccade
Fotoğraf No:54-Örnek No: 37’de yer alan tuzluk
Fotoğraf No:55-Örnek No: 38’de yer alan yastık
Fotoğraf No 56-Örnek No: 39’da yer alan yastık
Fotoğraf No:57-Örnek No 39’un arkadan görünüşü
Fotoğraf No:58-Örnek No 39’dan detay görünüm
Fotoğraf No:59-Örnek No: 40’ta yer alan yer yaygısı
Fotoğraf No:60-Örnek No 40’tan detay görünüm
Fotoğraf No:61-Örnek No: 41’de yer alan yer yaygısı
Fotoğraf No:62-Örnek No 41’den detay görünüm
Fotoğraf No:63-Örnek No: 42’de yer alan yer yaygısı
Fotoğraf No:64-Örnek No: 43’te yer alan yer yaygısı
Fotoğraf No:65-Örnek No: 44’te yer alan yer yaygısı
Fotoğraf No:66-Örnek No: 45’te yer alan yer yaygısı
Fotoğraf No:67-Örnek No: 46’da yer alan yer yaygısı
Fotoğraf No:68-Örnek No: 47’de yer alan yer yaygısı
Fotoğraf No:69-Örnek No: 48’de yer alan yer yaygısı
Fotoğraf No:70-Örnek No: 49’da yer alan tülü
Fotoğraf No:71-örnek No: 50’de yer alan tülü

Fotoğraf No:72 Aksa Halıcılıkta dokuma tamir anından bir görünüm

Fotoğraf No:73 Galeri Faruk isimli ticarethanenin dıştan görünüşü

Fotoğraf No:74 Alaturca Old Collection isimli ticarethanenin dıştan görünüşü

Fotoğraf No:75 Yedek Tribal Tectile isimli ticarethanenin dıştan görünüşü

Fotoğraf No:76 Kirkit Halı isimli ticarethanenin dıştan görünüşü

Fotoğraf No:77 Galeri Yörük isimli ticarethanenin dıştan görünüşü

Fotoğraf No:78 Hitaş Tokmak isimli ticarethanenin dıştan görünüşü

Fotoğraf No:79 Sultan Carpet isimli ticarethanenin içinden bir görünüm

Fotoğraf No:80 Zili Kilim isimli ticarethanenin içinden bir görünüm

Fotoğraf No:81 Aksa Halıcılık isimli ticarethanenin içinden bir görünüm

Ek 5

FOTOĞRAFLAR

HAVLI DOKUMALAR

Fotoğraf No:1-Örnek No: 1’de yer alan duvar halısı

Fotoğraf No:2-Örnek No: 2’de yer alan duvar halısı

Fotoğraf No:3-Örnek No 2’den detay görünüm

Fotoğraf No:4-Örnek No: 3'te yer alan heybe

Fotoğraf No:5-Örnek No: 4'de yer alan seccade

Fotoğraf No:6-Örnek No 4'den detay görünüm

Fotoğraf No:7-Örnek No 4'den detay görünüm

Fotoğraf No:8-Örnek No: 5'te yer alan seccade

Fotoğraf No:9-Örnek No 5'den detay görünüm

Fotoğraf No:10-Örnek No: 6'da yer alan seccade

Fotoğraf No:11-Örnek No: 7'de yer alan seccade

Fotoğraf No:12-Örnek No: 8’de yer alan sedir halısı

Fotoğraf No:13-Örnek No: 9'da yer alan sedir halısı

Fotoğraf No:14-Örnek No: 10'da yer alan sedir halısı

Fotoğraf No:15-Örnek No 10'den detay görünüm

Fotoğraf No:16-Örnek No: 11'de yer alan sedir halısı

Fotoğraf No:17-Örnek No: 12'de yer alan tuzluk

Fotoğraf No:18-Örnek No: 13’de bulunan yatak halısı

Fotoğraf No:19-Örnek No:14'te bulunan yer halısı

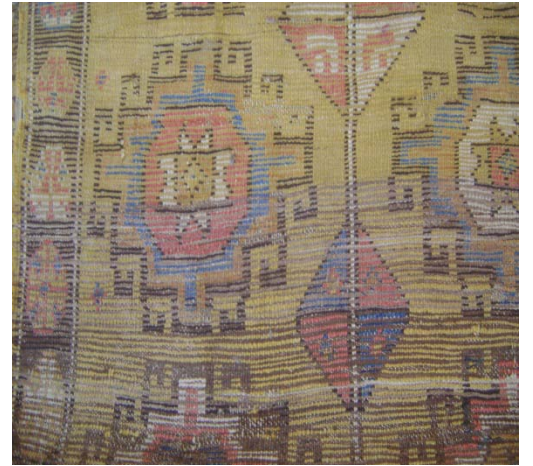
Fotoğraf No:20-Örnek: No 14'den detay görünüm.

Fotoğraf No:21-Örnek No: 15’de bulunan yer halısı

Fotoğraf No:22- Örnek No 15’den
detay görünüm

Fotoğraf No:23- Örnek No 15’den
arkasından görünüm

Fotoğraf No:24-Örnek No:16'da bulunan yer halısı

Fotoğraf No:25-Örnek No 16'dan detay görünüm

Fotoğraf No:26-Örnek No: 17’de bulunan yer halısı

Fotoğraf No:27-Örnek No: 18'de bulunan yer halısı

Fotoğraf No:28-Örnek No 18'den detay görünüm

Fotoğraf No:29-Örnek No: 19'de bulunan yer halısı

Fotoğraf No:30-Örnek No: 20'de bulunan yer halısı

Fotoğraf No:31-Örnek No 20'den detay görünüm

Fotoğraf No:32-Örnek No: 21’de bulunan yer halısı

Fotoğraf No:33-Örnek No 21’den detay görünüm

Fotoğraf No:34-Örnek No: 22’de bulunan yer halısı

Fotoğraf No:35-Örnek No: 22’den detay görünüm

Fotoğraf No:36-Örnek No: 23'te bulunan yer halısı

Fotoğraf No:37-Örnek No 23'den detay görünüm

Fotoğraf No:38-Örnek No: 24'de bulunan yer halısı

Fotoğraf No:39-Örnek No: 25'te yer alan yolluk

Fotoğraf No:40-Örnek No 25'den detay görünüm

DÜZ DOKUMALAR

Fotoğraf No:41-Örnek No: 26'da yer alan çuval

Fotoğraf No:42-Örnek No: 27'de yer alan kaşıklik

Fotoğraf No:43-Örnek No: 28’de yer alan Kurân-ı Kerim kabı

Fotoğraf No:44-Örnek No: 29'de yer alan minder yüzü

Fotoğraf No:45-Örnek No 29'dan detay görünüm

Fotoğraf No:46-Örnek No: 30'da yer alan oklavalık

Fotoğraf No:47-Örnek No: 31'de yer alan oklavalık

Fotoğraf No:48-Örnek No: 32'de yer alan oklavalık

Fotoğraf No:49-Örnek No 32'den detay görünüm

Fotoğraf No:50-Örnek No: 33'te yer alan perde

Fotoğraf No:51-Örnek No: 34'de yer alan seccade

Fotoğraf No:52-Örnek No: 35'te yer alan seccade

Fotoğraf No:53-Örnek No: 36'da yer alan seccade

Fotoğraf No:54-Örnek No: 37'de yer alan tuzluk

Fotoğraf No:55-Örnek No: 38'de yer alan yastık

Fotoğraf No 56-Örnek No: 39'da yer alan yastık

Fotoğraf No:57-Örnek No 39'un arkadan görünüşü

Fotoğraf No:58-Örnek No 39'dan detay görünüm

Fotoğraf No:59-Örnek No: 40'ta bulunan yer yaygısı

Fotoğraf No:60-Örnek No 40'dan detay görünüm

Fotoğraf No:61-Örnek No: 41’de bulunan yer yaygısı

Fotoğraf No:62-Örnek No 41’den detay görünüm

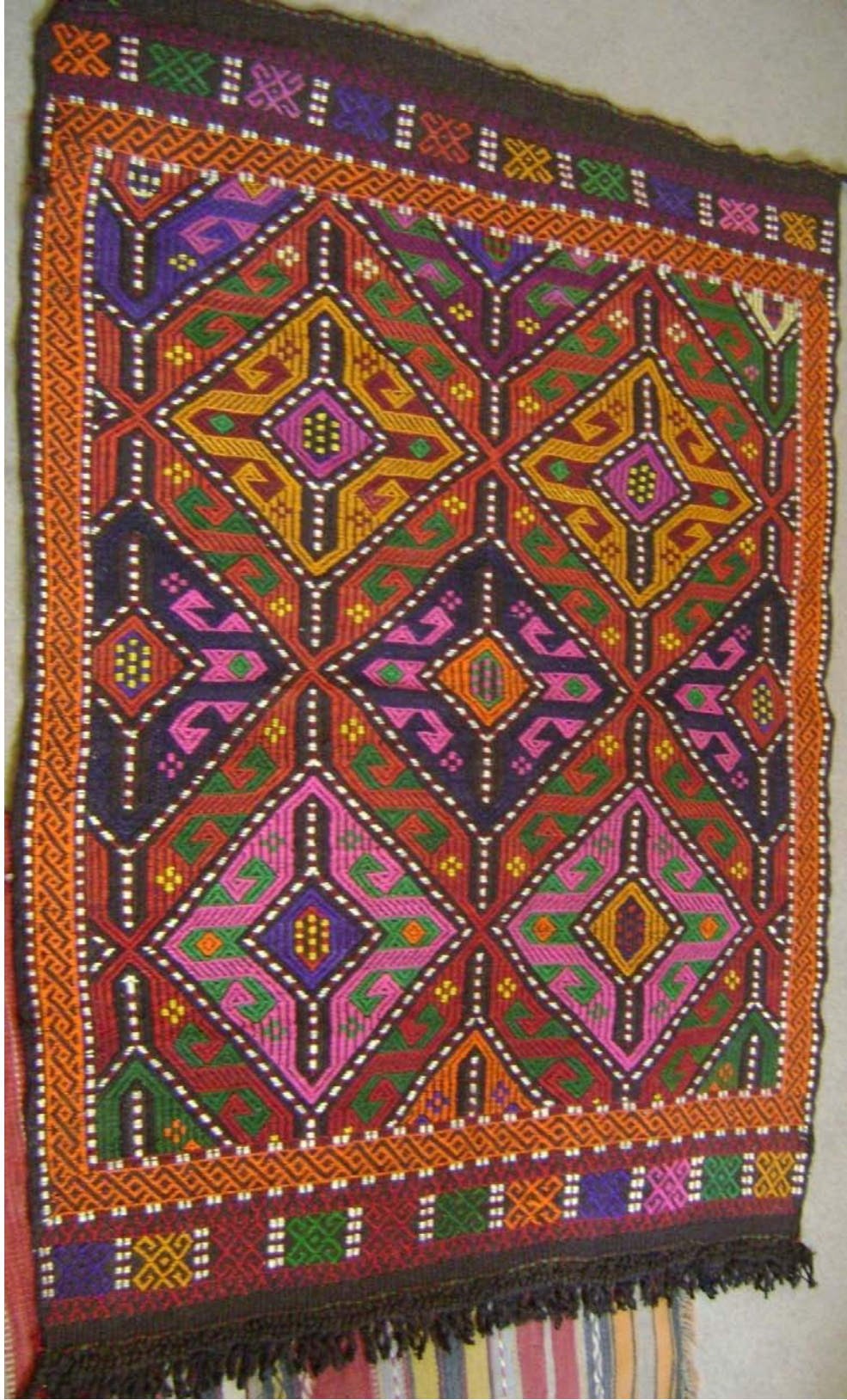
Fotoğraf No:63-Örnek No: 42’de bulunan yer yaygısı

Fotoğraf No:64-Örnek No: 43'te bulunan yer yaygısı

Fotoğraf No:65-Örnek No: 44'de bulunan yer yaygısı

Fotoğraf No:66-Örnek No: 45'te bulunan yer yaygısı

Fotoğraf No:67-Örnek No: 46'da bulunan yer yaygısı

Fotoğraf No:68-Örnek No: 47'de bulunan yer yaygısı

Fotoğraf No:69-Örnek No: 48'de bulunan yer yaygısı

TÜLÜ DOKUMA

Fotoğraf No:70-Örnek No: 49'da yer alan yer yaygısı-tülü

Fotoğraf No:71-örnek No: 50'de yer alan yer yaygısı-tülü

Fotoğraf No:72 Aksa Halıcılıkta dokuma tamir anından bir görünüm

Fotoğraf No:73 Galeri Faruk isimli ticarethanenin dıştan görünüşü

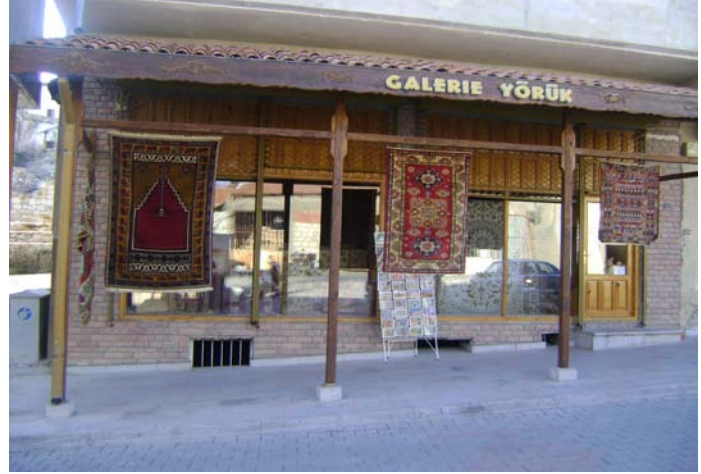
Fotoğraf No:74 Alaturca Old Collection isimli ticarethanenin dıştan görünüşü

Fotoğraf No:75 Yedek Tribal Textile isimli ticarethanenin dıştan görünüşü

Fotoğraf No:76 Kirkit Halı isimli ticarethanenin dıştan görünüşü

Fotoğraf No:77 Galeri Yörük isimli ticarethanenin dıştan görünüşü

Fotoğraf No:78 Hitaş Tokmak isimli ticarethanenin dıştan görünüşü

Fotoğraf No:79 Sultan Carpet isimli ticarethanenin içinden bir görünüm

Fotoğraf No:80 Zili Kilim isimli ticarethanenin içinden bir görünüm

Fotoğraf No:81 Aksa Halıcılık isimli ticarethanenin içinden bir görünüm